National Library
Bibliothèque Nationale
Aug 3 1983
DIVISION DES JOURNAUX

B1031 C 1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 30 — SESTDIENA, 1983. GADA 23. JŪLIJĀ — 33. GADS

SATURDAY, JULY 23, 1983.

SECOND CLASS MAIL — REGISTRATION NUMBER 2249 — CENA 1 DOLARS

Kādēļ mūsu piederīgie nevar braukt ciemos

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS

LATVIJAI AMERIKĀ

Polītisko izlūkgājienu aktīvitāte starptautiskā skatuvē turpinās gan Vidējos austrumos, gan Eiropā, gan arī Centrālamerikā.

Lielvaru konfrontācija negaidot uzliesmoja Helsinku sadarbības līguma pārbaudes maratona konferences pēdējā cēlienā Madridē. Kaut arī ar grūtībām jau radīta kompromisa diegiem sastiķēta beigu deklarācija, otrdien ASV delegācijas vadītājs Maksis Kapelmans asos vārdos pārmeta Pad. savienības pārstāvim Sergejam Kondratjevam ne tikai cilvēka tiesību ignorēšanu, bet arī jaunu neattaisnojamu vajāšanu uzsākšanu savā imperijā.

Starptautiskā psīchiatru kongresā Vīnē prominentas autoritātes atkal nosodīja Kremļa soļus, ar kuŗiem psīchiatriju Pad. savienībā izmanto disidentu apklusināšanai. Vismaz 1000 režīma kritizētājus čeka ievietojusi īpašās gara slimnieku iestādēs. Pret to protestējuši vairāki drosmīgi žīdu intellektuāļi.

Atzīmējams, ka jau pirms Vīnes kongresa padomju savienības psīchiatri no starptautiskās apvienības izstājās. Tāpat pēc Maskavas pavēles to pašu darīja arī bulgāri un čechi.

Disidentu vajāšanas pēdējos mēnešos notikušas daudzās Pad. savienības pilsētās. Vajātie ziņo, ka pēc pratināšanām čekā tiem draud apcietinājums, izsūtīšana vai ļaunākā gadījumā ievietošana čekas kontrolētā psīchiatriskā slimnīcā.

Nav noliedzams, ka disidentu kustības vadībā lielā skaitā ir žīdu izcelsmes intellektuāļi. Lai viņus nomelnotu, Andropovs apzīmogojis tos par starptautiskā cionisma aģentiem. Tā ar vienu paņēmienu nosistas divas mušas: apklusināta disidentu aktuālitāte un radīta auglīga zeme antisemītismam.

Pretestības kustība arvien vairāk pastiprinās arī Baltijas valstīs. Igaunijā notikušas jaunas apcietināšanas.

Lietuvā pēc amerikāņu ziņām šodien iznāk ne mazāk kā 16 pagrīdes izdevumu. Kad padomju iestādes mēģināja Klaipēdā kādu katoļu baznīcu pārvērst par laicīgu sabiedrisku celtni, radās pāri par 100.000 drosmīgu lietuviešu, kas ar saviem parakstiem izteica atklātu protestu.

Arī Latvijā čeka vajā ne tikai tā dēvētos buržujiskos nacionālistus, bet arī ticīgos un tos, kas iedrošinās prasīt miera dēļ atbruņošanos arī Pad. savienībā.

Čerņenko nesenā Centrālkomitejas sēdē uzsvēra: „Nacionālisms ir bīstama parādība, kas bez žēlastības ir jāizravē. To prasa valsts un partijas intereses."

Atzīmējams, ka Radio Maskava raidītāja divi programmas pieteicēji, riskējot ar savām dzīvībām, izteikuši protestu, oficiālām ziņām pievienojot savus komentārus.

Viens apgalvojis, ka 90 proc. Afganistānas territorijas atrodas nacionālo partizānu kontrolē, otra komentārus raidījumā rumāņu valodā pārtrauca pusvārdā. Pēc tam programmā dzirdēja tikai mūziku. Tie ir šķietami mazi, bet ļoti zīmīgi starpgadījumi.

Pasaules baznīcu konferencē Vankuverā Pad. savienības delegāti priesteŗu drēbēs mēģinās radīt illūziju par ticības brīvību Sarkanajā imperijā. Kremļa propagandisti cer atrast dzirdīgas ausis, jo līdz šim šis starptautiskais baznīcu iestādījums neiedomājamā naivumā vai apmātībā ar milzu līdzekļiem brīvības vārdā bieži vien atbalstījis komūnistu teroristus visā pasaulē.

Vai Vankuverā uzklausīs arī balsis par patieso baznīcas stāvokli Pad. savienībā, par ticīgo vajāšanām okupētās Baltijas valstīs? Mēs varam vismaz cerēt. Latviešu brošūra These Ruins Accuse piesūtīta visiem konferences delegātiem.

Baznīcas stāvoklis Sarkanajā imperijā ir patiesi neapskaužams. Īpašā kultu ministrija faktiski ir čekas filiāle, kas seko reliģisko iestādījumu aktīvitātēm. Garīdznieku starpā vēl šodien ir drosmīgi Dieva kalpi, kas darbojas vidē, kas līdzīga pirmo kristiešu vajāšanas periodam. Lai gan kristieši tiek vajāti, pareizticīgo baznīcai vien pašreiz vēl ir ne mazāk kā 40 milj. sekotāju. Četrdesmit proc. bērnu tiek kristīti baznīcās un sešdesmit proc. mirušos pēdējā gaitā izvada priesteŗi.

Kristietības renesanse patiesi var izrādīties lielākais drauds padomju režīma eksistencei. Rietumi to vēl nav pilnībā atskārtuši. Čekas propagandas miglas aizsegā kā sēnes aug miera sargātāju kustības Eiropā un citos kontinentos. Pašā Pad. savienībā augstu propagandas vilni Andropovam uzsitusi amerikāņu pusaudze Samanta Smite. Kroni visam šī meitene uzlika intervijā, kuŗā apgalvoja: „Padomju savienībā es jūtos kā paradīzē!"

Mājā pārbraukusi, Samanta varēs pārdomāt, bet viņai pienākušais pēriens būtu jāsaņem viņas muļķības apsēstiem vecākiem, kas ļāva savu bērnu izmantot komūnisma propagandai. Nav domājams, ka Samanta ar savu tētiņu un mammīti paliks dzīvot Andropova paradīzē.

Otavas 1500 diplomātu starpā Aleksandra Jakovļeva vārds saistās ne tikai ar Pad. savienības sūtniecības vadību vien. Jakovļevs, kas tagad pēc desmit Kanadā pavadītiem gadiem dodas atpakaļ uz Maskavu, bija arī Otavā akreditētā diplomātiskā korpusa vecākais.

Arī Kanadas latviešiem viņa vārds nav svešs, jo daudz neatbildētu lūgumu piederīgo izsaukšanai no okupētās Latvijas ir gājuši caur viņa rokām.

Aizejot no Otavas, Jakovļevs preses pārstāvjiem izteica dažas zīmīgas domas. Cita starpā viņš teicis: „Tāpēc ka Pad. savienība ir pasargājusi pasauli no atomkaŗa, tai ir morālas tiesības gādāt par atomieroču arsenāla palielināšanu.

Tieši Pad. savienības spēja stāties pretī otrai lielvarai (ASV) atomkaŗa laukā ir pasargājusi pasauli no pārvēršanās par vienu imperiju ar vienu galvaspilsētu.

(Turpinājums 20. lp.)

Karognesēji svētku gājienā Milvokos. Foto V. Jaunkalnietis.

Dziesmu svētku karogs kopkoncertā. Pa kr. no karoga I. Kalnīte, pa labi R. Miezīte.
Foto V. Jaunkalnietis.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 23. JŪLIJĀ, 30. NUMURS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902, Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas

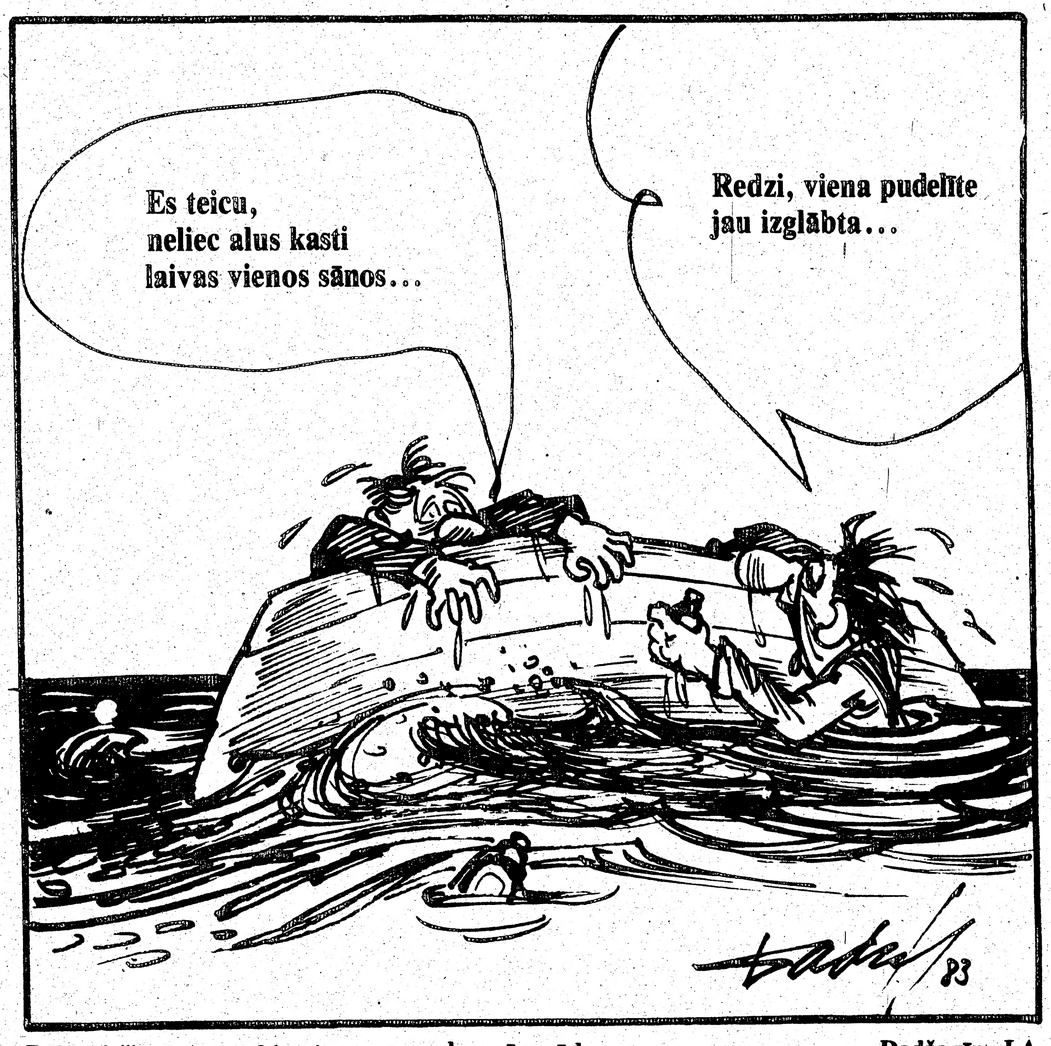

Bohēmiešiem starpgadījumi vasarā rodas arī uz ūdens... Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Padomju noziegumi uz jūras

Vēl samērā nesen padomju zvejniecības flote darbojās tikai tuvākajos ūdeņos: Baltijas un Berenca jūrā, Klusā okeana padomju piekrastē. Bet mainās laiki un apstākļi. Plēsonīgas dabas nozveja gandrīz pilnīgi likvidēja dabas bagātības Melnajā un Baltijas jūrā. Tagad padomju zvejas flotes kuģus var sastapt pie Latīņamerikas krastiem un Indijas okeanā, pie Kanariju salām un Kanadas piekrastē. Parasti cilvēki pašā Padomijā iedomājas, ka sakarā ar milzīgo pārtikas krizi un to, ka Kremļa vadītāji nespēj pabarot iedzīvotājus, pēc iespējas jānozvejo vairāk zivju, lai mazinātu pārtikas trūkumu; turklāt par to nav jāmaksā valūtā kā par graudiem. Ļoti liels nopelns Padomijas nozvejā ir Latvijas zvejas flotei, kas ir tā saucamās Zapriba (krievu saīsinājums — rietumu zivis) reģionālās pārvaldes daļa. Bet vai daudzi, arī latvieši, kuŗu dzīve ir tik cieši saistīta ar jūru, spēj iedomāties, ka tā nav patiesība, precīzāk, tā ir tikai puspatiesība, ka visi šie tālie zvejas flotes ceļi ir nepieciešami, lai labāk pabarotu iedzīvotājus.

Vispirms, pie pašiem Padomijas imperijas krastiem jūrās bija tik milzīgas zivju bagātības, ka tās, racionāli izmantojot, pietiktu, lai pabarotu visu milzīgo Padomiju. Bet tās bagātības iznīcināja!

Nesen kāds krievu zvejniecības flotes kapteinis — Vladils Lisenko, kas pārbēga uz Zviedriju, sīki aprakstīja, kādus tik noziegumus uz jūras nav pastrādājuši padomju komūnisti. Daudz gadu pēc kārtas tika zvejoti zivju mazuļi, un tādai rīcībai deva ,,zinātnisku'' izskaidrojumu. Viņš apraksta, kā noslēdza ziemeļos izejas no fjordiem, un zivju bari nolaidās dibenā, lai tur pūtu gadiem, ka nārsta laikā ķēra siļķes, ka ar zvejas trāleŗiem vārda tiešā nozīmē uzara jūras dibenu nārsta vietās. Pilnīgi dabiski, ka jaunaudze iet bojā, nav vairs pēcnācēju un zivju bagātības iet bojā uz visiem laikiem. Un viss tas tiek darīts izdaudzinātā padomju plāna vārdā. Kad padomju zvejniecības flote veiksmīgi iznīcināja zivis savu krastu tuvumā (un jāatceras, ka bojā gāja Baltijas valstu nacionālā bagātība), pienāca kārta zivju bagātībai visas pasaules mērogā.

Otrs svarīgs moments ir tas, ka visas šīs bagātības tiek iznīcinātas veltīgi: pat cilvēkus ar zivīm visā Padomijā nevar pabaŗot. Lieta tā, ka plāns sastādīts tā saucamajā padomju plānveidīgajā saimniecībā tik stulbi, ka izzvejoto lomu nav kur likt: tik lielam lomam padomju zvejniecības flotei pietrūkst gan saldētājierīces, gan transporta un noliktavas, un pat zvejniecības ostu jauda ir par mazu. Bieži vien zivis izmet jūrā, negaidot, kamēr tās sāks pūt.

Jau pieminētais kapteinis Lisenko apraksta tādu ainu. Pie pārmērīgi piekrautā zivju konservu rūpnīcas pieņemšanas punkta pienāk zvejnieki. Kāds no priekšniekiem kliedz, ka viņam nav kur pieņemt lomu. ,,Tas mūs neinteresē'', atbild zvejnieki, ,,raksti izziņu par nozvejotām zivīm.'' Priekšnieks rakstīja izziņu, zivis tika izkrautas uz svariem, nosvērtas un izgāztas... jūrā. Zvejas kuģi aizgāja jūrā pēc jauniem lomiem, izziņas tika nodotas kombināta grāmatvedībā, lai aprēķinātu algas un prēmijas, zivju kombināta direktors rakstīja atskaites, un tās savukārt tiek iekļautas gan republikas, gan Savienības statistiskās atskaitēs, bet zivis tajā laikā puva pie kuģu pietauvošanas vietas.

Lisenko raksta, ka Krievijas Tālajos austrumos tik dārgas un vērtīgas lašu veida zivis kā keta un kuprlasis tūkstoš tonnām puva zivju pārstrādāšanas rūpnīcu tuvumā, bet vietējos iedzīvotājus par vienu izzvejotu lasi bāza cietumā.

Kā drūma un barga apsūdzība skan autora secinājums, ka labākajā gadījumā tikai 30 proc. no nozvejotām zivīm nonāk līdz patērētājam. Un tas notiek uz visas jūras bioloģiskā līdzsvara iznīcināšanas lēses.

Nav jāaizmirst vēl viens zvejas flotes mērķis tālajās jūrās un okeanos: līdzīgi padomju tirdzniecības flotei un zinātniskiem okeanografiskiem kuģiem tā veic izlūkošanas uzdevumus.

Lasītāju Vēstules

VAI DEZINFORMĀCIJA

Dienvidkalifornijas latviešu biedrības izkārtojumā Inguna G. runājusi par tematu — Ko darām pareizi.

Par minēto tematu G. ir agrāk referējusi daudzās sanāksmēs. Tas bija iespiests vairākās trimdas publikācijās un izraisīja plašas debates, Ingunas G. referātu ietekmē ignorējot PBLA rezolūciju.

Apbrīnojamas ir Ingunas G. orātores spējas: mudināt klausītājus, pie tam nevienam nav drosmes kaut ko iebilst. Viņas referātā starp rindām ir paslēpta dezinformācija, piem.: 1) Daudziem Latvijā trimdā radu nav, bet arī viņi grib zināt, ko latvieši trimdā dara...''

Tas ir risks dzimtenes apmeklētājiem: svešus cilvēkus informēt par mūsu aktīvitātēm trimdā, jo tas var izraisīt tūlītēju pratināšanu čekā un izraidīšanu vai pat cietuma sodu par propagandu.

Vai tā nav provokācija?

2)„..reti kāds atsūtītais mākslinieks ir čekists...''

Nav svarīgi, vai visi ASV iesūtītie mākslinieki ir vai nav oficiāli čekas kadros, bet gan piešķirtā uzticība, ka viņi ārzemēs čekas uzdevumus izpildīs: ,,Uzmanīgi sēt svešatnes latviešos padomju ideālus!'' (KSK čekista Liepas runa Rīgā, 1983.g. 7. aprīlī, LuM)

Vai Inguna G. grib visiem iestāstīt, ka okupanti sūta mākslinieku aiz līdzcietības, lai mēs neciestu kultūras badu?

G. Rode nesen paziņoja presē, ka maina savus agrākos uzskatus kultūras sakaru lietā. Tos noraida P.Brūvers un citi.

Gunārs Freimanis par patiesības rakstīšanu dzejoļos ir notiesāts uz 5 g. sodu nometnē. To Inguna G. nepiemin.

Mūsu pienākums ir respektēt PBLA 1976.g. rezolūcijas, ka kultūras sakari ar čekas vadīto komiteju Rīgā ir noraidāmi. To vairākkārt ir atgādinājis arī tagadējais PBLA priekšs. Dr. O. Pavlovskis.

3) Kā Inguna G. ieguva atļauju izceļot laikā, kad viss pār tādu nedeva pat darba nespējīgiem — invalidiem, kaut tas Maskavai būtu saimnieciski izdevīgi?

Imants Lešinskis pārbēga ar slepeniem dokumentiem un bauda ASV policijas aizsardzību, turpretim Inguna G. un vēl kāds ,,nokrita kā no gaisa'' un tūliņ sāka apmeklēt latviešu centrus. Nav jāaizmirst plašās sabiedrības un iestāžu pūles ar rakstiem un demonstrācijām, kad pēc ilgāka laika panāca brāļu Brūveŗu un mācītāja Šmita ģimenes izceļošanas atļauju.

K. Purkalītis
Floridā.

ZIEDI DIEVAM

Elza Alka-Gaigala savu iznākušo grāmatu Dzīves mozaīka mums pasniedz it kā mīlestības ziedus. Vispirms šie ziedi veltīti Dievam — ,,Tas Kungs ir mans Gans'', kur mirdzošais Golgātas krusts rāda ceļu uz mūžību.

Mīlestības ziedi pieder dārgai, neaizmirstamai, zaudētai dzimtenei — ,,Mana Latvija, mana dzimtene!'' Atstātās, nopostītās mājas, mīļā mocekle māte, verdzinātā māsa pārstāv dzimtenei piešķirtās ciešanas. Mīlestības ziedi izplaukst dzejas rindās par dziesmu svētkiem, kad izdziedam savus priekus un bēdas, Draudžu dienās, kur, Dieva vārdus klausoties, gūstam stiprinājumu un mierinājumu. Paldies autorei par atgādinājumu, kas ir arī mūsu dzīves mozaīkas īstās un nezūdošās vērtības.

Lūcija Cauka
Londonā, Ont.

Dziesmu svētkos

Skaniet dziesmas daudz dziedātas —
Sen manā sirdī ierakstītas.
Jūs manu dzīvi gaišu dariet —
Bēdām pāri pārcelt variet!

Ir atkal atnākušas lielu prieku dienas, ar kuŗām šoreiz satiekamies Milvokos. Šādos jaukos brīžos mūsu sirdis atveŗas un alkatīgi bauda apbuŗošo dziesmu skaņas un daudzus, dažādus citus jaukus pārdzīvojumus, kuŗus visus nav iespējams vārdos pateikt. Jau pats brauciens pieder šiem lieliskajiem tautas svētkiem. Ceļā pārrunājam, ar ko varētu būt iespējams atkal satikties un kādas sejas atkal redzēsim, no kuŗām daudzas šajos vairāk nekā 30 svešniecības gados šajā krastā un gandrīz katros dziesmu svētkos redzētas un jau tik labi pazīstamas. Ar nepacietību gaidām, kad satiekoties kādas mums mīļas rokas, kā vienmēr, apskaus plecus un priekā starojošas acis ar maigu — valgu mirdzumu atkal satiksies. „Nav tak dzimtene", tā saka mūsu rakstnieks Anšlavs Eglītis savas grāmatas nosaukumā. Jā, tas patiešām tā arī ir, un tāpēc mēs, savas dzīves dienas vadīdami pa gaŗajiem svešniecības ceļiem tālajās pasaules malās, esam noguruši, bieži vien ne tik daudz fiziski kā garīgi, un tāpēc tik ļoti gaidām šādu gaišu prieku dienu atpūtai, kur savējo vidū varam smelt spēkus, gūt mierinājumus un cerības, lai labāk spētu savu bangaino dzīvi un mums uzticētos pienākumus turpināt!...

Pašreiz, kad rakstu šīs rindiņas, man visapkārt priecīgi čalo mana dārgā tauta un jautri skan mīļā senču valoda ar tik patīkamiem mūsu visu tēvzemes novadu akcentējumiem! Un viss, kas šeit pašreiz notiek, ir tik līdzīgs sanošam čaklu bišu stropam, kur krājas salds — veselīgs medus...

* * *

Mums pazīstamas dziesmas vārdi saka: „Skrien gadi prom kā bezdelīgas žiglas, nes visu līdz, tik atstāj atmiņas". Un patiešām tā, — tikko vēl kā sākām savus svētkus svinēt, un lūk, šīs „žiglās bezdelīgas" ir jau pāris jauku prieku dienu aiznesušas sev līdz, atstājot mums tikai ļoti skaistas un neaizmirstamas atmiņas. Šajās dienās mēs redzējām, dzirdējām un pārdzīvojām tik dziļi izjustus brīžus, kad aizmirsās reālā ikdiena un jutāmies tik laimīgi! Un cik lepna ir sajūta, noskatoties, kā šeit augstajā mastā brīvi un vareni plīvo mūsu svētais sarkanbaltsarkanais brīvības karogs, kuŗam šodien tur tālajā mūsu tēvzemē nav atļauts plīvot!...

Drīz vien mēs klausīsimies galvenā koncerta sniegumu, kuŗa dēļ esam šeit sabraukuši no malu malām. Vēl jau daudzus un dažādus citus jaukus pārdzīvojumus baudīs mūsu izsalkušās sirdis, jo svētki vēl turpināsies vairākas dienas... Šajās līksmajās dienās jauniem un veciem būs arī deju vakari — pat divās zālēs vienā laikā.

Jā, vēl un vēl, vēl viss nav pagalam, tā saka mums sen zināms mierinājuma vārds. Un vēl liekas tik nesen, kad mūsu slavenā diriģenta Brusubārdas Ernesta I koris Vācijā — Karlruhes nometnē lieliski un neaizmirstami dziedāja: „Tie, kas tālu aizklīst pasaulē, dzimto zemi karstāk iemīlē." Jā, toreiz vēl šīs saldi sērīgās dziesmas skaņas viļņoja Reinas krastos ar lielām cerībām, ka drīz vien var pienākt laimīgā diena, kad mūsu ilgas redzēt atkal brīvu savu dārgo dzimteni Latviju var piepildīties! No tā laika mūžības atvaros ir jau nogrimuši vairāk nekā 30 gadi šajā krastā, un apklusušā „Gaismas saucēja", diriģenta Brusubārdas Ernesta I zizli jau tik apbrīnojami ar ļoti izsmalcināta meistara prasmi vada viņa dēls Ernests II un jau slavu ieguvušais mazdēls Ernests III. Dziesmu vārdi un melodijas skan tās pašas vēl šodien.

Un mēs, tā laika liecinieki, jau krietni vien lēnāku gaitu un jūtami paguruši, vēl tāpat klīstam svešās pasaules ceļos ar nedzīstošām rētām sirdīs, alkdami kāda mierinoša vārda, kāda gaišāka cerību stariņa, neatlaidīgi klauvējot pie mūsu patvērumu zemes vadītāju sirdsapziņas par brīvības atgūšanu savai izmocītai tēvzemei — Latvijai.

Tā nu šeit, vakar, šodien, rīt, parīt un vēl kādu dienu, mēs tādi ar savām sasāpējušām sirdīm, pūlamies viens otru mierināt, stiprināt un iepriecināt, jo labi zinām, ka šīs priecīgās dienas ātri vien paies, mēs atkal izklīdīsim pasaules plašumos un būsim tur vieni un vientuļi...

Nav noliedzams, ka Dievs mūs ir radījis ļoti stiprus un izturīgus, un Viņš ir vienmēr ar mums! Mēs, kā redzam no savas tik sāpīgās vēstures gājuma, esam jau daudzas reizes izturējuši un ar Dieva palīgu izturēsim arī šoreiz! Un vienalga, vai tā mūsu tautas paaudze tiks apzīmēta ar III, IV, V vai tālāku paaudzes gājumu, — tā tomēr būs mūsu tautas paaudze, kas to piedzīvos, redzēs un baudīs, ka mūsu dārgā tēvzeme, mūsu neaizmirstamā ilgu zeme Latvija atkal kļūs brīva un mirdzēs savā pašas izdaiļotā skaistumā!!!... Bet nu ir uz kādu laiciņu šīs rindiņas jāpārtrauc, jo sākas kopkoŗu un dejotāju varenais gājiens. Orķestŗa skaņām viļņojot, cienījamo diriģentu pavadībā virzās gaŗas rindas dziedātāju ar saviem karogiem, koŗu un dzīvesvietu nosaukumiem. Aiz viņiem soļo mūsu nākotne — mūsu senču deju dejotāji, kuŗi būs tie, kas pēc mūsu aiziešanas turpinās iesākto cīņu par mūsu tautas un tēvzemes brīvību līdz uzvarai!...

Viņi mums nepārprotami rādīs savu senču deju raitajos ritmos, cik vēl spēcīgi un veselīgi ir mūsu izmocītās tautas „sirdspuksti". Cik brīnišķīgi lāso teiksmainais dzintars, kā spīgo sudrabs un mirdz rotājumi mūsu tautas neizsakāmi krāšņajos visu novadu tērpos, parādot jaunajām audzēm viņu senču bajārisko skaistumu!...

„Vai Dieviņ, cik gan šeit skaists un varens skats", paklusu saka kāda man blakus stāvoša vecāka māmuļa un nepārtraukti slauka savas asarainās acis. „Redziet, kungs, viņa norāda man ar roku dziedātāju gājiena virzienā, — tur tā Bārtas novada tērpā ir mana mazmeitiņa — Skaidrīte! Vai redziet, kungs, cik tā daiļa izaugusi, kaut arī bez tēva augusti, jo Arvīds toreiz palika kauju laukos!"... Savu sirdssāpju un prieku sajaukuma brīdī šī mīļā mūsu tautas māmuļa ir iesākusi savu sarunu ar mani, — pirmo reizi dzīvē satiktu cilvēku, bet es sajemu viņas sirdij pāri plūstošo saturu un mēģinu kaut ko viņai atbildēt: „Jā, kundze, ir gan skaists skats, un Jūsu mazmeitiņa arī ir ļoti daiļa izaugusi, kaut īsti nezinu, kuŗa tā ir, jo Bārtas novada tērpos tur ir vairākas. Tā runājot, jūtu, ka arī manas acis ir palikušas mitras. Un kā gan lai tās nebūtu mitras, jo mēs taču esam un paliksim vienas un tās pašas izmocītās, senās latviešu tautas bāŗa bērni ar kopējiem priekiem, kopējām bēdām un kopēju likteni!...

Ak Dievs!, vai tad patiešām tā vēl ir tā pati mūsu tauta, kas pēc tik milzīgiem upuŗiem, tik daudzām ciešanām, tādiem baigiem pārdzīvojumiem, zaudējumiem un verdzības, izdzīta no savas zemes uz tik daudziem gadiem svešumā, vēl spēj tik daudz, — tik daudz?!...

Sirds kļūst priecīga, redzot, ka starp dziedātājiem ir arī mūsu jaunatne. Un kur tad dejotāji, veselas rindas skaistu, smaidošu meiteņu un brašu zēnu, kuŗiem, spriežot no labsirdīgajiem skatiem, katram krūtīs pukst tēvzemi mīloša sirds, kas ir mūsu visu vienīgā cerība!

Toronto Zīles gājienā. **Foto V. Jaunkalnietis.**

Kaut arī valodiņa kādam vai kādai nepaveicas vai nav latviski tik skaidra, tad tā vēl nav nekāda nelaime, jo valodas, kā mēs zinām, var ātri iemācīties. Nelaime gan ir tad, ja kāds ģimenes mīlulītis, un vēl sabiedrības atbalstīts, nobeidzis labas skolas un iemācījies labu un skaidru latviešu valodu, sāk pievērsties pats un citiem mācīt sarkanā — verdzības un nelaimju nesēja — Kremļa bezdievīgo maldu mācību.

Valoda, kā arī patriotiska un mūsu tēvzemi mīloša kristieša izaudzināšana bija, ir un paliks pats galvenais kā vecākiem, tā visai mūsu sabiedrībai!...

* * *

Pie šīm rindiņām atgriežos pēc gaŗāka pārtraukuma, jo kopā ar savu dzīvesdraugu pa šo laiku izbaudījām tik daudzus un dažādus jaukus svētku notikumus. Man tomēr ir jāatzīstas, ka pašreiz esmu noskumis, jo svētki ir gandrīz jau izskanējuši un ir palikusi vairs tikai šī pēdējā atvadu diena. Jau rītdien šeit vairs neplīvos mūsu svētais karogs, neskanēs ne mūsu dziesmas, ne smiekli, ne čalas, un mūsu vietas aizņems šeit mums sveši cilvēki. Mēs visi atkal izklīdīsim plašajā pasaulē tālu viens no otra un atkal būsim svešumā vieni un vientuļi!...

Lieliskais mūsu tautas manifestācijas laiks, kā jau vienmēr, beidzās ar baltu lakatiņu sērīgām ardievām, un pēc tam es vairs nespēju neko pateikt. No katra svētku rīkotāja, programmas dalībnieka un viesa acīm var redzēt un spriest, cik šāda šķiršanās ir dziļi skārusi mūsu visu jūtas un sirdis!... Un mēs taču nezinām arī, kuŗam no šī kuplā, tūkstošgalvainā viesu pulka šie būs pēdējie dziesmu svētki un pēdējās ardievas, teiktas saviem dārgajiem palicējiem un daudzo gadu un tik gaŗo trimdas ceļu līdzgaitniekiem?!...

Mēs šķiŗamies ar cerībām, lai atkal satiktos nākošajos dziesmu un gaišā prieka svētkos!...

Lai visiem čaklajiem lieliskā svētku rīkotājiem, visu programmu izpildītājiem ir mūsu vissirsnīgākā pateicība, slavinājumi un dievpalīga vēlējumi nākotnē par viņu milzīgajām un grūti aprēķināmām pūlēm!

... Visu skaistā dziesma dzimtenei krūtīs skan, lai kur tu ej!

J.M. Elsbergi
1983.g. dziesmu svētkos
Milvokos no 30. jūnija
līdz 5. jūlijam.

VĒL PIEŅEM JAUNUS SLUDINĀJUMUS

Latviešu Kreditsabiedrību 1984. gada grāmatai — kalendāram.

Uzņemot kontaktu ar Latviešu Kreditsabiedrību kalendāra 1983.g. sludinātājiem, ar šo ziņojam, ka 1984.g. kalendāram, ko atkal iespiedīs Amber latviešu spiestuve, vēl var pieteikt jaunus sludinājumus. Tāpat organizācijas un amatpersonas, kas nav minētas 1983.g. kalendārā un kas ievietojumu vēlētos 1984.g. kalendārā, laipni lūgtas vajadzīgo informāciju piesūtīt Amber spiestuvei līdz 31. augustam.

Sludinājumu maksas par lappuses 6 1/2 x 4" telpu	**$100**
" puslappusi	**" 60**
" trešdaļu lappuses	**" 35**
" ceturtdaļu lappuses	**" 30**

Sludinātāji saņem gada grāmatu par brīvu.
Uzņēmēju sarakstā minimālā maksa par 3 līnijām $5
Par katru līniju virs 3, piemaksa $2
Ja vēlas saņemt gada grāmatu, jāpiemaksā $2.50

Sludinājumi piesūtāmi līdz 6. septembrim Amber Publ. Ltd., 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9, tel. (416) 466-1514.

Baltiešu iesniegums

Pirms Baltijas brīvības dienas deklarācijas parakstīšanas, kad lielākā delegācijas daļa tikās ar ārlietu ministrijas un aizsardzības ministrijas pārstāvjiem, Baltiešu amerikāņu brīvības līgas vadību un vairāku citu organizāciju pārstāvjus pieņēma Valsts drošības padomes (National Security Council) Eiropas un Padomju savienības lietu direktors Dr. J. Lenčovskis (Lenczowski). Pieņemšanā piedalījās Baltiešu amerikāņu brīvības līgas (BAFL) priekšsēdis V. Pavlovskis, vicepriekšsēži A. Mažeika un A. Pīrisilds (Piirisild), līgas direktrise D. Kezīsa (Kezys), PBLA priekšsēdis O. Pavlovskis, R. Razgaitis (Americans for Due Process), H. Jogis (Igauņu amerikāņu padomes dienvidrietumu direktors) un G. Meierovics (Apvienoto baltiešu komiteja). Šī pieņemšana var nākotnē izrādīties par nozīmīgāko notikumu baltiešu apmeklējumā Baltajā namā, jo apmēram stundu ilgās pārrunās bija iespējams norādīt uz daudzām sasāpējušām baltiešu problēmām un iesniegt arī ASV prezidentam adresētu iesniegumu, uz kuŗu ir solīta arī atbilde.

Iesniegumā teikts, ka baltieši augstu vērtē ASV valdības centienus apturēt Padomju savienības agresiju pasaulē un ka BAFL ir vienmēr atbalstījusi prezidenta Rēgena ārpolitiku un to darīs arī turpmāk. Līga, savukārt, aicina prezidentu atjaunot ASV diplomātisku, morālu un saimniecisku ofensīvu, atbalstot baltiešu tautu nacionālo pretestību, kuŗas gala mērķis ir neatkarības atjaunošana Igaunijai, Latvijai un Lietuvai.

Konkrēti BAFL lūdz prezidentu arī turpmāk neatzīt Baltijas valstu nelegālo piespiedu pievienošanu Padomju savienībai, gādājot arī, lai šī ASV politika atspoguļotos kartēs un valdības publikācijās. Paplašināmi arī Amerikas Balss raidījumi uz Baltijas valstīm; baltiešu valodu raidījumi, ko tagad pārraida Radio Liberty, būtu turpmāk pārraidāmi no Radio Free Europe, paplašinot programmas. Baltiešu valodu kursi būtu atkal jāatjauno ASV armijas valodu skolās. Valdībai jāsniedz arī palīdzība Baltijas valstu sūtniecībām un konsulātiem.

Iesniegumā BAFL lūdza prezidentu norādīt ASV pārstāvim Apvienotajās Nācijās ik gadus oficiāli informēt Apvienoto Nāciju locekļus, ka ASV neatzīst Baltijas valstu piespiesto un nelegālo pievienošanu Padomju savienībai. Ierosināma arī Baltijas valstu jautājuma apspriešana Apvienoto Nāciju ģenerālasamblejā un aktīvi atbalstāma Eiropas parlamenta Baltiešu rezolūcija, prasot ,,atkolonizāciju''. Lietojot visus diplomātiskos un publiskos līdzekļus, jāiestājas par tūlītēju Amerikā dzimušā pilsoņa B. Skota (Škouda) atbrīvošanu no Padomju savienības cietuma un ir jānodrošina viņam iespēja atgriezties ASV. Iesniegums aicina prezidentu turpināt publisku, diplomātisku un morālu atbalstu visiem baltiešiem, kas ieslodzīti padomju cietumos, koncentrācijas nometnēs un psīchiatriskās iestādēs savas pārliecības dēļ, un mēģināt panākt viņu atbrīvošanu. Rūpēties par ASV publisku un diplomātisku atbalstu, lai ar starptautiskas vienošanās palīdzību varētu garantēt visiem baltiešu gūstekņiem Afganistānā, ka viņus nesūtīs atpakaļ uz Padomju savienību, ja viņi paši to nevēlēsies. Jānorāda, ka ASV valdība šos gūstekņus neuzskata par Padomju savienības pilsoņiem, bet gan par okupētās Igaunijas, Latvijas vai Lietuvas pilsoņiem.

Kritiski pārbaudāma ASV Tieslietu ministrijas speciālās izmeklēšanas biroja (OSI) sadarbība ar Padomju savienības valdību. BAFL un pārējie baltieši atbalsta kaŗa noziedznieku legālu vajāšanu, lietojot legālus procesus, bet baltieši raugās ar lielu satraukumu uz KGB sagādātu pierādījumu un dokumentu lietošanu. BAFL aicina prezidentu norādīt FBI un CIA izmeklēt pierādījumu viltošanas aktīvitātes, kas grauj ASV intereses, uztraucot tās pilsoņus un tiem kaitējot.

Iesniegumā, ko parakstījis Baltiešu amerikāņu brīvības līgas priekšsēdis V. Pavlovskis, ir pateicība ASV prezidentam par iespēju izteikt šo viedokli, kā arī atbalsta apliecinājums prezidenta deklarētajam mērķim: ,,stipra Amerika brīvā pasaulē''.

Jāpiezīmē, ka pieņemšanā labi dokumentētu pārskatu par Padomju savienības sagādātiem viltotiem dokumentiem, sagrozītiem tulkojumiem un liecībām sniedza D. Kezīsa. K. K.

Prezidents Rēgens ar Valdi Pavlovski Baltiešu dienā Vašingtonā.

Ļaudonas nopostītās luterāņu baznīcas draudze tagad spiesta noturēt dievkalpojumus tuvējā kapličā.

Vērtīgs pretkomūnisma izdevums

DV KV Ārējās informācijas daļas vadītājs P. Vasariņš mūs informē:

DV KV Ārējās informācijas daļa publicējusi brošūru angļu valodā ,,Genocide? Destruction? Annihilation?'', kas apraksta Maskavas sistēmatiskos centienus iznīcināt latviešu tautu un apellē pie brīvās pasaules sabiedriskās domas prasīt šīs politikas izbeigšanu.

Šī brošūra būtu izplatāma iespējami plaši angliski runājošās zemēs. To izsūtīs federāliem politiķiem un presei. Tā būtu dāvināma visiem kanadiešu draugiem un paziņām, lai sašutums par padomju noziegumiem izvērstos iespējami plaši. Brošūras cena $2.00 Kanadas vai $1.75 ASV.

No 24. jūlija līdz 10. augustam Vankuverā notiks Pasaules Baznīcu Padomes konference. Esam nolēmuši pie šīs konferences delegātiem griezties, lai tiem atgādinātu baznīcas un ticīgo likteni Latvijā un lūgtu izdarīt morālisku spiedienu uz Padomju savienību. Tas ir sevišķi svarīgi, jo padomju propaganda efektīvi cenšas baznīcas un garīdzniekus ietekmēt atbalstīt komūnistu mērķus gan atbruņošanās, gan arī saimnieciskos un t.s. ,,Trešās pasaules'' revolūciju jautājumos. Viņiem būtu jāzina patiesība aiz padomju melu aizkara.

Esam pārspieduši izpārdoto brošūru ,,These Ruins Accuse'', ko savā laikā izdeva Latviešu Nacionālais Fonds Zviedrijā. Ar Fonda atļauju esam brošūru papildinājuši ar plašāku ievadu, rakstu par Žani Skudru un Padomju baznīcu likuma izvilkumiem. Šo brošūru esam jau iepriekš izsūtījuši mums zināmiem konferences delegātiem un esam lūguši Vankuveras nodaļu izkārtot brošūras izdalīšanu pārējiem delegātiem konferences laikā.

Šo akciju var izvērst daudz plašāk ar visu tautiešu atbalstu. Brošūras būtu jāizplata visiem angliski runājošiem garīdzniekiem un baznīcas darbiniekiem.

Izdevumu segšanai mums arī par šo brošūru jālūdz $2.00 Kanadā un $1.75 ASV. Arī šo brošūru varat pasūtināt. Samaksu varat sūtīt man vai arī DV KV kasierim R. Britālam, 236 Bowood Ave, Toronto, Ontario, Canada, M4N 1Y6.

RUDZPUĶU BALLE
Mežciemā

30. jūlijā pl. 19

Plaša jauniešu programma.

Atspirdzinājumi. *Ieeja $6.00*

Kopkoŗa koncertā Milvokos. Foto V. Jaunkalnietis.

Milvoku svētku izskaņa

Ar kopkoncerta izskanēšanu 3. jūlija vakarā svētki vēl nebija beigušies — lielā svētku balle, tāpat kā visas pārējās saiešanas, aizritēja jauki un sirsnīgi.

Vairāki koncerti, citi sarīkojumi un sanāksmes bija arī pirmdien un otrdien, taču 4. jūlijā jau daudzi ciemiņi sāka atceļu uz mājām, jo daudzus jau nākamā dienā gaidīja darbs un ikdiena. Taču tie, kas varēja atļauties svētkos palikt arī pēdējās divās dienās, nu varēja lielās burzmas netraucēti apskatīt daudzas skates un izstādes un daiļamatnieku tirdziņus.

Daudzi ilgas stundas pavadīja Latviešu virsnieku apvienības skatē „Latvijas karavīrs", ko bija iekārtojis E. Priedītis. Skates sākumā DV priekšnieks J. Frišvalds pasniedza skates noorganizētājam E. Priedītim, kas pašreiz ir arī Latviešu skautu priekšnieks, Latviešu skautu kustībai pagājušā gadā piešķirtās Pulkveža Januma fonda balvas diplomu par izciliem veikumiem jaunatnes latviskā audzināšanā.

Mūsu pagātni un neatkarību atgādināja arī filatelijas skate. Tanī varēja atcerēties un aplūkot kādreizējās brīvās Latvijas pastmarkas, monētas un naudas zīmes. Skati vadīja J. Bēdelis ar Brigitu Kori. Svētku nedēļā Milvoku pastā no desmit zīmogojamām mašīnām viena vēstules apzīmīgoja ar īpašu dziesmu svētku piemiņas zīmogu.

Jānis Dimants, seniors, bija iekārtojis plašu latgaliešu grāmatu skati. Svētku vietas tuvumā bija grupas „Jaunās rakstītājas" (vadīja E. Puriņa-Jansone) darbu skate.

Svētku laikā notika arī prezes konference ar turienes amerikāņu laikrakstu, radio un televīzijas pārstāvju piedalīšanos. Tanī Ē. Krūmiņš, mācītāji M. Grīvāns ar P. Kļaviņu, Maija Peniķe, V. Klīve, A. Lambergs un I. Bergmanis atbildēja uz jautājumiem par Latvijas un latviešu likteņiem pagātnē un pašreizējiem centieniem pēc brīvības.

Svētīgs un teicams pasākums svētkos bija nodarbības bērniem. Tās pulcināja 41 dalībnieku. Paldies milvokietēm H. Rumpēterei, M. Radziņai un V. Bolšteinai un Z. Rožkalnai (no Vichitas), E. Pētersonei (Toronto), R. Zemjānim (Mineapole) un Ievai Brokai (Bostona), kas ziedoja daudz stundu, lai mazajiem svētku ciemiņiem sagādātu interesantāku laika pavadīšanas iespēju.

Svētku laikā notikušajās bumbošanas sacīkstēs uzvarēja A. Pāvuls (Ņujorka) ar 581 p., 2. un 3.v. atstājot G. Banderu (Pitsburga) un milvokieti V. Liepaskalnu.

Latviešu vārdu Milvokos svētku laikā plaši daudzināja. Visu nedēļu pie pilsētas valdes nama bija liels gaismas raksts, kas sākās ar vārdu „Sveiks". Lieli plakāti bija pie auditorijas, kāda kino teātŗa veikala skatlogā, Bet virs kāda restorāna ieejas visu laiku skrejošu vārdu virkne sākās ar saukli: „Dziesmā viju Latviju" un pārgāja uz aicinājumu: „Jūs gaida auksts alus un karstas desas!"

Svētku beigās visiem vispriecīgāko ziņu varēja pateikt rīcības komitejas „drošības dienesta" vadītājs O. Rēpiņš: šie svētki aizvadīti bez skandaliem, bez viesnīcu telpu bojājumiem, bez citiem „varoņdarbu" izpaudumiem.

Daudzie ciemiņi ar svētku norisi un izkārtojumu bija apmierināti. Visi priecājās par laimīgo sarīkojumu telpu novietojumu — gandrīz visi zem viena jumta, un tikai daži īsa pastaigas gājiena attālumā. Tāpat viena otrai tuvu bija galvenās svētku ciemiņu viesnīcas.

R. Č.

VIŅUS MEKLĒ

Latvijas Sarkanais Krusts lūdz atsaukties šādas personas: Baums Jēkabs, dz. 22. g. decembrī, Baguns-Bērziņš Pēteris, Ieviņa Ilona, tēvs jūras kapteinis, Glūdmanis Dzidra, dz. 30. g., aizbrauca no Mērbekas uz Angliju, Gustiņš Aleksandrs, agronoms, Kaķis Elza, dz. 1890. g. 15. jūl., skolotāja, Kauls Konstantīns, dz. apm. 18. g., leitnants, Krastiņš Jānis no Valmieras pagasta, (neredzīgam invalidam vajadzīga viņa liecība), Jaunzemis Jadviga ar meitu Veltu-Birutu, Leleps, dz. Daina, Valija, 36. g. beigusi Valkā ģimnaziju, Matisons Jānis, pazudis karā, Melkus Ādolfs, Pulkstenis Ādolfs, Eduards, Hilda, visi no Balviem, Rābe Ausma, mācījās 1. valsts ģimnazijā, Sirmacis Pēteris un Vilis no Balviem, Štāls Bruno, sieva Laima, Jelgavas Stacijas dežūrants, Žagars Rūdolfs, dz. apm. 24. g., dzīvojis Mērbekā.

Latvijas Sarkanais Krusts, Papenbusch 69, 4400 Münster, BRD. laipni lūdz atsaukties arī tos tautiešus, kas ko zinātu par šiem meklējamiem. LSK neizdod meklējamā adresi bez viņa atļaujas.

Lielā Svētku koncerta noslēgumā virsdiriģenti un solisti saņem ziedus. No kr.: Irma Kurme, Daira Cilne, Roberts Zuika, Arvīds Purvs, Ernests Brusubārdis, Pēteris Lielzuika, Imants Mežaraups. Foto V. Jaunkalnietis.

Pāvils Brūveris

Kā rodas protesta balsis

„Padomju jaunatnes" melu akcijas

Šā gada 20., 21. un 22. maijā Padomju Jaunatnē trīs turpinājumos bija ievietots raksts Kā rodas disidenti? To parakstījis publicists Juris Blaumanis, kas līdz šim visai veiksmīgi izanalizējis daudz krimināl u gadījumu šolaiku Latvijā, atsedzot vispārējo cilvēcisko vērtību deģenerēšanos un atsevišķu cilvēku morālo kroplību, kāda padomju varas gados Latvijā sāk pieņemt katastrofālus apmērus.

Ar rakstu Kā rodas disidenti? Juris Blaumanis ir zaudējis lasītāju uzticību, jo tajā viņš mēģina nacionāli noskaņotus cilvēkus — tādus, kas savā dzīvē pretojas milzīgajai ideoloģiskajai apstrādei un pārkrievinašanas draudiem — mēģina iztēlot par kriminālnoziedzniekiem. Juris Blaumanis savā rakstā šķietas izmantojis daudz faktu, kuŗus nezinātājam grūti noraidīt. Izlasot šo rakstu, cilvēks var nodomāt — kas to lai zina, varbūt tiešām tie disidenti Latvijā tādi noziedznieki vien ir? Blaumanis, vēlēdamies stiprināt uzticību savam rakstam, apgalvo: „Mums nav vajadzības faktus slēpt. Vēl jo mazāk — manipulēt ar tiem." Aplūkosim gluži analītiski, vai tiešām fakti nav slēpti, vai ar tiem nav manipulēts un galvenais — vai tā sauktie „fakti" nav vienkārši izdomāti.

Es pazīstu vairākus rakstā pieminētos cilvēkus, bet par dažiem citiem esmu saņēmis ticamu informāciju. Bez tam raksta sākumā Juris Blaumanis atsaucas uz Rietumvācijā izdoto grāmatu „Kā rodas disidenti". Viņš to esot izlasījis, devis lasīt savai sievai un pierakstījis arī citu cilvēku atsauksmes par šo grāmatu. Arī es šo grāmatu pazīstu, jo kā nekā pats to esmu sarakstījis. Un tieši šeit, jau pašā sākumā, Juri Blaumani var piekert melos, faktu sagrozīšanā un pilnīgi jaunu „faktu" izdomāšanā. Piemēram, Blaumanis gluži bez komentāriem citē kāda lasītāja / droši vien čekista / vārdus, ka es savā grāmatā bez takta un mēra sajūtas esot nopulgojis cilvēkus, kas mani mācījuši. Katrs, kas manu grāmatu ir lasījis, var pārliecināties, ka nevienu cilvēku tajā neesmu nopulgojis.

Kādā citā citātā apgalvots, ka no manas grāmatas izriet, ka es esot dzīvojis lielā pārticībā. Šajā vietā izpaužas klaja manipulēšana ar faktiem. Grāmatā minēju, cik nabadzīgos apstākļos jādzīvo studentam, kā jācīnās par savu eksistenci. Lai to illustrētu, minēju faktu, ka mūsu visai nabadzīgā ģimene ar 53 rubļiem ienākumu mēnesī uz katru ģimenes locekli, izrādījās „visbagātākā" manas mācību grupas 12 cilvēku starpā. Blaumanis neuskata par vajadzīgu pieminēt, ka šī „bagātība" — 53 rubļi mēnesī — bija pietiekama, lai nemirtu badā un nenosaltu salā un ka nekāda runa nevar būt par „visvisādu labumu pārlieku atēšanos" — kā teikts viņa rakstā.

Arī nākamā „lasītāja" citātā pieļauti pilnīgi izdomājumi. Tur apgalvots, ka es esot mācītāja dēliņš, un tūlīt tālāk izteikta izbrīna, kā tāds varējis netraucēti studēt medicīnu padomju augstskolā! Mans tēvs Latvijā strādāja par ģeodēzistu un, ja arī viņš būtu bijis mācītājs, tad kāpēc gan būtu jābrīnās, ka „vislielākās ticības brīvības zeme" Padomju Savienībā mācītāja dēls mācās augstskolā? Vai šī piezīme neliecina par patieso nostāju pret ticīgajiem?

Tālāk Juris Blaumanis sapinas pats savās pretrunās, no vienas puses norādīdams, ka man, rakstot grāmatu „Kā rodas disidenti", vienmēr bijis jāpatur prātā, kā maizi es ēdu, no otras puses — viņš atzīst, ka grāmatu esmu izdevis pats — tātad neviena maizi es neēdu, bet varēju brīvi rakstīt, kā un ko gribēju.

Un vēl beidzot — lai kļūtu pilnīgi skaidrs, cik vispār var uzticēties Juŗa Blaumaņa teiktajam — pieminēšu vienu viņa pilnīgi izdomātu „faktu" un viena svarīga fakta noklusēšanu. Aprakstot manu grāmatu no „profesionālā viedokļa", Blaumanis apgalvo, ka es esot „mēģinājis iedabūt sevi tādā kā detektīvfābulā, tādā kā Džeimsa Bonda oreolā, pats tīksminādamies, cik „viltīgi" uz divām filmām vienā laikā fotografējis mēslu kastes un kriminālnoziedznieku labošanas darbu koloniju žogus." Tas ir Juŗa Blaumaņa pilnīgs izdomājums, jo nekad neesmu rakstījis, ka es kaut ko tādu būtu darījis.

Tālāk Blaumanis raksta par mūsu ģimenes pieteikto bada streiku. Viņš izlasījis grāmatu, neesot varējis saprast, kāpēc bada streiks noticis. Grāmatā tas ir gluži skaidri deklarēts — tas bija protests pret čekistu rīcību, ka viņi mūs uzaicināja atstāt Padomju Savienību un pēc tam, kad mēs bijām sagatavojušies izbraukšanai — izbraukt aizliedza. Kāpēc Blaumanis to nav varējis saprast? Droši vien tāpēc, ka sava raksta sākumā viņš apgalvo, ka es esot no Padomju savienības izraidīts par melīgu un tendenciozu izdomājumu vākšanu. Ja jau vienkārši izraidīts, tad kāpēc gan vēl būtu jābadojas? Šajā gadījumā Blaumanis slēpj faktu, ka čekisti, pirms mūs no Padomju savienības izlaida, vēl izspēlējās ar mums kā kaķis ar peli.

Tas viss bija manā grāmatā aprakstīts, un Blaumanis, ja vien ir to lasījis, tad faktus zināja. Tos viņš „Padomju Jaunatnes" lasītājiem pasniedzis sagrozītā, manipulētā veidā un bieži vien tos noklusējis vai arī izdomājis gluži jaunus „faktus".

Visticamāk šķiet, ka Blaumanis šo grāmatu nemaz nav lasījis, bet čekisti viņam likuši kaut ko par to uzrakstīt avīzē, iedodami šos nožēlojamos, izkropļotos „faktus", ar kuŗiem tad nu Blaumanis rīkojās kā māk.

Blaumanis raksta, ka viņš šo grāmatu devis lasīt savai sievai. Tas skan gluži neticami, jo, kā viņš pats savā rakstā tālāk norāda — Juris Viņķelis par šīs grāmatas došanu citiem notiesāts ar 2 gadiem ieslodzījumā. Vai nu tiešām Blaumanis būtu tik „noziedzīgi" rikojies — devis šo grāmatu kādam lasīt un vēl par to publiski atzinies avīzē...

Ar šiem dažiem pimēriem ir pilnīgi pierādīts, ka Juris Blaumanis pirmkārt — sagroza faktus, otrkārt — tos noklusē, un treškārt — viņš lieto izdomātus, patiesībai neatbilstošus faktus.

Ar šādu pieeju aplūkosim visu viņa tālāk teikto. Juris Blaumanis ļoti nepārliecinoši mēģina nomelnot doktora Ulža Bluķa darbību Latvijā vajāto citādi domājošo labā. Šis posms Blaumaņa rakstā ir tik neveiksmīgs, ka tur nav nepieciešama visa viņa aplamību uzskaite — tur mijas kaili meli ar atsevišķu faktu manipulācijām.

Lai savas tezes pierādītu, Blaumanis atsaucas uz vēl apšaubāmākiem avotiem — Rīgas televīziju un avīzi Pravda.

Tad Blaumanis atkal pāriet bīstamākā uzbrukumā. Viņš rafinēti un ar „faktiem" sāk diskreditēt atsevišķus nacionālus cilvēkus. Pirmais no tiem ir Māris Ošs. Viņš bijis aktīvs tautas deju ansambļos, atsevišķās folkloras grupās un interesējies par latviešu tautas patieso vēsturi. No Blaumaņa raksta var spriest, ka Māris Ošs pratis aizraut cilvēkus ar savām idejām un spilgto nacionālo garu. Blaumanis spiests atzīt, ka Ošs plaši koncertējis, lasījis lekcijas un ieinteresējis cilvēkus par folkloras un demografijas jautājumiem. Engurē viņš no jauniešiem izveidojis latviešu strēlnieku folkloras ansambli, kuŗā dziedātas nevis „padomju patriotiskās" dziesmas, bet gan tiešī tās, kuŗas latviešu strēlnieki paši ar prieku dziedājuši.

Šāda spēcīga nacionāla personība čekai kļuva bīstama. Ošu bieži izsauca uz pratināšanām, ko Juris Blaumanis savā rakstā apzīmē kā „atkārtotu pacietīgu brīdināšanu", lai Ošs izbeidzot „māžoties". Tagad, kad Ošs beidzot apcietināts, čekisti atraduši iemeslu, par ko viņu notiesāt — ne jau par tautasdziesmu dziedāšanu, ne arī par viņa „mulsinošajām" lekcijām, nedz par viņa nacionālajām idejām, kuŗas viņš nemaz neslēpa. Nē — čekisti atraduši kaut ko gluži citu — Ošs esot uzmācies jaunām meitenēm, publiskā vietā rādījis viņām savus plikumus un tā tālāk. Juris Blaumanis pārliecinoši runā par „faktiem", kas to pierādot. Zinot, kā Blaumanis savus faktus „ražo" un tos manipulē, varam aptuveni iedomāties notikumu patieso ainu.

Čekistiem, it sevišķi Krievijā, ļoti populārs paņēmiens, kā notiesāt disidentus, ir — apsūdzēt viņus dažādos seksuālos pārkāpumos. Bieži vien šādās disidentu tiesu prāvās uzrodas kādas brašas čekistes, kas apgalvo, ka apsūdzētais mēģinājis viņas izvarot. Lietuviešu cilvēka tiesību cīnītāju Petku savukārt apvainoja, ka viņš esot mēģinājis pavedināt zēnus uz homoseksuāliem sakariem. Gadījums ar Māri Ošu tāpēc šķiet ļoti aizdomīgs. Visticamāk, ka Latvijas čekisti šo apsūdzību par eksibicionismu ir no sākuma līdz galam pilnīgi izdomājuši.

Visa apsūdzība par piedauzīgo uzvedību un seksuālu uzmācību izskatās tik caurspīdīga, ka grūti tai noticēt, it sevišķi vēl, ja ir zināmi daudzi fakti pagātnē, kur čekisti safabricējuši līdzīgas apsūdzības pret cilvēkiem, kuŗus grib notiesāt. Juris Blaumanis, nobeidzot rakstu par Ošu, šķiet, pats arī jūtas vainīgs viņa apmelošanā. Viņš raksta: „Nebūsim nu mēs savos spriedumos tik kategoriski. Tomēr pēc tādām izdarībām diezgan grūti noliegt, ka Oša „tautiskā rosība" bijusi egoistiski pašmērķīga un balstījusies vienīgi uz huliganiskas izlaidības un amorālas rīcības pamatiem". Blaumanis droši vien tiem, kas prot lasīt starp rindām, pasaka, ka Oša apmelošanas mērķis ir brīdināt tautiski rosīgus cilvēkus, ka viņu tautiskumu var iztulkot kā huliganismu un amorālu rīcību.

Bet nu aplūkosim otru cilvēku, kuŗu Juris Blaumanis nomelno Padomju Jaunatnes slejās. Īpaši nepievilcīgs Blaumaņa darbs šajā gadījumā ir tāpēc, ka apmelotais cilvēks ir jau miris. Tas ir Valdis Viņķelis. Pazinu Valdi Viņķeli — tiku viņu sastapis Jūrmalā, viesojoties pie viņa brāļa dēla Juŗa, ar kuŗu kopā studēju medicīnu, tāpēc tagad, lasot Blaumaņa „faktus" par šī cilvēka dzīvi, varu tīri labi atšķirt patiesību no meliem.

Vispirms jau Blaumanis Valdi Viņķeli nosauc par avantūristu un kriminālnoziedznieku, kas izmeklēšanas laikā saslimis ar plaušu karsoni un slimnīcā miris. Šeit Blaumanis noklusē nozīmīgus faktus — izmeklēšanas laikā Valdis Viņķelis atradās čekas izolatorā. Tur viņš pieteica bada streiku un tā rezultātā saslima ar plaušu karsoni. Viņu nogādāja cietuma slimnīcā un nevis vienkārši „slimnīcā", kā to raksta Blaumanis, un tur Viņķelis dažu dienu laikā mira. Lai kā Juris Blaumanis par šo cilvēku ņirgājas, viņš ir un uz visiem laikiem paliks režīma upuris, tāpat kā igaunis Jiri Kuks, kas arī mira bada streika laikā ieslodzījumā.

Par to, ka Valdis Viņķelis apcietināts gluži nevainīgs, liecina arī fakts Blaumaņa rakstā, ka viena no Viņķeļa meitām joprojām cīnās par tiesībām atgūt čekistu atņemtās tēva mantas. Ja jau tiešām viņš būtu tās ieguvis tik neglītā ceļā, kā to tālāk apraksta Blaumanis, tad nav nekādu šaubu — viņa meita necīnītos par to atgūšanu. Blaumaņa rakstā vecais vīrs iztēlots par nekrietnu zaglēnu, kas ložņājis ap atpūtnieku drēbēm un zadzis visu, kas nav piesiets — tā viņa rokās esot nokļuvušas svešu cilvēku pases un citi personības dokumenti.

No iepriekšējiem piemēriem jau redzējām, ka Juris Blaumanis bez kritikas lieto čekas piespēlētos „faktus" un atsaucās uz tiem kā uz neapgāžamiem pierādījumiem. Šoreiz liekas, ka Blaumanis nav pats izdomājis „faktus" par Valža Viņķeļa „zādzībām". Pilnīgi iespējams, ka attiecīgi protokoli ar visiem „liecinieku" parakstiem tiešām atrodas čekas seifos. Kā tie tur radušies un kāpēc tādi bija nepieciešami? Lasot tālāk Blaumaņa rakstu, nonākam pie punkta, kur šis jautājums noskaidrojas.

Valdis Viņķelis intensīvi sarakstījies ar savu tagad jau mirušo brālēnu Zviedrijā Jāni Ritumu. Viņķelis Ritumam sūtījis daudz Latvijā izdoto grāmatu, bet Ritums Viņķelim savukārt ārzemju mākslas izdevumus — dažādas mākslas grāmatas, kuŗas Rīgā ļoti augstu vērtē. Lai atvieglotu ne visai spožo materiālo dzīvi padomju apstākļos, Valdis Viņķelis šīs grāmatas pārdeva. Tomēr tie, kas pazīst padomju apstākļus, tūlīt var jautāt: bet kur un kā viņš tās pārdeva? Vienu, divas, trīs grāmatas var pārdot bez grūtībām, bet gadiem, desmitiem grāmatu? Vai tad viņam nepiesējās milicija par „spekulāciju" vai kaut ko tamlīdzīgu? Jā, to zināja arī Viņķelis, ka padomju apstākļos šāda nevainīga grāmatu pārdošana lielākos apmēros ir aizliegta. Viņš šīs grāmatas nodeva antikvāriātā, bet katrā šādā reizē pieraksta grāmatas pārdevēja pasi, tāpēc Viņķelis šad un tad lūdza aizdot viņam pasi, lai ar to varētu antikvariātā nodot nākamo grāmatu. Es zinu cilvēkus, kas ar savu pasi šādā veidā Valdim Viņķelim pakalpojuši.

Tagad, kad Viņķeli apcietināja gluži citā sakarībā — uz aizdomu pamata, ka viņš apgādājis ar informāciju Latvijas sociāldemokrātus, atklājās arī šī viņa blakus nodarbība. Atklājās arī tie cilvēki, kas Viņķelim bija devuši savas pases un līdz ar to padomju tiesiskā izpratnē bija piedalījušies noziegumā. Čekai nebūs bijis grūti pārliecināt šos cilvēkus, ka viņi savu pasi nevienam nav devuši, bet gan, ka to viņiem kāds nozadzis. Dabūjuši šādu „licību" par pases „nozagšanu", čekisti atrada arī pašu „zagli" Valdi Viņķeli. Visas pārējās fantazijas par nozagtajām mantām nav nekas cits kā visu nenoskaidroto zādzību gadījumu piedēvēšana izvēlētajam upurim Valdim Viņķelim. Bez tam viņam šobrīd nav vairs iespējams šo apsūdzību apstrīdēt.

(Nobeigums sekos.)

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 88

37 g. vecais Alans A. Raiens, kas kopš 1980.g. bija galvenais prokurors ASV tieslietu ministrijas ,,nacistu kaŗa noziedznieku'' speciālā izmeklēšanas komisijā (OST), beidzot aiziet pensijā. Žīdu līgai Vašingtonā viņš jau nodevis atskaiti — esot izmeklējis 700 ,,kaŗa noziedznieku'' lietas, 30 no tām nodotas tiesām, no jau iztiesātām 16 lietām tikai 1 tas zaudējis (Hāznera lietu?). Pēc amata nodošanas Raiens rakstīšot grāmatu ,,par kaŗa noziedzniekiem ASV!''

Tā kā mūsu DV organizācijas ievadītā vēstuļu akcija pret OST sadarbošanos ar padomju varas iestādēm piepalīdzēja Alenam tagad ,,kļūt par rakstnieku'', tad jau viņa grāmatā būs lasāmi balti brīnumi arī par mūsu kaŗavīriem 2. Pasaules kaŗā! Savā laikā arī Trimdinieka piezīmēs pieminējām Raiena vadīto ,,raganu medību'' procesus, kas meliīgo apsūdzību dēļ piedzīvoja izgāšanos.

* * *

Jāatzīstas, ka no ,,aizkulisēs'' čakli organizētām Baltijas brīvības dienas izsludināšanas svinībām bijām cerējuši ko vairāk savai taisnajai lietai — ka prezidenta ,,stingrā'' runa pāršalks visu Ameriku, radīs atbalsi ārzemēs. Tagad viss ceremoniāls bija iekšēja padarīšana, pašu brūķim, bet paldies, paldies, arī par to pašu mazumiņu, jo kaut kas jau arvien labāk nekā nekas, un patīk jau dzirdēt, ka ASV brīvības ideālu ietvaros mūs vēl nav aizmirsušas, ka varenie valstsvīri apzinās, ka mums nodarīta netiesīga pārestība (nav tikai drosmes pateikt, ka ar to mums jāsamierinās). ,,Cīnīties'' — sarauties, radīt diplomātiskas krizes u. tml. pie zaļā galda mūsu cerību, morāles, taisnības un ,,brīvības ideālu'' dēļ neviens jau nopietni nedomā un arī nemaz nesola. Bet par mūsu pašu cīnīšanos prātā nāk J. Klīdzēja paškritikas analize: ,,Lai kurlā pasaule mūsu cīnītājus pamanītu, vajadzīga plašāka, organizēta, disciplīnēta īstu vīru grupa, kas nebaidās cietumos sēdēt, pat arī mirt. Mums, latviešiem, tādu vīru un tādas grupas nav. Mums ir tikai glītu lūgumu un vēsturisku kopsavilkumu rakstītāji, šķīvju, svečturu un gleznu pasniedzēji prezidentiem, ministriem un senātoriem...''

* * *

Daugavas Vanagu ASV valde nosoda tādu ,,miera kustības'' propagandu ASV, kas vēlas mieru bez militāri stipras Brīvās pasaules. Daugavas vanagi aicināti atbalstīt tikai tādu ,,miera kustību'', kas prasa, lai miers pasaulē tiktu nodrošināts ar ASV militāro spēku aizmugurē, jo tikai tad PSRS atturēsies no savu nemainīgo plānu īstenošanas par komūnisma uzvaru visā pasaulē.

Noraidīsim kreiso un liberāļu saukļus par ASV vienpusīgu atbruņošanu, ka atomieroči, kas paliek krievu rokās, ir ,,miera vairogs'', kamēr tie paši ieroči Brīvajā pasaulē ir drauds cilvēcei! ,,Miera kustības'' sludinātājiem abpus Dzelzs aizkara ieskati saskan tikai vienā jautājumā: tos pašus saukļus, ko sakūdītās masas izkliedz demonstrācijās Brīvajā pasaulē: ,,Nost ar atomieročiem Rietumeiropā!'', lieto čekas ieteiktās demonstrācijas viņpus Dzelzs aizkara, kas arī prasa ,,atomieroču neaizsargātu Rietumeiropu'', paturot tos padomju imperijā! PSRS vēl nevienu miera, draudzības un neuzbrukšanas līgumu nav pildījusi, arī līdzšinējos SALT u.c. atbruņošanās nosacījumus nē. Nemaldīga taisnība ir ASV prezidentam R. Rēgenam, kad tas 1980.g. 29. janvārī Baltā namā pateica, ka krievi savu politisko mērķu sasniegšanai melo un lieto viltu! To nekad un nekur mums nevajadzētu aizmirst!

* * *

Nerimtīgais lasītājs vēstuļu rekordists amerikāņu presē kollēga Dr. Aleksandrs Berķis pelnījis mūsu atzinību un paldies: Maskavas radio Ziemeļamerikas raidījumā čekas komentātors Vladimirs Posners 5. jūnijā pl. 18.30 ar putām uz lūpām nostrostoja šo mūsu pretkomūnisma cīnītāju! Kāds no Maskavas angļu valodas radio raidījumu klausītājiem bija piesūtījis šim komūnisma propagandas midzenim kādu Dr. A. Berķa Floridas laikrakstā publicēto vēstuli, kuŗā tas bija minējis faktus par PSRS lauztiem neuzbrukšanas līgumiem Polijai, Baltijas valstīm un Rumānijai.

Kremļa taurētājs Posners, nolasījis iespiesto Dr. A. Berķa vēstuli, pēc visiem dialektikas melu likumiem apgalvoja, ka viss , ko A.B. paudis, esot meli. Neapšaubāmi esot pierādīts, ka PSRS vienmēr īstenojusi visus savus līgumus, vienošanos un paktus! Balti meli, ka PS okupējusi Baltijas valstis! 1918. gadā Latvija, Igaunija un Lietuva sociālistiskās revolūcijās kļuvušas sociālistiskas valstis. Gadu vēlāk sociālisms tur ,,asiņaini apspiests'', un tikai 1940.g. tur atkal ,,atjaunota padomju vara'', pēc kam zemes ,,lūgušas uzņemšanu PSRS''. PSRS nekad tās nav okupējusi, bet nacistu Vācija gan.

PSRS un Polijas neuzbrukšanas līgumu esot lauzuši paši poļi, 1933.g. atsakoties sabiedroties ar Maskavu pret Hitlera koalīciju. (Patiesībā Kremlis 1939.g. augustā nolīga ar Hitleru slepenu Polijas sadales līgumu, kam sekoja 2. Pasaules kaŗš!) Ar Rumāniju maskaviešiem nekad neesot bijuši pat diplomātiski sakari (visās enciklopēdijās atzīmēts, ka 1933.g. jūlijā Bukaresta ar Maskavu nolīga neuzbrukšanas līgumu, ko krievi lauza!).

Tālāk Vladimirs pa Maskavas radio šķendējās, ka Dr. A. Berķis savus melus nosaucis par faktiem, jo ,,amerikāņu vairākums pieņemot par patiesību it visu, kas esot pretkomūnistisks!'' Posnera komentāru varza norāda, cik sarkanie radio trubadūri nobijušies no Vladimira Dančeva likteņa, kas neuzmanīgi pie mikrofona bija izrunājies par PS iebrukumu Afganistānā un tūdaļ nozuda trako mājā! Nozīmīga ir Baltijas valstu pieminēšana Maskavas radio raidījumā, un ikviens uzbrukums trimdas nacionāliem darbiniekiem ir pagodinājums tiem, jo apliecina, ka tie aizkāruši komūnistiem sāpīgu lietu.

Gaŗā taisnošanās par Dr. A.B. lasītāja vēstuli atklāj mums jaunu iespēju komūnistu nervu dragāšanai, piesūtot Maskavas radio svešvalodu raidījumu vadībām pretkomūnistiskos preses ziņojumus, lūdzot par tiem ,,patiesības labā'' komentārus. Bravo Dr. Berķim par iziešanu no ierakumiem, un lai šis notikums atgādina, ka mūsu vēstules amerikāņu presē par komūnistu nelietībām un varmācībām tiek lasītas, tās atmasko sarkanos tirannus, un šī propaganda masās ir par brīvu!

,,Ko gan mēs, tik mazs pulciņš, varam panākt? Viens pats cilvēks īstā laikā un īstā vietā var panākt vairāk nekā tūkstoši!'' (māc. M. Ķirsons). ,,Kremļa paverdzinātās tautas Eiropā gaida gadu desmitiem ilgi tikai uz piemērotu brīdi! Nekas tur par labu krieviem nav paaudzēs mainījies!'' (Gunārs Rode).

Sidrabenes 30 gadu atceres sarīkojumā bija ieradies mācītājs Jāzeps Urdze no Vācijas un stāstīja par garīgajiem strāvojumiem Eiropā. Uzņēmumā no kr.: mācītāji J. Cālītis, I. Gaide, A. Celms, referents J. Urdze, Ā. Čops un teoloģijas students A. Alberts.
Foto V. Plampe.

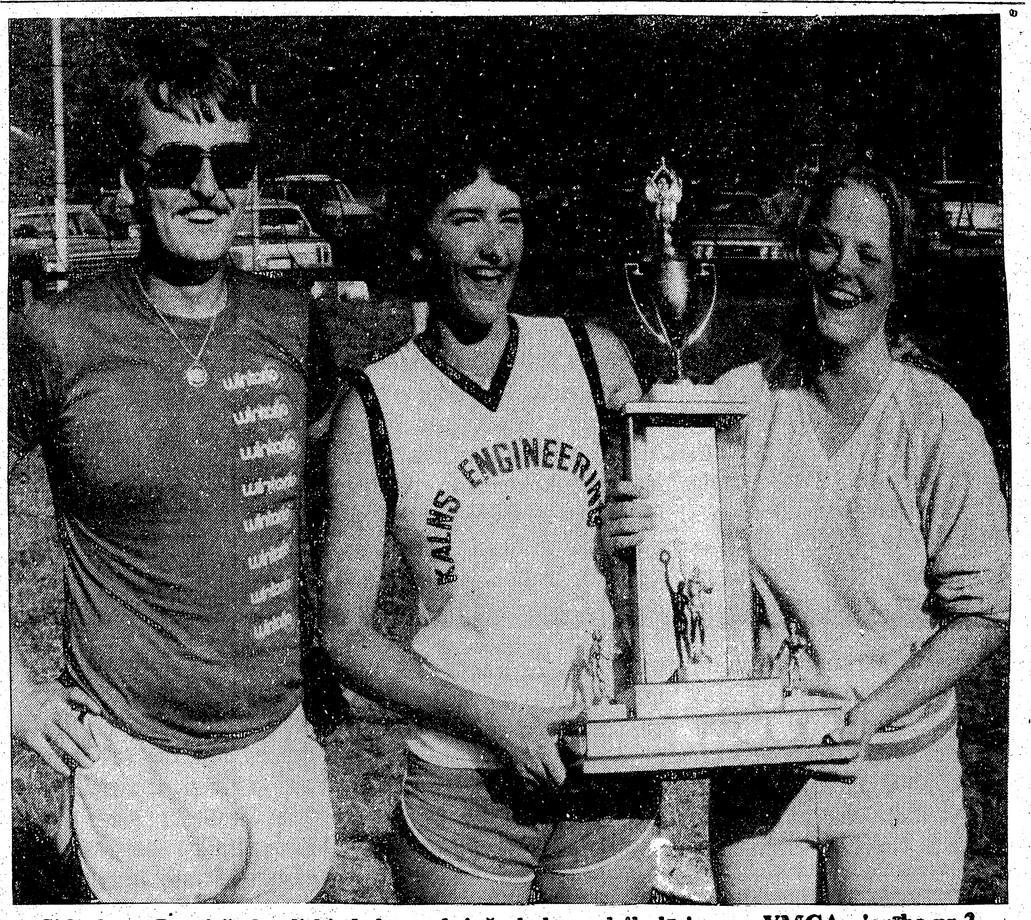

Sidrabenē Latviešu kreditbiedrības ceļojošo balvu volejbolā ieguva YMCA vienība nr.3. Attēlā no kr.: V. Martinsons, A. Kalna un B. Ozola. Foto V. Plampe.

Dižskautu sacīkšu dalībnieki. No kr.: vad. Edgars Dāvidsons, Aiviekstes 39. skautu vienības priekšn., P. Olte, K. Briedis, vad. A. Aldermanis, jendas galvenais tiesnesis, A. Lukss, V. Tauriņš, R. Dubrovskis, G. Robežnieks, A. Sebris. Iztrūkst Aiviekstes 39. dižskauti, kuŗiem bija jāizbrauc agrāk. Foto L. Goba.

TORONTO ZIŅAS

● Pensionāru apvienības 94 dalībnieki divos īrētos autobusos M. Prikuļa un R. Bērziņa vadībā izbrauca uz Tūkstoš salām pie Kingstonas, Ont., kur novietojās uz tūristu kuģa Queen, kas spēj uzņemt ap 300 pasažieru. Šis kuģis ir trijos stāvos: apakšējā varēja noskatīties priekšnesumus, otrā bija bārs un restorāns, kur ekskursanti pusdienoja, bet trešais — kuģa promenādes klājs. Brauciens pa Sv. Lorensa upi ilga turpat gandrīz četras stundas gida pavadībā, kas skaidroja salu vēsturi ar tur uzbūvētām ēkām. Kādu no tām, plašu un greznu, cēlis kāds miljonārs, kas īpašumu 1929. gadā atdāvinājis Kingstonas slimnīcai. Pēc tam ēka vairākkārt mainījusi savus īpašniekus. Uz kādas citas salas atrodas pils un vairāku ievērojamu mākslinieku mājas, kuŗas gan neizdevās tuvāk novērot, jo diena bija dūmakaina un redzamība slikta. Atgriežoties Kingstonā, autobuss aizveda uz Kingstonas militāro kolledžu. Ekskursantus vēl aizveda uz vēsturisko Fort Henry, kas savā laikā bija vērsts pret uzbrukumiem no amerikāņiem. Tagad šeit notiek karaļa spēles, kuŗās demonstrē senlaicīgās uniformas. Iebaudot pa ceļam vēl krūzi kafijas, ekskursanti pēc 12 stundu ilga ceļojuma vakarā atgriezās Toronto. Nākošais izbraukums septembŗa beigās uz Agavas kanjonu Ontario ziemeļos. Šī ekskursija ilgs piecas dienas un to vadīs M. Prikulis.

● Latviešu Nama valde jau izlēmusi nākošās sezonas galvenos sarīkojumus: 22. oktobrī nama gadasvētki, 31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle un 18. februārī dāmu komitejas gadskārtējā Pankūku pēcpusdiena.

● Draudzes locekļiem novecojoties un kļūstot nespēcīgākiem, vairojas bez piederīgajiem palikušo skaits, kam vajadzīga citu palīdzība, kaut vai produktu piegāde no veikala. Normētas īres dzīvokļu mājās, kur mīt vairāki latvieši, daudzos gadījumos izlīdz citi iedzīvotāji. Šo jautājumu sākušas cilāt arī mūsu draudzes, lai veiktu kristīgās mīlestības darbu organizēti. Tā Sv. Jāņa draudzes padome stājusies pie šādu draudzes locekļu apzināšanas, ko uzņēmusies padomes locekle Aina Avotiņa. Viņa cer atrast arī atsaucīgus palīgus, kas apņemtos izdarīt attiecīgus apmeklējumus un sniegt palīdzīgu roku.Sv. Jāņa draudzē ir turpat jau 600 locekļu pāri 65 gadiem, no tiem vairāk nekā puse vecāki par 70 gadiem. ASV, piemēram, Klīvlandes Apvienotā draudzē šādu darbu veic jau kopš gadiem. Šo draudzi, kā zināms, vairākus gadus vadījis mācītājs I. Gaide, kas tagad kalpo Sv. Jāņa draudzē Toronto, viņa vietā Klīvlandē stājoties mācītājam L. Grendzem.

● Tuvinieku un draugu vidū šinīs dienās uz aizvadītiem 80 mūža gadiem atskatījās Sv. Andreja dr. dāmu komitejas locekle Paulīne Vāgnere. Viņa dzimusi 1903. gada 14.jūlijā Rīgā un visu trimdas laiku kopš 1950. gada aizvadījusi Toronto, kur 1979. gadā ar vīru Mārtiņu, Sv. Andreja draudzes vecāko pērminderi, nosvinējusi zelta kāzas, pati būdama šīs draudzes dāmu komitejas locekle kopš 1950. gada.Ģimenē uzaudzināti trīs dēli — Valdis, Uldis un Mārtiņš. Valža un Judītes ģimenē jubilārei ir trīs mazbērni, Ulža — divi. Paulīne un Mārtiņš Vāgneri bieži redzami latviešu sabiedrībā, abi ir LNAK mūža biedri un ieguvuši LNAK atzinības rakstu. Goda dienā jubilāre saņēma ziedus un veltes. Sveicējos bija arī draudzes mācītājs J. Cālītis un jubilāres krustdēls Aleksandrs Joma. Draudzes dāmu komiteja bija atsūtījusi apsveikuma rakstu, paredzot īpašu godinājumu rudenī. Vāgneriem Pēternieku pagastā Zemgalē bijusi priekšzīmīga lauksaimniecība. Trimdā viņi atbalstījuši latviešu skolas un citus pasākumus.

● Sv. Jāņa draudzes padome saņēmusi ierosinājumu, lai visi draudzes locekļi varētu savus aizgājušos piederīgos izvadīt no savas baznīcas. No baznīcas varēs izvadīt visus bijušos draudzes darbiniekus, bet atsevišķos gadījumos arī citus draudzes locekļus, ja izteikta sevišķa vēlēšanās.

● Mācītājs J. Cālītis Sv. Andreja baznīcā salaulājis Intu Majoriņu un Jāni Apsi.

● Dievtuŗu sadraudzes Burtnieku draudzes nākamā sanāksme — Māras saiets Jāņa Vandeļa vasaras mītnē 13. augustā.

● Sv. Andreja draudzes padomes sēdē ar tās locekļiem pirmo reizi iepazinās teoloģijas students Aldis Elberts, kas pašlaik vada savu prakses gadu Toronto luterāņu draudzēs. Padomes locekle A. Liepiņa, kas piedalījusies kā delegāte LCA Kanadas apgabala sinodē Vaterlū universitātē, ziņoja par saviem vērojumiem minētajā sinodē, kur piedalīšanās sekmējusi draudzīgus kontaktus.

● Par jaundejām dziesmu svētkos Milvokos pirmās godalgas izpelnījies DV Toronto nodaļas Daugaviņa vadītājs Edvīns Kalviņš par četrām dejām. Četru pāŗu deju sacensībā 1. vietu ieguvis DV Hamiltonas nodaļas Vainadziņš ar vadītāju Baibu Šmitu-Kalēju. 2.v. ieguvis Diždancis ar vadītāju Zigurdu Miezīti. Astoņu pāŗu sacensībā 2. vietā ierindojusies Daugaviņa un trešā — Diždancis.

● Latviešu Kultūras Centrs Toronto rīko jau otru ,,Laimīgo latviešu loteriju'' (LLL). Pirmais lielākais laimests — vācu Volkswagen, 1984.g. modelis; otrs laimests — ceļojums uz Eiropu divām personām Lufthanza lidmašīnā no Toronto uz Diseldorfu un 1000 dol. ceļa izdevumiem; trešais laimests — 1000 dol. naudā. Izloze Centra jaungada ballē 31. decembrī. Lozes 2 dol. gabalā, bet trīs lozes par 5 dol. Tās izsūtītas jau izplatīšanai, pa 12 biļetēm vienā grāmatiņā. Papildus biļetes vēl iespējams dabūt Centrā, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont., M4A 2N8, tel.759-4900. Sekmīgākajiem ložu pārdevējiem paredzētas atzinības balvas. Loterijas atlikums Centra tālākai izveidošanai.

● Toronto latviešu biedrības drāmas kopas atkārtojuma izrādi ar Anšlava Eglīša lugu Pēc kaut kā cēla Viļņa Brastiņa režijā 16. jūlijā Saulainē noskatījās 160 apmeklētāju. Izrādi pieteica Saulaines pārvaldes sarīkojumu daļas vadītājs Guntis Tannis. Pārvaldes priekšnieks Aigars Brencis apsveica visus ar ierašanos Saulainē, ,,kur visiem labi klājas.'' Publika noskatījās izrādi ar lielu interesi un pateicās tēlotājiem un režisoram ar Saulaines ziediem. Pirms izrādes nometnes bērnu koris Vilmas Vītolas vadībā nodziedāja divas tautasdziesmas un Putnu salas mazie bērni — pāris rotaļu dziesmu Ilzes Villeres vadībā. Pēc izrādes daudzi pakavējās turpat šķūnī saviesīgajā vakarā, par mūziku gādājot J. Girgensonam ar skaņu lentēm.

● Mācītājs I. Gaidē kristījis Saulainē Amandu Melaniju Jekumu, Pēteŗa un Mišeles meitu. Kristības notika dievkalpojuma laikā brīvdabas baznīcā.

● Toronto DV nodaļas valdes loc. Voldemārs Vičs 8. jūlijā atskatījās uz 65 mūža gadiem. Jubilārs ir mētrenietis. Latvijas armijas laikā bijis instruktors Jātnieku pulkā. Leģiona cīņu laikā piedalījies 32. pulka cīnītāju rindās. Bijis ievainots. Gūsta laikā Cēdelgēmā piedalījies DV organizācijas dibināšanā. Bijis aktīvs vairāku DV nodaļu darbā. No Ludvigsburgas, kur bijis stacionēts Viestura sardžu vienības rotā, izceļojis uz Kanadu. Arī šeit ir DV organizācijas biedrs.

● DV Toronto nodaļas makšķernieku sekcijas sacensībās 10. jūlijā Kesvikā piedalījās 17 makšķernieku. Kārļa Draules piemiņas balvu šoreiz mājās pārveda Ādolfs Kalve (DV Kesvikas nod.). 1.v. vīriešiem ieguva Harijs Briksnis (DV Toronto nod.); 2.v. Žanis Ādams (DV Kesvikas nod.); 3.v. Pauls Grāmatiņš (DV Toronto nod.).

V. Īvāna ceļojošo balvu un 1.v. dāmām ieguva ,,neorganizētā'' makšķerniece Z. Zommere.

1.v. jauniešu grupā ieguva T. Soplets, bet bērnu grupā viņa brālis S. Soplets, abi DV Kesvikas nodaļā. V. I.

Sidrabenes pavasaŗa svētku ballē dejas priekiem nodevās kā lielie, tā mazie. Attēlā dejo 3 g.v. Ieva Šmite un 4 g.v. Kārlis Blūms. Foto V. Plampe.

Ar šarmu un talantu Saulaines uzvedumā iepriecināja Anda Sprūdža. Foto N. Sebris.

SAULAINE

● Līgo sarīkojums Saulainē bija pulcinājis ap 1200 līgotāju. Laika apstākļi šoreiz bija visai labvēlīgi. Teicami padevās speciālais Jāņu uzvedums Juŗa Dzeguzes vadībā. Pēc daudz gadiem skatuvē atkal atgriezās kādreizējā viņa uzveduma ,,Kad mūsu vecie tēvi vēl jauni bija'' dziedātāju un tēlotāju ansamblis, šoreiz papildināts ar jauniem spēkiem un komp. Imanta Saksa mūzikālā vadībā. Dziesmas no operetēm jauki dziedāja soliste Anda Sprūdža. Ar duetiem iepriecināja Valdis Gulbis ar Birutu Vachsmutu, Dzidra Egle ar Jāni Aveniņu. Skečos redzējām Emmu Dzeguzi, Valiju Lāmu, Imantu Spēlīti, Andri Leju, Austru Bāru, Albertu Vītolu jun. u.c. Patika arī jauktais koris. Vecās ziņģes un tērpi, tautas un oriģinālāzdziesmas, jautrie skeči un līgošana piešķīra uzvedumam romantisku un humoristisku noskaņu.

Uzveduma izkārtošana un pārējās Jāņu izdarības kārtoja Saulaines pārvaldes priekšn. Aivars Brencis un agrākais priekšn. Guntis Tannis. Jāņu tēvs (Jānis Koncis) un Jāņu māte (Olga Bernava) rūpējās par lielā līgotāju pulka pacienāšanu ar sieru un alu. Līgotāju vidū redzēja arī daudz jauniešu.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

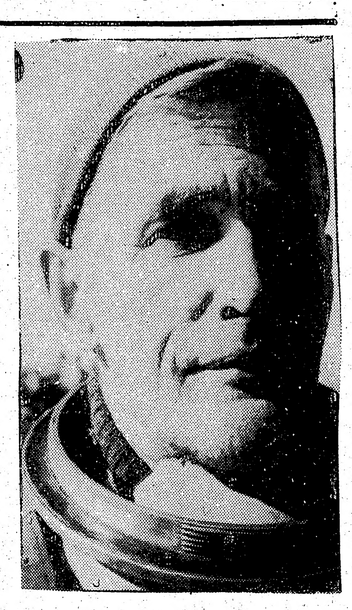

Valentīns Pāvuls

Valentīns Pāvuls dzimis 1905.g. 17. septembrī Vecaucē, bet savu dzīvi nodzīvojis pie ūdeņiem vai arī ūdenī pašā — strādādams par ūdenslīdēju.

Līdz 1914. gadam Pāvulu ģimene dzīvoja Ķīpsalā pie Daugavas. Šai gadā kara dēļ bija jāpārceļas uz Ziemeļkrieviju pie Ladogas un Oņegas ezeriem, kur arī pārlaida karu un pārdzīvoja revolūciju.

1922. gadā pēc atgriešanās Latvijā vajadzēja sākt dzīvi no jauna.— Pa dienām strādādams, V. Pāvuls paguva nobeigt Latviešu Kultūras veicināšanas biedrības vakara vidusskolu un iestāties universitātes ķīmijas fakultātē, sākt ūdenslīdēja gaitas un nodibināt pats savu ģimeni (sieva Hermīne Kreicmane, dēls — Valentīns un meita — Laila).

Strādājot pie Ķeguma spēkstacijas, atlika laika nodarboties arī ar gleznošanu, kam nopietnāku vērību piegrieza vēlāk Zviedrijā un Kanadā, un rakstīšanu, iesniedzot pa rakstam arī Jaunākām Ziņām un Atpūtai.

1944.g., kad krievi otrreiz iebruka Latvijā, Pāvuls kopā ar ģimeni un pārdesmit citiem bēgļiem laivā pārbrauca uz Zviedriju, pārvelkot pāri jūrai arī otru laivu.

Zviedrijā nodzīvoti astoņi gadi, strādājot pie mazas spēkstacijas, spridzinot nogrimušus kuģus Baltijas jūrā un gleznojot. Šai laikā ģimene palielinās ar dēlu Andri.

1952. gadā Pāvuls pārceļas uz Kanadu, kur strādā ūdenslīdēja darbus, visvairāk Canadian Dredge sabiedrībā.

Atpūtā aizgājis, nopērk nelielu īpašumu pie Trentas kanāla, dēliem turpinot ūdenslīdēju gaitas un meitai pievēršoties gleznieciībai. Jaukajā apkārtnē dzīvojot, ir pieticis laika ir dārza darbiem, ir gleznošanai, ir savu piezīmju sakārtošanai stāstā par ūdenscilvēka neparasto dzīvi, kas nekur citur nav aprakstīta.

Mūsējais

Uz Ķīpsalas bija daudz sētu, kuŗām ne cauri, ne pāri nevarēja redzēt, bet puikam gribējās zināt, kas notiek aiz sētām.

Gadījās pat, ka, pieliekot aci pie kāda izkrituša zara cauruma, pretim lūrēja cita acs. Kā saka: ,,Acs pret aci!''

Aiz mūsu sētas auga mātes puķes, ceriņi, pienenes, nātres un arī es; jo māte jutās drošāk, redzot mani caur virtuves logu savā dārziņā. Bet sešgadīgs puika nav puķe, ko var iestādīt dabā. Man vajadzēja redzēt Daugavu, ko caur sētu nevarēju saskatīt.

Ilgu laiku gaidīju, kad paaugšos un varēšu uzkāpt uz sētas, bet augu tik lēnām, ka apnika gaidīt. Arī tādu vēju nesagaidīju, kas veco sētu apgāztu un pavērtu man skatu uz pasauli. Sēta turējās ar vienu spārnu pie kaimiņu sētas un ar otru pie mājas stūŗa tik stipri, ka vējam atlika tik vien kā pasvilpot dēļu spraugās. Nolēmu sētu iekaŗot kā kādu senlaiku pili vai cietoksni.

Pagalmā gulēja visādi koki, ko tēvs bija savācis no Daugavas savām vajadzībām. Tādi kluči man noderēja. Sēta, vismaz trīs reizes augstāka par mani, balstījās uz resniem, pie zemes satrunējušiem šķērskokiem, no kuŗiem pats zemākais atradās man neaizsniedzamā augstumā. Sāku stiept mazākos klučus no pagalma uz dārzu un krāvu tos citu uz cita pie sētas.

Rāpjoties un krītot bez zilumiem un skrambām neiztiku, bet māte nebārās, jo redzēja, ka cītīgi strādāju.

Augšā ticis, lepni nostājos uz staba gala, lai pamātu Svētā Pēteŗa baznīcas gailim, kas dižojās pāri visai Rīgai, bet kaut kas samisējās, un drīz biju atkal zemē, kur mani saņēma kupla nātre ar sīkiem dzelonīšiem.

Laiku es rēķināju pēc pilsētas zilā pasažieŗu kuģīša, kas Rīgu atstāja katrā pilnā stundā, lai pēc desmit minūtēm piestātos pie Balastdambja aiz Krīta fabrikas un vēlāk pie Siļķubrāķa, Cementfabrikas un Iļģuciema, lai pēc stundas atgrieztos.

Kad uz ielas parādījās balti, melni un brūni vīri, zināju, ka darba diena beigusies, jo baltie nāca no krīta fabrikas, melnie no ogļu kuģiem pie Āgenskalna līča, bet brūnie no plostiem un baļķu grēdām salas lejas galā. No baļķu laukuma nāca arī sievas ar klūgu vai skaidu nastām uz noliektām mugurām. Vēlāk aiz sētas parādījās divas puķainas cepures, kas ar saviem taķšeļiem buldurēja vāciski. Kārklu vācietes! Abas cepures piederēja tantēm, kas atrada, ka ,,Frišā luftē feini špacierēt'' — izklausās dikti smalki!

Uz mazā dambīša pie bāciņas puikas makšķerēja. Tur saskatīju arī savu brāli, kas jau jutās liels vīrs ar saviem desmit gadiem.

Šajā pusē dambītim vīrs ar lāpstu gaŗā kātā raka ņurņikus, kas dzīvoja dubļos, slēpdamies no zušiem un citām lielām zivīm. Ņurņikus sprauda uz āķiem, lai noķertu zušus. Par ņurņikiem saucām arī vismazākos šleperīšus, kamēr drusku lielākos par tupelēm.

Baltus vai pelēkus dūmus izpūzdami caur īsajiem skursteņiem tie cīnījās ar plostiem, liellaivām vai ap kādu malkas ,,Janci'', tos velkot augšā vai lejā pa Daugavu un Zundi.

Lielāki velkoņi mierīgi kūpināja melnus dūmus, jo tvaiks tiem neskrēja skurstenī, bet atdzesēts kopā ar ūdeni izšļācās pa caurumu kuģa sānos.

Tāds jūras velkonis tikko pietauvoja balto četrmastnieku Eksportostā.

Laikam būs atbraucis pēc liniem, kas Latvijā augot pat uz bērnu galvām, jo bieži dzirdēts: ,,Tādi balti linu matiņi!''

Arī manus matus māte pēc lielas tielēšanās nogrieza, bet uz ārzemēm nesūtīja. Sapina biželē un noglabāja — piemiņai!

Kas tur ko pieminēt?

Māte bieži piemin arī tādas lietas, ko vajadzēja aizmirst. Viņa atgādina, ka es esot iekritis vai iegrūsts no steķīšiem ūdenī un gandrīz noslīcis. Nenoslīku, iemācījos peldēt! Un toreiz, kad mūsu sētā spēlēja leijerkaste ar visu mērkaķi un kaimiņu puika lūrēja caur sētas šķirbu, nemaz negribēju trāpīt, bet akmens pats ieskrēja puikam pierē. Netīk ne atcerēties visu to traci pēc tam!

Māte grib mani paturēt acīs tepat dārziņā zem virtuves loga. Drīkstu taistī pilis vai meklēt zeltu, tikai ne mātes puķu dobēs. Vai drīkstu kāpt uz sētas? Par to mums nekādu norunu nav. Māte zina, bet neliekas zinām, jo saprot, ka cilvēkam kaut kas jāredz arī no ārpasaules. Viņa nemaz nebrīnās, ja pie pusdienām varu pastāstīt, kādi kuģi ienākuši no jūras un cik plostu nolaists lejā uz Sarkandaugavu vai iegriezts tepat pie Balastdambja, un ka šleperis, uz kuŗa brauc tēvs, ir uzvilcis augšā cauri tiltiem divas laivas ķieģeļu. Tas nozīmē, ka viņš piestāsies pie mums un varbūt pat pārgulēs nakti. Esmu lepns, ka tēvs brauc par kapteini, jo cik tad to kapteiņu bija — pat Ķīpsalā!

Neviena netraucēts, uz sētas sēžot var pārdomāt dažādus jautājumus, uz kuŗiem tēvs vai māte mēdz atbildēt: ,,Tu vēl esi par mazu...'' Māte piedevām vēl noglauda man galvu! Māte laikam tīšām gribēja mani paturēt mazu, lai ievilktu klēpī un paauklētu kā meiteni. To skaidri redzu no bildes, kur sēžu mātei klēpī, gaŗiem matiem un kleitiņa pāri ceļiem, kamēr brālis stāv blakus biksēs, kaut arī īsās!

Kādēļ māte domā, ka es nekā neredzu, nedzirdu un nesaprotu? Kādēļ viņi neaiztaisa durvis, kad, mūs gulēt nolikuši, ieiet savā istabā un gultā čukstus pārrunā visādas lietas? Domā, ka esmu aizmidzis. Kas tur būtu slēpjams? Saprotu, ka dzīve ir grūta, tēvs grib tikt pie sava kuģa, bet māte nepiekrīt — naudas par maz. Bet tādēļ nav gultā jāčukst un jāraud. Tikai miegu traucē. Varētu visu to kārtīgi pārrunāt un pārdomāt dienas laikā. Kas tur būtu slēpjams, ja tēvs grib taisīt savu kuģi? Lai taisa!

Bieži man staba gals pārvēršas par liela kuģa komandtiltu. Tad esmu kapteinis un uzsaucu matrožiem, lai atmet galvu, jo brauksim jūrā. Pats ķeŗos pie stūres rata, jo mans tēvs, būdams kapteinis, arī to dara. Iespējami rupji nopūšu trīs atvadu svilpienus, lai visi dzird, kas par lielu kuģi! Paskatos vēl atpakaļ, vai māte arī redz, ka braucu jūrā.

Aiz Ķīpsalas, kuŗai Rīga apbūvēta riņķī apkārt, paliek Āgenskalns, Torņakalns un Dzegužkalns, kuŗus nevar saredzēt. Pāri Zundei esot iļģuciems un Mārtiņa baznīca ar skolu, kur vēl neesmu bijis.

Braucu pa Daugavu lejā. Pa labi paliek Siļķu brāķis ar izbrāķētām siļķēm; un tālāk nāk Sarkandaugava, kas nav ne sarkana, ne Daugava; un Mīlgrāvis, lai gan neredz neviena grāvja, ko varētu mīlēt, bet no turienes tālāk varot nokļūt Ķīšezerā, kur laikam daudz ķīšu.

Braucot uz jūru, aiz muguras paliek Balastdambis, kas ir nolikts Rīgas priekšā kā uz delnas, lai arī caur Rīgas pils lodziņiem to varētu apskatīt. Augšgalā, kur dambis augsts un stāvs, paceļas lepnas mājas.

Arī mūsu māju no pils var saskatīt, jo starp manu sētu un Daugavu ir tukšs laukums, kur kuģi reizēm sabeŗ ogles, krītu vai ģipsu krīta fabrikas vajadzībām.

Dambis ir slīpāks un zemāks, lai sievām būtu vieglāk uznest ūdeni no Daugavas un lašiniekiem ziemā savilkt Daugavas ledu, uz kā sasaldēt jūrā noķertos lašus. Nekā sevišķa tur nav, tādēļ labprāt braucu uz jūru, lai atklātu jaunas zemes ar visādiem brīnumiem.

(Turpinājums sekos.)

VAGA 5. n-rs iznācis
ZIŅAS UN DOMAS PAR LATVIEŠIEM
Piesūtām divus (2) iepazīšanās n-rus **par brīvu.**
Kam tādu vēl nebūtu, pieprasiet:
„Vaga'' — 164 Willowdale Ave, Willowdale, Ont. M2N 4Y6, Canada.

Maira Alda Radziņa beigusi Toronto universitāti ar B.Sc. gradu psiholoģijā. Viņa turpinās studijas Jorkas universitātē Toronto. Pieder pie korp. Spīdola.

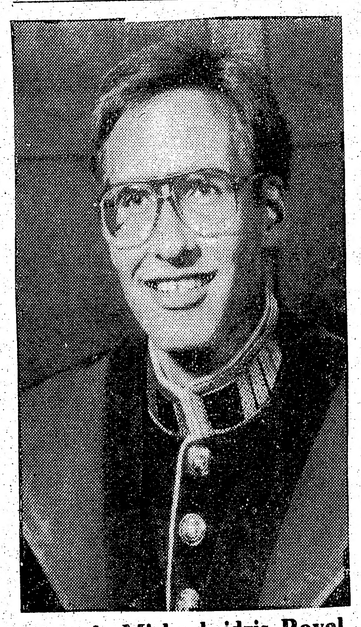

Eduards Miska beidzis Royal Military College Kingstonā ar B.Electr. inženiera gradu. Turpina izglītību Viktorijā, B.C.

Darbīga mūža cildinājums

DV priekšnieka J. Frišvalda darbīgā mūža cildinājumu — aizsniedzot 60 mūža gadus bija sarīkojusi DVF Notinghamas nodaļa savā namā. Līdz ar DV Notinghamas nod. dibināšanu sācies kāds intensīva darba posms jubilāra dzīvē. Būdams visas DV organizācijas priekšgalā, viņš vēl spēj atlicināt laiku šejienes sabiedriskai rosmei.

Jubilejas sarīkojumu ievadīja DVF Notinghamas nod. priekšs. D. Čudars, pateicoties par viņa lielo veikumu un apsveicot no nodaļas un personiski. No DVF valdes jo sirsnīgus vārdus teica priekšs. vietnieks A. Freimanis. Visu vanadžu vārdā runāja vanadžu priekšn. A. Liepiņa. E. Alksnītis sveicināja no DVF Koventrijas nodaļas un Mūsmāju saimes. Bija vēl daudz citu apsveicēju.

Reizē ar apsveikumiem tika pasniegtas bagātīgas puķu veltes un aploksnes. Visiem apsveicējiem lielā sirsnībā atbildēja jubilārs, tuvāk pakavējoties pie sava darba DV organizācijā. Šī jubilejas daļa izskanēja, visiem kopā nodziedot Nevis slinkojot un pūstot. Par bagātīgo mielasta galdu bija rūpējušās DVF Notinghamas nod. vanadzes ar T. Kelku priekšgalā.

K. Z.

Trimdas presei veltīta nedēļas nogale

KĀ SIDRABENĒ RISINĀSIES 4. PRESES KONGRESS

Latviešu preses biedrības Kanadas kopas organizētās Preses dienas — 4. Preses kongress notiks no 25. līdz 28. augustam Toronto Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē. Tuvāk kongresa programmu pārrunāja kopas valdes sēdē Purvainē priekšsēža Rūdolfa Norīša vadībā, piedaloties vēl Lolitai Gulbei, Rutai Atvasarai, Intai Purvai, Birutai Senkēvičai, Valijai Mērniecei un Verai Sidarei. Galvenokārt pārrunāja četru dienu ilgā kongresa norisi, kuŗā paredzēti referāti par aktuāliem mūsu preses un literātūras jautājumiem, paneļdiskusijas, literāri sarīkojumi un draudzības vakari. Sarīkojumi būs publiski, un tajos varēs piedalīties visi interesenti.

Preses dienas sāksies jau ceturtdien, 25. augustā, ar pulcēšanos Sidrabenē un iekārtošanos, lai tur pavadītu visu nedēļas nogali, kas būs ļoti izdevīgi sevišķi iebraucējiem no tālākām vietām. Turpat varēs saņemt arī uzturu — brokastis, pusdienas un vakariņas. Pēcpusdienā no pl. 2 līdz 5 paredzēta LPB centrālās valdes un Kanadas kopas valdes kopēja sēde nākotnes darba un turpmāko vadlīniju izlemšanai, kāds ir arī kongresa galvenais mērķis — pulcināt latviešu trimdas preses darbiniekus un literātus profesionālu un nacionālo jautājumu iztirzāšanai un mērķtiecīgas darbības saskaņošanai nākotnē. Pēc kopsēdes pulcēšanās vakariņās, lai pl. 19.30 ierastos kongresa atklāšanas sarīkojumā, ko vadīs Inta Purva, kas ir arī Latviešu nacionālās apvienības Kanadā kultūras nozares vadītāja. Uzrunu teiks LPB Kanadas kopas valdes priekšsēdis Rūdolfs Norītis. Sekos apsveikumi. Pēc tam ievirzes referāts par tematu: Ko nacionālpolītiskais darbs sagaida no preses? Sarīkojums beigsies ar draudzības vakaru, ar azaidu un atspirdzinājumiem.

Piektdien, 26. augustā, no pl. 9 rītā līdz pl. 1 dienā paredzēti 4 referāti, katrs apmēram 30 minūtes. Pēc pusdienām no pl. 15.00—18.00 rakstnieku panelis, ko vadīs Ojars Jēgens no ASV. Panelisti no ASV un Kanadas. Pēc vakariņām pl. 19.30 Literārs cēliens.

Sestdien, 27. augustā, izbraukums uz Purvaini, kur būs iespējams iepazīties ar reto latviešu grāmatu klāstu, kas atrodas LNAK kultūras nozares rīcībā. Nozares vadītāja Inta Purva referēs par tematu: Ieskats vecajā literātūrā. Interesentiem būs iespējams iepazīties ar daudziem senajiem izdevumiem un pirmpublicējumiem. Pēc atgriešanās Sidrabenē — pusdienas ar īsu pārtraukumu, lai pl. 15 noklausītos tanī pašā dienā vēl otru referātu un pl. 16 Preses paneli LPB Kanadas kopas valdes priekšsēža Rūdolfa Norīša vadībā, piedaloties redaktoriem un žurnālistiem. Pl. 19.30 Literārs draudzības vakars dzejnieka Modŗa Lorberga vadībā. Pēc tam balle ar atspirdzinājumu bufeti.

Svētdien, 28. augustā, kongresa pēdējā diena sāksies pl. 9 ar trim referātiem: Cenzūra un preses brīvība; Diletantisms vai jaunu ceļu meklējumi un Jaunie rakstītāji, lai atkal pulcētos kopējās pusdienās un atvadītos.

Sēdē pārrunāja arī latviešu „mazās preses" Kanadā godalgošanu, kādam nolūkam LNAK valde, kā to ziņoja R. Norītis, piešķīrusi 200 dol. LPB Kanadas kopas valde aicina visas latviešu organizācijas un draudzes, kam iznāk savi lokālie izdevumi Kanadā, iesūtīt no tiem trīs eksemplārus Kanadas preses kopai, adresējot Rutai Atvasarai-Sabanskai: 21 Sun Valley Drive, Toronto, Ont., M6S 4P7, tālr. 769-1875. Turpat adresējami arī pieteikumi uz kongresu un iesūtāmi līdz 10. augustam, pievienojot reģistrēšanās maksu 25 dol. no personas. Dalībnieki aicināti minēt arī ierašanās un aizbraukšanas laiku un vai būtu nepieciešams transports no Toronto uz Sidrabeni. Uztura maksa ir 15 dol. dienā un pārgulēšana 10 dol. par nakti, bet par 3 naktīm — 25 dol. Pārnakšņošana paredzēta ērtās telpās, pa divām personām atsevišķā istabā, ņemot līdz tikai pašiem savas segas vai guļamos maisus.

Kā norāda kongresa rīkotāji, viss plašais sarīkojums nav domāts kādu ienākumu radīšanai, bet reģistrēšanās maksa, maltītes un pārnakšņošana aplēsta tikai tiešo izdevumu segšanai.

LPB Kanadas kopas priekšsēdis R. Norītis sēdē ziņoja, ka piedalījies arī LPB kopsēdē dziesmu svētku laikā Milvokos un ka no Čikagas un Kalamazū jau sagaidāmi Sidrabenē kādi 20 preses darbinieki. Arī no citiem latviešu centriem ASV sagaidāma dzīvā piedalīšanās, jo šāds kongress Kanadā notiek pirmo reizi; pārējie trīs bijuši ASV. Dzīvu interesi izrādījusi Ņujorka, no kurienes daudzi izteikušies braukt uz Kanadu. Tāpat sagaidāma daudz „lielās" un „mazās" preses darbinieku ierašanās no latviešu centriem Kanadā. Kopas priekšsēdis varēja arī ziņot, ka LPB Kanadas kopā uzņemta jauna biedre Valija Mērniece, kas piedalījās arī šajā sēdē.

V. S.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Pateicība

Sidrabenes pārvaldes vārdā izsaku sirsnīgu paldies visiem, kas ar savu piedalīšanos veicinājuši Jāņu sarīkojuma un Sidrabenes 30 g. svētku sekmīgu izdošanos.

Paldies arī visiem tiem, kas ar morālu un materiālu atbalstu veicinājuši šos sarīkojumus.

Ernests Skujiņš,
Sidrabenes pārv. sarīkojumu daļas vadītājs.

Aizsaules pulkiem pievienojies

Evalds Brīvkalns

dzimis 1909. gada 14. septembrī Sunākstes pagasta Burtniekos, Latvijā,
miris 1983. gada 11. jūlijā Orillia, Ontario, Kanadā.

Sēro
sieva Lonija ar piederīgiem Kanadā.

Dzīve tā, vai dziesma bija,
Sapnis liegs,
Pasakaina melodija?
(Elza Ķezbere)

Pēkšņi miris mūsu mīļais

Guntars Imants Upatnieks

dzimis 1928. gada 25. maijā Lizumā,
miris 1983. gada 23. jūnijā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
sieva, meita,
radi un draugi Kanadā,
Latvijā un ASV.

Tuvāk pie Dieva kļūt
Sirds ilgojas!
Kad spēks un spirgtums zūd...

Sarīkojumu Kalendārs

LATVIEŠU PAGASTS

13. augustā pl. 15 DV Druvas nod. dārza svētki A. Kalniņa mājā.

MEŽCIEMS

30. jūlijā Rudzpuķu balle.
15. oktobrī — Rudens groziņu vakars, pirms tam darba talka.

RAIBĀ NEDĒĻA

KISINGERA ATGRIEŠANĀS

Tas, kas šodien notiek Centrālamerikā, jau sen nav vairs tikai karstasinīgo latiņu temperamentīgās operetes uzvedums. Nav šaubu, ka Pad. savienība tieši Centrālamerikā atradusi izdevīgu klimatu savas ekspansijas un globālās dominēšanas plānu ietvaros. Savā laikā Vašingtona naīvi noticēja Kubas nacionālajam revolūcionāram Fidelam Kastro un palika gandrīz ar brīnumos atvērtu muti, kad Fidels Havanā uzvilka sarkano karogu.

Arī tagadējā Centrālamerikas konfliktā Vašingtona atmodās tikai tad, kad Nikaragā tautas revolūcijas aizsegā ar Pad. savienības un Kubas palīdzību varu sagrāba komūnistu teroristi, kas dēvēja sevi par sandinistiem. Četros gados šie sandinisti ir pierādījuši, ka tautas interesēs viņi reprezentē vēl mazāk nekā gāztais diktātors Samoza.

Un tā Nikaraga kļuva par komūnistiskā režīma izejas bazi tālākām dēkām šajā tik stratēģiskajā telpā starp Ziemeļ un Dienvidamerikas kontinentiem. El Salvadorā valdība var turēties pretī komūnistu sazvērnieku bandām tikai ar amerikāņu atbalstu.

Rēgens: ,,Ienaidnieks klauvē pie durvīm.''

Var viegli iedomāties, kas sekotu El Salvadoras un tās mazo kaimiņvalstu sovjetizēšanai. Briesmas draudētu ne tikai Centrālamerikai un Dienvidamerikas kontinentam, bet arī Meksikai un pašiem amerikāņiem. Prezidenta Rēgena pieņemtai nostājai Centrālamerikā ir daudzi kritiķi kongresā, amerikāņu presē un intellektuāļu aprindās. Protams, par neesošo amerikāņu agresiju ar visām stabulēm bazūnē Kremļa propagandas aparāts un tam paklausīgie līdzskrējēji. Tikai ar grūtībām Rēgens nupat dabūja likumdevēju piekrišanu tālākai saimnieciskai un militārai palīdzībai El Salvadorai un Hondurai.

Pagājušā pirmdienā starptautisko ostas strādnieku arodbiedrību kongresā teiktajā runā prezidents Rēgens brīdināja: ,,Ja Centrālamerikā nodibinātos komūnistu režīms, tad ienaidnieks jau klauvētu

Kisingeru vadīja personīga godkārība.

pie mūsu pašu mājas durvīm. To mēs nekad nevaram pieļaut.'' Šī bija prezidenta asākā runa, kuŗas ietvaros viņš paziņoja, ka ASV Latīņu Amerikas ārpolītikas saskaņošanai viņš radīs īpašu divpartiju padomdošanas komiteju, kuŗā aicinās vadošos republikāņu un demokratu politiķus.

Šīs komisijas vadība uzticēta bijušam ārlietu ministram Dr. H. Kisingeram. Pēdējais vēl līdz šā gada beigām ziņos Rēgenam lietpratēju ieteikumus. Domā,ka Kisingera vadībā šī komiteja nāks ar konkrētu Maršala plānu Centrālamerikai. Prezidents Kisingera izvēli apzīmēja par ideāli piemērotu.

Interesanti atzīmēt, ka New York Times slejās Kisingera tautasbrālis politiskais komentātors Seimurs Heršs nupat publicēja rakstu Varas cena (The Price of Power), kuŗā nežēlīgi kritizēja Kisingera darbību ASV ārpolītikas veidošanā prezidenta Niksona un prezidenta Forda laikā. Izdaudzinātā Kisingera reālpolītikā neesot vieta bijusi morāles principiem. Savas prāgmatiskās pieejas ietvaros Kisingers bieži ignorējis ne tikai cilvēka tiesību principu, bet arī atsevišķu valstu suverēnitātes tiesības. No vienas puses, viņš sagādāja kauna pilno amerikāņu kapitulāciju Indoķīnā un pieļāva Kremlim nostiprināties Angolā un Abesinijā.

Vašingtonas attieksmes ar Maskavu un Pekingu izveidojās Kisingera režijā, bet noklusēta ir Kisingera nozīme Kremlim vienpusīgi izdevīgās detantes radīšanā, kā arī Helsinku nolīguma parakstīšanā, ar kuŗu uz citu tautu un valstu lēses lielu daļu Eiropas territorijas atstāja sarkanā lāča ķepās. Tagad, kad Madrides konference beigusies, Helsinku nolīgums, lai kā to attaisnotu, ir izrādījies par kauna pilnu dokumentu amerikāņu diplomātijas vēsturē, jo arī Baltijas valstu okupācija, ja ne juridiski, tad faktiski ar to ir akceptēta.

Seimurs Heršs apgalvo, ka Kisingers visās diplomātiskās intrigās, plānos un stratēģijās vienmēr acīs paturējis galveno mērķi — savas godkārības piepildīšanu.

Kisingers droši vien par sevi vēl liks runāt. Jācer, ka viņš Rēgenam Centrālamerikā nesagādās Indoķīnas kapitulācijai līdzīgu kauna līgumu.

EMANUELA ORLANDI PRET ALI AGKU

Eiropas prese uzmanības centrā vēl arvien ir Vatikāna darbinieka 15 g. vecās meitas Emanuelas Orlandi nolaupīšana. Apmaiņai pret Emanuelu sazvērnieki prasa nekavējoties atbrīvot no apcietinā-

Ali Agku atentātam sagatavoja čekisti.

juma turku teroristu Ali Agku, kas, kā zināms, 1981.g. maijā Vatikānā mēģināja nogalināt pāvestu Jāni Paulu. Kas īsteni ir Emanuelas Orlandi gūstā turētāji, par to nav pietiekamu ziņu ne Italijas uzraudzības iestādēm, nedz arī Vatikānam. Pats pāvests aizlūdzis par Emanuelas likteni un prasījis viņas atbrīvošanu. Te jāpiezīmē, ka šī mistiskā krimināldrāma risinās intriģējošā politiskā fonā. Īsi pirms Emanuelas nolaupīšanas Ali Agka preses pārstāvjiem apliecināja, ka atentātam uz pāvestu viņu sagatavojuši KGB aģenti.

FRANCIJAS PREZIDENTA NOSTĀJA

Par lielvalstu atbruņošanās un atomieroču samazināšanas sarunām Francijas pre-

Miterans: ,,Francijai nediktēs ne Vašingtona, ne Maskava.''

Pāvests aizlūdza par Emanuelu Orlandi.

zidentam Miteranam ir savas domas. Viņš uzskata, ka briesmu brīdī Francijai būs jāgādā pašai par savu drošību.Miterans valsts aizsardzības budžetu nākamajiem pieciem gadiem paaugstinājis par 30 proc., pie kam lielāko vērību piegriež gluži jaunu iespaidīgu aizsardzības atomieroču radīšanai.

Prezidents Miterans Parīzē teiktajā runā norādījis: ,,Francijas ārpolītiku vai iekšējās lietas nevar ietekmēt ne Vašingtona, nedz arī Maskava. Francija pati zina, kas un kā tai jārīkojas, lai nodrošinātu savu pilsoņu nākotni un valsts suverēnitāti.''

Britu militārie lietpratēji apgalvo, ka franču zinātnieki strādājot pie neiedomājami sarežģītiem jauno ieroču plāniem, kas savā iedarbībā tālu pārspēšot lielā noslēpumā turētos jaunākos amerikāņu ieročus.

APSPIEŠANA TURPINĀS

Pēc 19 mēnešu kaŗastāvokļa Jaruzeļskim paklausīgā saeima pieņēmusi likumu, ar kuŗu valstij būtu jāatgriežas normālās dzīves sliedēs. Patiesībā kaŗastāvokļa ierobežojumi par cilvēka tiesībām, kā arī preses un biedrošanās brīvību tik un tā paliks spēkā. Policijai piešķirtas jaunas lielākas tiesības, kuŗu rezultātā arī turpmāk neviens pilsonis nevarēs būt pasargāts no režīma varas. Politiskā amnestija domāta tikai pasaules apmānīšanai.

Valesa pagājušā nedēļā Dancigā savam atbalstītāju pulkam apliecināja: ,,Aiza starp valdību un tautu kļūst arvien lielāka. Mums nākotnē būs jādomā, kā pret to reaģēt.

Jaruzeļska uzticības vīrs Urbans Jazeks pagājušā nedēļā ārzemju žurnālistiem norādīja, ka Vašingtonai būšot jāatbild par zaudējumiem, ko Rēgens Polijai sagādājis līdzšinējo sankciju rezultātā.

Cik liela šī atbildība? — 18 biljonu dolaru.

NEGAIDĪTI TŪRISTI

Zviedrijas valdība nevar sūdzēties par tūrisma veicināšanas akcijas panākumiem. Nesen vasarniekus un nūdistu koloniju Baltijas jūras piekrastē, ziemeļos no galvaspilsētas Stokholmas, pārsteidza pārjūras tūristi — jauna sarkanās flotes zemūdene. Vai tā bija sagadīšanās, ka zemūdenes periskopu pamanīja tieši lielās zviedru flotes bazes tuvumā. Varbūt, ka sarkanās flotes jūrnieki aizliegto ābolu mēģina plūkt nūdistu nodarbībās?

Zviedrija nevar sūdzēties par tūristu trūkumu.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 17 un sestdienās līdz pl. 15.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
NSM
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Jaunie autori!
Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.
* Izvērtē
* Novērš valodas kļūdas
* Rediģē
* Sagatavo salikumu
* Iekārto manuskriptu iespiešanai
* Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.
Tuvāka informācija:
Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

A. EGLĪTIS — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3
Tel. 537-1401

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

BLOOR—JANE rajonā
IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS.
Vēlams bezbērnu pāris.
Zvanīt 767-8580.

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.
A.E. LePAGE (ONTARIO) LTD REALTOR
Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

GRĀMATA LABĀKAIS DRAUGS BRĪVDIENĀS

A. Vīrlaids — Mežos vēl brīvība elpo, rom.	$18.00
Dz. Zeberiņa — Es esmu visur	$13.00
Anšl. Eglītis — Homo Novus, rom.	$16.50
K. Ķezbers — Skābaržu nams, rom.	$13.50
E. Alka — Gaigala — Dzīves mozaīka, dz.	$12.00
V. Kārkliņš — Vēstule no dzimtenes, rom.	$15.50
I. Gubiņa — Uz vienpadsmito stāvu	$13.00
These Names Accuse	$25.00
J. Babre — Svētā gara baznīca, mīl. der.	$14.00
L. Venta-Dobrovoļska — Mīlestība, dz.	$12.00
Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940 Ārpolītika I d.	$41.00
V. Strēlerte — Pusvārdiem, dz.	$12.00
A. Eglītis — Mana banka	$16.50
Z. Mauriņa — Trīs brāļi, rom.	$15.50
E. Grīslis — Dievs Kungs ir latvju stiprā pils, esejas.	$15.50
Z. Liepa — Divas saules, dzej.	$ 8.50
A. Balode — Mirkļu meti, dzej.	$12.00
A. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm.	$ 7.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej.	$13.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
I. Liepa — Vēja slotas, stāsti un nov.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
I. Gubiņa — Pār plašu jūru, dzej.	$12.00
K. Siljakovs — Mana atbilde, atm.	$14.00
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes.	$12.50
P. Kalniņš — Viesuļi — Virpuļi, atm.	$22.00
A. Plensners — Vecā liesma, mīl. st.	$ 4.60
VERONIKA STRĒLERTE, sakārt. M. Gūtmane.	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Izdara
KRĀSOŠANAS DARBUS
Labs darbs, mērenas cenas.
Zvanīt pēcpusdienās 924-7095

Netālu no Saulaines
PĀRDODAMA
MAZA SAIMNIECĪBA
— 4 akri zemes, liels šķūnis, 2 istabu dzīvojamā māja, garāža, 2 akas un zivju dīķis.
Tuvākai informācijai —
S. Apenītis, A. Stikuts Real Estate,
752-1770 vai 439-5061.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLESNEST

LATVIJA AMERIKA
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

scout roofing
repairs
shingles
flat roofs
929-9088
E. Matiss
33 Rose Ave., Toronto. m4x 1n7

Māc. Kārlis Kuškevics

Ņemšana un došana

„Dodiet, tad jums taps dots: pilnu, saspaidītu un pārpārim ejošu mēru jums iedos jūsu klēpī; jo ar to mēru, ar ko jūs mērojat, jums atmēros." **Lūka ev. 6:38.**

Nav šaubu, ka jo daudzi šo Jēzus izteikto dzīves principu noraida, jo tas ir balstīts uz došanu un nevis ņemšanu.

Par cilvēku taču ļoti bieži spriež pēc tā, cik nozīmīgā vietā viņš ir, cik pelna, ko viņš ar to var nopirkt vai iegūt, kas viņam pieder. Ir ļoti bēdīgi redzēt arī jaunus cilvēkus, kas izvēlas savu mūža darbu, vienīgi vadoties no šī jautājuma: Cik daudz es varēšu ar to materiāli iegūt?

Bet nauda tomēr nav vienīgais kritērijs, pēc kā cilvēki vērtē panākumus. Ir vērts arī iegūt prestīžu, svarīguma apziņu, kas baro mūsu „ego", kas tam glaimo un izpatīk. Tādi cilvēki ir iemīlējušies paši sevī, tie ir zaudējuši objektīvitāti par sevi, visa dzīve ir centrēta tikai viņos pašos, un citi ir svarīgi tikai par tik, cik tie „baro" viņu pašapziņu...

Šādi ļaudis mums dažkārt liekas laimīgi un „panākumiem bagāti." Varbūt mēs viņus pat drusku apskaužam un domājam, cik labi gan būtu, ja mēs būtu viņu vietā! Un tomēr — ja mēs viņu dzīves tuvāk iepazīstam, tad daudzi no viņiem izrādās gaužam nožēlojami un tukši cilvēki — ar visu savu bagātību un slavu! Varbūt viņu sabiedriskais stāvoklis un lepnums it kā prasa, lai uz ārpusi parādītu, ka viss ir kārtībā un ka viņi ir laimīgi, bet patiesībā viņi ir tālu no visa tā. Savtīgai un vienpusīgai ņemšanai bez došanas (vai nu tā būtu materiāla vai emocionāla ņemšana) ir vienmēr tādi paši bēdīgi rezultāti, tāds pats sods uzlikts: garīgs tukšums, stagnācija, varētu pat teikt — garīga nāve.

Arī mūsu Pestītājs redzēja un novēroja šādus ieguvējus un „ierāvējus" un viņu neīsto laimi un spožumu. Tādēļ Viņš teica, ka dzīves īstenais noslēpums ir pavisam kaut kur citur: Ja tu vēlies kaut ko īsti vērtīgu iegūt, tad tev ir jādod! „Dodiet, tad jums taps dots..."

Bet Jēzus ne tikai runāja šādus vārdus; Viņš pēc tiem arī dzīvoja. Viņš deva visu, kā Viņam bija; beidzot Viņš atdeva arī pats sevi. Viņam nebija žēl sava laika, sava spēka, savas dzīvības: „Cilvēka Dēls ir nācis, nevis lai Viņam kalpotu, bet lai Viņš kalpotu un nodotu savu dzīvību kā atpirkšanas maksu par daudziem."

Turpretim mēs pazīstam daudzus, kas sevi grib tikai iežogot un pasargāt: kad tik es neeju par tālu, neiesaistos pārāk dziļi, neapsolu vai nedodu no sevis par daudz. Šādu iemeslu dēļ daudzi arī neiestājas draudzē, negrib nekādu atbildību vai kalpošanu uzņemties, negrib pat dievkalpojumos piedalīties, bet grib tikai vārda pēc piederēt, jo — varbūt kādreiz tomēr vajadzēs baznīcas pakalpojumus... Taču Jēzus Kristus ir sevi atdevis un atdod arī par šādiem cilvēkiem un visiem vienādi piedāvā savu mīlestību, piedošanu, mieru un pestīšanu. Ja nu ir cilvēki, kas nekad uz to neatbild, nereaģē — baidīdamies, ka viņi ar to kaut ko pazaudēs — tad tā ir viņu pašu nelaime, viņu pašu zaudējums!

No Jēzus dzīves mēs mācāmies: Jo vairāk Viņš no sevis deva, jo vairāk Viņš saņēma no sava Tēva: spēku, dzīvību un Garu. Neviens cilvēks vēl nav tā mīlējis kā Viņš; bet neviens cilvēks pasaules vēsturē arī nav tā mīlēts kā Viņš — par spīti visiem ienaidniekiem un pretiniekiem! Pie tam — šis Jēzus no Nācaretes taču nevienam nebija devis materiālas dāvanas, jo tādu Viņam nebija. Tomēr — neskaitāmus ticīgos Viņš ir spējis izraut ārā no viņu pašu savtīgās čaulas un dot viņiem pavisam citādu dzīvi, kas ir pildīta ar mīlestību, cilvēcību, iežēlošanos, ticību un cerību!

Tā arī par sevi lai lūdzam ar dziesmas vārdiem:

„Tavs vārds, ak Jēzu, lai jel pilda Pavisam manu dvēseli; Lai Tava mīlestība silda, Ka varu atstāt pasauli; Un vārdos, darbos, visās lietās — Lai Tev vien manī būtu vietas!" (Dz. gr. 155, 5.).

Marija Urnežus

Mana sūtība

Tu esi sūtījis mani, mans Dievs,
Tavas radības lielās augšupejas
līdzdalībai.
Tu esi svaidījis manu garu
Tava dievišķā nodoma piepildīšanai,
Tavas gaismas simfonijas pilnskaņai,
kā debesīs, tā arī virs zemes.
Tavā vārdā es nāku
un Tavai slavai skan mana balss
lielajā dvēseļu korī,
kuŗā mums katram sava vieta.
Kaut kur kosmiskās attīstības ķēdē
esmu es locekļīt's mazs,
Tomēr vienreizējs savā īpatnībā,
vienībā saliedēts,
priekā starojošs.
Kaut kur Tavas Mīlestības dārzā
plaukst arī mana roze,
Mana mīlestība uz Tevi,
Absolūtais Labums,
Mans Tēvs!

Pateicība

Pateicos visiem draugiem un radiem tuvumā un tālumā par man sniegto palīdzību un atbalstu mana vīra

Valdemāra

ilgās slimības laikā un viņa izvadīšanā pēdējā gaitā, kā arī par bagātīgajām ziedu veltēm.

Sirsnīgs paldies māc. Ā. Čopam par izjustajiem atvadu vārdiem.

Pateicībā
Lilija Goba.

Johanna Kaiser

dzimusi 1905. gada 4. aprīlī,
mirusi 1983. gada 20. jūnijā.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes Palīdzības fonds.

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Draudzes mācītājs jūlijā un augustā nebūs parastajās stundās kancelejā. Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17.

Sākot ar 10. jūliju līdz augusta beigām dievkalpojumi dievnamā būs pl. 19, bet jūnijā un atkal septembrī tie ir pulkst. 11.

24. jūlijā dievkalpojums Saulainē pl. 10.30, dievnamā pl. 19.

31. jūlijā Bērnu svētku dievkalpojums Saulainē pl. 10.30; dievkalpojums dievnamā nenotiks.

21. augustā plkst. 10 dievkalpojums ar dievgaldu.

28. augustā plkst. 10 dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5. Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

Vasaras mēnešos draudzes mācītāja kārtējās biroja stundas nenotiek. Mācītāju var satikt katrā laikā, iepriekš piezvanot: baznīcā — 924-1563; Sidrabenē — 1-335-9038; mājā — 482-8403; māc. Em. Ā. Čops — 249-6593.

24. jūlijā plkst. 10 Sidrabenes bērnu svētku dievkalpojums. Dievkalpojums dievnamā nebūs.

31. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums. Sidrabenē dievkalpojuma nebūs.

7. augustā plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē. Sporta svētki. Teoloģijas kursi.

13. augustā, sestdienā, plkst. 17 dievkalpojums un bērnu nometnes noslēgums.

14. augustā plkst. 10 dievkalpojums; plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

24. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

31. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

7. augustā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Svētdienas skola un Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes jūnija, jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wilgar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

24. jūlijā pl. 19 dievkalpojums.

31. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

7. augustā pl. 19 dievkalpojums.

14. augustā pl. 10 draudzes dievkalpojums; spred. māc. Imants Kalniņš no Bostonas Trimdas draudzes.

21. augustā pl. 10 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

24. jūlijā pl. 11.00 vasaras nometnes dievkalpojums Tērvetē.

31. jūlijā pl. 19.00 dievkalpojums baznīcā.
baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

24. jūlijā pl. 11.00 Kapu svētku dievkalpojums Beechwood kapsētā. Dziesmu lapiņas. Lietainā laikā pl. 18.00 Pēteŗa baznīcā.

31. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
28. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagāras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, iR dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont. M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Klubs no 19. jūnija līdz 28. augustam svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
(416) 863-1166
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

SAIŅI UZ LATVIJU
Ja vēlaties sūtīt dāvanu saiņus saviem draugiem un radiniekiem uz Latviju, Jūs varat lietot lētāku, ātrāku un drošāku gaisa satiksmi, kādu sagādā
SAVE-O-WAY Parcel Service Ltd.
Mēs esam lielākā sabiedrība, kas pakalpo Austrumeiropas zemēm, iesk. USSR.
Ietaupait $40 uz 10 kg gaisa pasta saini. Var sūtīt arī pa jūras ceļu.
Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt
532-3042 **532-3794**
vai arī apmeklēt mūsu biroju 337 Roncesvalles Ave, Toronto.
Hamiltonā — 747 Barton Str.E., tel. 544-3603.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija**
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

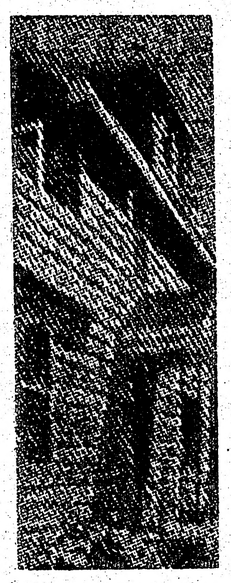

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Komūnisma un baznīcas konfrontācija

DESMIT DIENU CEĻOJUMA IESPAIDI POLIJĀ.

MARKSISMS-LENINISMS NAV SAVIENOJAMS AR KRISTIETĪBU KUR PASTĀV TICĪBA DIEVAM, TUR NAV SPĒka KOMUNISTISKAI VARAI

Kad 24. maijā lidmašīna ar vācu tūristu grupu, pie kuŗas piederēju arī es, nolaidās Varšavas lidlaukā, tad pirmo reizi kopš padomju okupācijas Latvijā atkal izjutu sociālisma dvašu. Varšavā tā bija nesalīdzināmi maigāka nekā toreiz Rīgā. Ierēdņu izturēšanās devīžu un mantu kontrolē bija manāma parastā poļu laipnība un manieres bez sociālistiskās rupjības piejaukumiem. Polija ir pēdējā Rietumeiropas zeme pārejai uz Austrumeiropu.

Geografiskā, tradicionālā un kultūrālā ziņā Polija pieder pie Rietumeiropas. Uzspiestais sociālistiskais režīms nav savienojams ar poļu tautas mentālitāti, nacionālo un katoļu ticības apziņu. Lai gan pēc sava geografiskā stāvokļa Polija atrodas ielenkta no Kremļa inspirētām sociālistiskām valstīm, tad poļu tauta visādā veidā izrāda sīksto pretestību nevēlamam režīmam, un ar paļavību un cerībām raugās uz rietumiem, paliekot uzticīga Polijas vadoņa maršala Pilsudska politiskai līnijai. Tas ir izjūtams poļu tautas masās, kur atklāti kritizē pastāvošo režīmu un ar dziļu cieņu piemin neatkarību, kuŗas iznīcināšana, līdzīgi Baltijas valstīm, noritēja Molotova Ribentropa līguma slepenā protokola ietvaros.

Uzticību Pilsudska idejām poļu skolas jaunatne izsaka ar viņa kapa apmeklējumiem Krakovas pils katedrāles pagrabā. Savas uzticības apliecinājumam skolas jaunatne noliek nozīmes arī uz kardināla Višinska sarkofaga katedrāles kripta Varšavā, uz altāŗa Čenstochovā un citās baznīcās.

Tas ir klusais, bet reālais nacionālas pašapziņas apliecinājums un demonstrējums pret uzspiesto sociālismu. Publiski šo apliecinājumu izsaka 10 m. gaŗajā krusta izveidojumā no dzīvām puķēm pie Sv. Annas baznīcas Varšavā. Uz puķu krusta uzstādīta kardināļa Višinska portreja un milicijas brutālās rīcības upuŗu fotouzņēmumi ar viņu liktenu aprakstiem. Krusta apakšējā galā izveidota uzvaras zīme, kur starp degošām svecītēm uzstādīta Čenstochovas Dievmātes svētglezna un solidāritātes plakāts ar tekstu: „SOLIDARNOSC dzīvo un dzīvos, ja tas kādam arī nepatīk."

Kad plk. sešos no rīta aizbraucu nofotografēt krustu, biju pārsteigts, ka tur jau pulcējas cilvēki. Ceļā uz darbu viņi iegriežas baznīcā noskaitīt lūgšanu un nolikt dažus ziedus uz krusta. Agrāk puķu krustu izveidoja Uzvaras laukumā pretim nezināmā kaŗavīra kapam. Tur cilvēki pulcējās arī protesta demonstrācijās un informācijas apmaiņai. Pēc valdības rīkojuma laukums tika iežogots un uzārdīts it kā pārbūvei.

BRESLAVA. Ar savu nožēlojamo izskatu Breslava maz atšķiŗas no tās, kādu es redzēju 1945. g. sākumā. Toreiz Breslava bija tukša: iedzīvotāji bija evakuēti. Tagad pilsēta ir pārpildīta, bet tukši ir veikali, līdzīgi kā tajā laikā bija Latvijas pilsētās. Namu apmetumi apdrupuši, durvis un logu ietvari nekrāsoti, nodiluši. Apputējušos veikalu skatlogos tikai retumis izlikti daži pārdodamie priekšmeti reklāmai un veikalu rakstura pazīšanai.

Pārtikas un apģērbu veikalu priekšā stāv rindas. Vērojot šo neparasto ainu, var apbrīnot cilvēku mieru un pacietību, gaidot uz savu kārtu; bieži vien paliek arī tukšā. Uzraksti un veikalu izkārtnes kopš gadiem neatjaunoti -- izbalējušas un grūti salasāmas. Arī restorāniem nav nekādas vilinošas reklāmas vai izkārtnes, jo viņiem arī nav daudz ko piedāvāt. Vakarā izstaigāju vairākus restorānus, un visur saņēmu atbildi: „alus izgājis, un citu alkoholisko dzērienu nav. Pēdīgi kādā pārpildītā restorānā dabūju pusglāzes paslikta vīna.

Turienieši kavējās pie limonādes vai augļu sulas, pīpējot nepatīkamas smaržas cigaretes. Viņi atklāti diskutēja par esošām sociālām un politiskām problēmām. Parastais restorānu jautrības troksnis ir jau svešs. Apmeklētāju sejās lasāma stingra apņēmība stāties pretī katram likteņa negaisam. „Mūs viņi nesalauzīs", daudzi man teica, un viņu acīs mirdzēja niknums un naids.

KRAKOVA, agrāk galvaspilsēta un skaistākā Polijas pilsēta, tagad ir drūma un pelēka. Nami un nekopto parku zaļumi pārklāti ar kvēpem, kas tonnam tiek izmestas gaisā no milzīgiem un vienmēr kūpošiem dūmeņiem Ļenina metalrūpniecības kombinātā NOVA HUTA. Pēc kaŗa uzbūvētā un Ļenina vārdā nosauktā kombināta, kas ražo pāri par 7 milj. ton. tērauda gadā, galveno fasādi „grezno" milzīga Ļenina bronzas statuja -- „brīvības un sociālisma sasniegumu simbols".

Polijas komūnistiskā vadība, liekot cerības uz šīs statujas „spēka izstarojumu", domāja, ka šeit, līdzīgi tēraudam, izkusīs poļu strādnieku nacionālais lepnums un ticība Dievam, kādēļ arī ilgi pretojās dot atļauju baznīcas būvei. Ateistu cerības nepiepildījās. Strādnieki paši, bez technikas, ar saviem spēkiem un līdzekļiem uzbūvēja baznīcu, ko ārzemju architekti uzskata par skaistāko un izteiksmīgāko modernā stila celtni. Baznīcai ir dots Archi Nojas izskats, kas simbolizē poļu tautas ilgas izkļūt no sarkanās miglas plūdiem. Starplaikā uzcēla otru, Maksimiljana Kolbes baznīcu. Baznīcas svētki un nacionālās tradicijas, kā visā Polijā, tā arī Krakovā, nav apsikušas, bet kultūras dzīve gandrīz pilnīgi apstājusies. Operā vēl arvien mitinās nožēlojama bij. Austrijas jāšanas skolas maneža. Tikai nedaudz labākos apstākļos ir teātris.

Viena no ievērojamākām Krakovas vēsturiskām celtnēm un renesanses mākslas izcilākiem darbiem ir pils un katedrāle, kur kronēti visi Polijas karaļi. Katedrāles kapličās un kriptā stāv karaļu, maršala Pilsudska, brīvības cīnītaja Koscjuškas, ievērojamo politiķu un publicistu sarkofagi. Pils telpas grezno liela formāta gobelēni ar fragmentiem no Polijas vēstures. Virs pils vārtiem liels bronzas piemineklis -- Koscjuško uz zirga. No Krakovas viņš 1794. g. uzsāka cīņas gājienu pret Krieviju, un tur arī sastādījās Pilsudska leģioni. Vavela kalns ar pili un katedrāli kļuva par nacionālo svētceļojuma vietu. Tās izstarojuma spēku nespēj nosmacēt ne sarkanā migla, ne arī Ļenina kombināta dūmeņu kvēpi.

Baznīcas Polija daudz, un tās ir priekšzīmīgi apkoptas un vienmēr pilnas ar dievlūdzējiem. Krakovā Marijas baznīcas altāris, mākslinieka Vita Stosza kokgriezuma meistardarbs un lielākais tāda veida altāris pasaulē, par jaunu pārklāts ar zeltu, restaurēts savā pirmatnējā krāšņumā. Viss tika veikts ar pašu līdzekļiem. Karaļa Kazimira Lielā laukumā, kur agrāk notika tirgi ar lielu preču un produktu izvēli, tagad tikai daži uz stumjamiem ratiņiem pārdod limonādi. Gotiskā stilā celtā elegantā tuku tirgū ir tikai sīkas bodites ar reliģisko un piemiņas lietu izstrādājumiem.

VARŠAVA. Kā galvaspilsēta ir nedaudz labāk apkopta un apgādāta, bet pircēju rindas, sevišķi gaļas un apģērbu veikalu priekšā, ir gaŗas. Izstaigājot Varšavas lielākā preču nama telpas, es neredzēju vairāk preču, kā tas bija Rīgas ekonomiskā veikalā kaŗa laikā. Dažos veikalos un kioskos viesnīcas pārdod rietumu ražojumus: cigaretes, kosmētiskas lietas un citus sīkumus tikai par dolariem un vācu markām. Oficiāla maiņa par DM 50.-- izmaksā 1765 zloty, bet melnā tirgū Varšavā piedāvā līdz 25 000. Melnā tirgū ir daudzkas dabūjams, bet cenas ir ļoti augstas.

Varšava ir skaista pilsēta -- platas ielas, parki, dārzi un apstādījumi. Daudz vēsturisku celtņu, palacu un skaistu pieminekļu. Varšavas architektorisko skatu bojā centrā uzceltā 31 stāvu augsta viesnīca FORUM un tai pretim Staļina

Christian Holocaust is The SPOTLIGHT's continuing series on communist atrocities and genocide against Christians and anticommunists throughout the world during the past 60 years, a subject ignored by nearly all other publications. This is the most recent article; more than 20 have been published in the series thus far.

stila „KULTŪRAS PALASTS" -- padomju tautas dāvana poļu tautai. Noskaidroju, ka šī dāvana, ko pasniedza 1955. g., vēlāk bija jāsamaksā ar naturālijām. Šajā varšaviešu ienīstā celtnē, greznotā ar krievu personību skulptūrām, atrodas daudz politiski kultūrālu institūciju ar 20 000 nodarbinātām personām. Laika trūkuma dēļ paspēju apskatīt tikai kino, teātŗus, bibliotēku, kur vairākums krievu grāmatu, un dažas citas telpas. Telpu iekšējie dekorējumi ir bezgaumīgi un prasti. Trepes, durvis, parkets un installācija ir parastās padomju kvalitātes -- sociālistiskās sacensības ražojums.

ČENSTOCHOVA. - GARĪGO SPĒKU AVOTS. Ar melnās madonnas brīnumdarītājas svētgleznu Čenstochova jau kopš seniem laikiem kļuva par poļu tautas nacionālās vienotības cietoksni un reliģijas svētumu, saistīta ar leģendāriem un patiesiem notikumiem.

Čenstochova vienmēr bija spēka avots poļu tautas garīgo un suverēno vērtību saglabāšanai. Pāvests Jānis Pavils II savā sprediķi svētceļojuma laikā 1979. g. sacīja: „Šeit Dievmātes sirdī ir sadzirdami poļu tautas sirds puksti: bēdas un uzvaras prieks".

Uz Čenstochovu nepārtraukti bariem dodas skolas jaunatne, un bērni pēc pirmās komūnijas dodas svētceļojumā uz turieni, lai izlūgtos Svētas Marijas aizgādību. Zēni un meitenes baltās drēbēs kā eņģeļu pulķi, nometušies ceļos, ar cerību pilniem skatiem vēršoties uz melnās madonnas svētgleznu virs altāŗa, sirsnīgi dzied viņai veltītas himnas. Tie, kas tik sirsnīgi un pārliecinoši nododas lūgšanām, paliek immūni pret marksisma-ļeņinisma dvēseļu kropļojošo baciļu infekcijām.

Nekur pilsētās un uz laukiem nebija redzamas Marksa, Ļenina portrejas ar viņu revolūcionāriem saukļiem, bet gan pāvesta krāsainās portrejas ar uzsaukumu gatavoties pāvesta sagaidīšanai. Pie ceļu krustojumiem, miestos un sadžās Kristus un Svētās Marijas statujas greznotas ar puķēm un degošām svecītēm. Tas liecina, ka poļu tautā pastāv dziļa ticība Dievam un nav vietas ateismam un komūnistiskai ideoloģijai.

Braucot ar autobusu simtiem kilometru caur vairākiem rajoniem un daudzām pilsētām, bija redzami labi kopti labības lauki, ganībās sugas govis. Visur pilsētās kūpēja fabriku dūmeņi. Tas liecina, ka industrijas un lauksaimniecības produktu ražošana norit pilnā gaitā, bet viss aiziet uz nepiepildāmo sarkano imperiju, īpaši, bruņošanās izdevumu segšanai.

Polijas kom. partijas bruņošanās eksperts Martins Rajskis nesen izteicās, ka iemesls pastāvošai saimnieciskai krizei ir straujā bruņošanās. Bruņošanai 1975. g. Polijā izdeva 2 miljardu dolaru, 1981. g. jau 5,4 milj. un 1982. g. 6,2 milj. Lai gan pastāv partikas trūkums, viesnīcās mums bija klāti galdi ar lielāku bagātību un izvēli nekā rietumu valstīs. Atvadām vakariņu galds banketu zālē bija klāts ar labāko porcelānu, kristallu un dekorēts ar puķēm un degošām svecītēm sudraba svečturos. Tas liecina, ka valūtas bads stāv augstāk par vispārējo trūkumu. Tiek darīts viss iespējamais tūristu pievilkšanai un patiesa trūkuma maskēšanai.

Atgriežoties Minchenē, acu priekšā paveŗas salīdzinājums starp pašreizējo pārticību un bijušo trūkumu pēdējos kaŗa laika gados, kāds vēl tagad pastāv Polijā. I. Blaževičs

Dievs savu mīlestību uz mums pierāda ar to, ka Kristus par mums miris, kad vēl bijām grēcinieki (Rom. 5:8).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKAGA

● Čikagas DV apvienības biedrs un sabiedrisks darbinieks Roberts Nīkurs 19. jūlijā varēs atskatīties uz 80 mūža gadiem. Viņa dzīves gaitas sākušās 1903.g. Krustpilī. Beidzis Rēzeknes vidusskolu, 1923.g. iestājies Latvijas universitātes inženierzinātņu fakultātē, līdztekus strādājot dažādus valsts darbus. Augstskolu beidzis 1943.g., iegūstot būvinženiera gradu. Vācijas posmā dzīvojis Nirnbergā, vēlāk Valkas nometnē. Strādājis par Franku novada nometņu ģenerālsekretāru. Bijis pirmo dziesmu svētku rīcības komitejā Fišbachā. 1953. gadā slēdzis mūža derību ar Lidiju Heldenu, kuŗu Čikagā pazīstam kā iecienītu ārsti. Kaut gan vācu izcelsmes, viņa nevainojami runā latviski. Ģimenē izaudzināti dēls Andrejs un meita Astrīde. Nīkuru ģimene ļoti aktīva latviešu sabiedrībā.

Gavilnieks līdz pensionēšanai bijis nodarbināts Ilinojas valsts dienestā par inženieri ceļu projektēšanā. Maz ir tādu latviešu organizāciju, kuŗās R. Nīkurs nepiedalītos. R. Nīkurs ir korporācijas Patria filistrs. Novēlam veselību un spēku mūža novakarei.

● Kārlis Baižmanis radu un draugu pulkā nosvinēja savu 80 gadu dzimumdienu. Dzimis 1903. g. 25. jūnijā Kaugurmuižas pagastā, Valmieras apr. Beidzis draudzes skolu Valmierā. Piederējis pie aizsargu organizācijas. 1941. g. jūnijā mobilizēts čekistu pārvešanai uz Pad. savienību, bet laimīgi izbēdzis no čekas nagiem. Vācijas posmā līdz izceļošanai strādājis amerikāņu armijas militārā dienestā par šoferi. 1949.g. ieceļojis ASV, Čikagā. Pieder pie Ciānas draudzes. Ir ALA mūža biedrs. Kopā ar dzīvesbiedri Olgu izskolojuši dēlu un meitu. Lai Dievs dod gavilniekam vēl daudz saulainu dienu!

A. Z.

GRAND RAPIDI

● Mežvidu pārvaldes sarīkojums Saulriets Mežvidos 30. jūlijā pl. 16 latviešu ev. lut. draudzes lauku īpašumā. Izrādīs Harija Celma skeču Rozālija divās ainās, autora režijā. Piedalās: M. Paudrupe, G. Sīka, L. Šneidere un G. Elksnis. Skatuves meistars un gaismu izkārtotājs A. Bārzdelis. Pēc izrādes pēcpusdienas azaids, kafija, atspirdzinājumi, deju mūzika. Pārnakšņošanas iespējas.

● Latviešu ev. lut. draudzes organizēto bērnu vasaras nometni atklāja 10. jūlijā Mežvidos māc. V. Fricsones vadībā. Atklāšanas dievkalpojumā spredikoja māc. V. Fricsone, piedaloties bērnu vecākiem ne tikai no Grand Rapidiem, bet arī no citiem latviešu centriem. Bērnu skaits pirmajā nedēļā būs 46. Nometne ilgs divas nedēļas. Nometnes administrātors — Vold.Fricsons, ārste Līga Tālberga, māsa Vija Dāvidsone, saimniece Anite Felkere.

● 9. jūlijā 85. dzimšanas diena apritēja Arnoldam Rupmejam. Dēla un vedeklas aicināti, latviešu biedrības namā pulcējās Grand Rapidu un apkārtnes tautieši, lai godinātu jubilāru un viņa dzīvesbiedri. To vidū bija daži patāli ciemiņi, kā bij. PBLA priekšnieks I. Spilners, radio Brīvības raidītāja latviešu nodaļas vadītājs J. Trapāns no Vācijas u.c. Kļāt bija labs pulciņš Biržu pag. ļaudis, no kurienes nāk pats jubilārs.

Jubilāra godināšanu ievadīja māc. J. Mednis ar pateicības svētbrīdi, bet tālāko vakara norisi vadīja Ausma Linde. Mācītājs A. Rupmejam pasniedza Jauno derību.— Gavilnieks īsumā pieskārās dzīves gaitām un videi, kuŗā tas vadījis sava mūža dienas. Garāku apsveikumu bija atsūtījis Arn. Ruperts jun., jubilāra mazdēls, kas pašreiz atrodas ASV bruņotajos spēkos un stacionēts Filipīnās.

Bija kopējas vakariņas, padziedāšana un draudzīgas pārrunas.

A. Rupmeja dzimtā puse— Biržu pagasts Augšzemgalē. Viņš mācījies Jēkabpils tirdzniecības skolā. Savā pagastā darbojies vairākās saimnieciskās organizācijās, dziedājis korī, spēlējis teātri. Vācijā kopā ar ģimeni dzīvojis Manheimas nometnē, ASV Grand Rapidos strādājis fabrikā. Arī šeit neapsikst viņa rosmes draudzē un citos pasākumos: dzied draudzes korī, ilgus gadus būdams dr. padomes loceklis, pērminderis un bēŗu fonda priekšnieks. Pirmā pasaules kaŗa beigu posmā bijis iesaukts cara armijā un Latvijas atbrīvošanas cīņu laikā bijis tās bruņotajos spēkos.

V. Z.

DV talcinieki Gaŗezerā

DV Talcinieki Gaŗezerā Piemiņas dienas nedēļas nogalē pavēikuši daudz. Jau ceturtdienas rītā ieradās pirmie Klīvlandes vanagi un vanadzes apvienības priekšnieka V. Zemesarāja vadībā, lai nākamā rītā agri varētu sākt krāsot Zemitānus. Piektdien atbrauca papildspēki no Klīvlandes, bet sestdienas rītā ieradās Čikagas DV darba grupa I.Priedulāja vadībā. Čikagiešu grupā bija vēl P. Dišlers, J.Veitmanis, V. Lāčkājs un O. un S. Jēgeni. Čikagieši kopā ar Klīvlandes jauniešiem salaboja brīvdabas baznīcas solus un veica daudz citu darbu. Zemitānu krāsošanas darbus veica V. Zemesarāja vadībā J. Bērziņš, J. Gercāns, O. Kubuliņš un V. Jaunkalnietis (Milvoku apv.). J. Pričiņš un J. Styvriška nobeidza labojumus Krikšos un citur, kur bija vajadzīga galdnieku amata veiksme. Klīvlandes vanadžu kopas priekšniece E. Pričiņa un V. Kubuliņa un V. Zemesarāja rūpējās par talcinieku paēdināšanu. Klīvlandes jauniešu grupā bija A. Kubuliņš, E. Grava, K. Grendze un M. Grendze. A. Grava atveda no Klīvlandes šūpoles, kuŗas uzstādīja bērnu rotaļu laukumā, kā arī pārbaudīja un laboja elektriskās ierīces Zemitānos.

Darbi turpinājās visu svētdienu, un tikai pirmdienas pēcpusdienā pēdējie talcinieki, Gaŗezera prezidenta A. Pētersona un administrātora I. Kildiša pateicības un labu vēlējumu pavadīti, devās mājup.

Gaŗezera administrātors I. Kildišs aicina citus latviešu pagastus sekot klīvlandiešu un čikagiešu piemēram.

Jau pagājušā gadā Klīvlandes DV apvienība uzņēmās gādību par Krikšiem un šogad pievienoja tiem arī Zemitānus. Pusi no Zemitāniem vajadzīgās krāsas bija ziedojusi Rīderu ģimene Klīvlandē. Par jauniem aizkariem Zemitānos gādās Klīvlandes vanadzes. Latvijas ciemā pie Gaŗezera DV apvienība uzņēmās gādību par Saulgriežiem.

V. J.

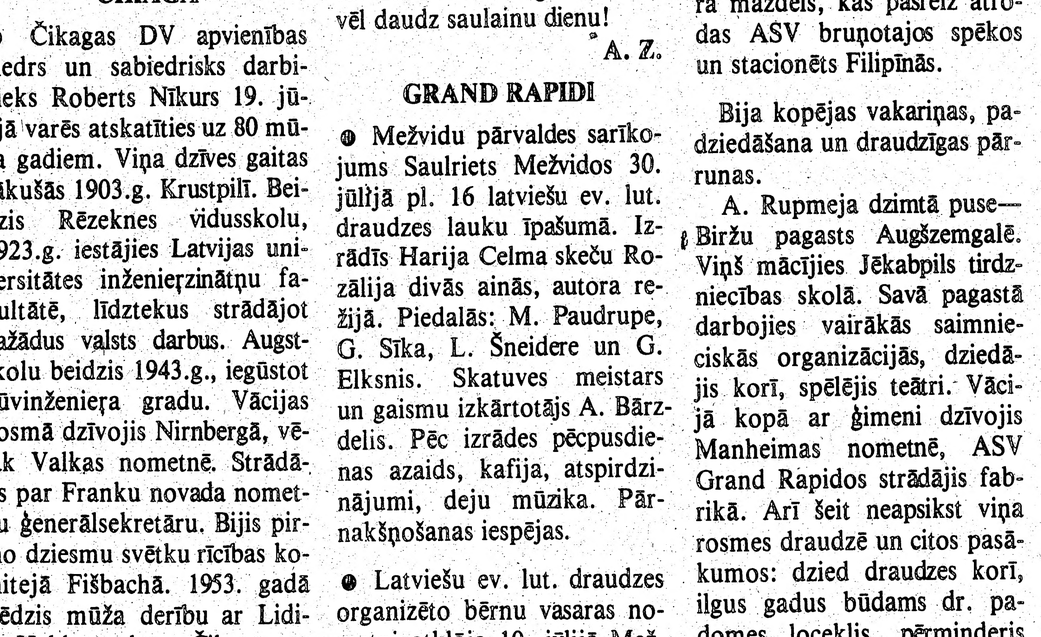

Klīvlandes DV talcinieki Gaŗezerā. No kr. 1. rindā: A. Kubuliņš, J. Pričiņš, V. Bērziņš; 2.r.: A. Grava, V. Zemesarājs, V. Gercāns, V. Styvriška; 3.r.: V. Zemesarāja, V. Kubuliņa, O. Kubuliņš; 4.r.: E. Pričiņa, G. Krieviņš, K. Grendze.

Foto V. Jaunkalnietis.

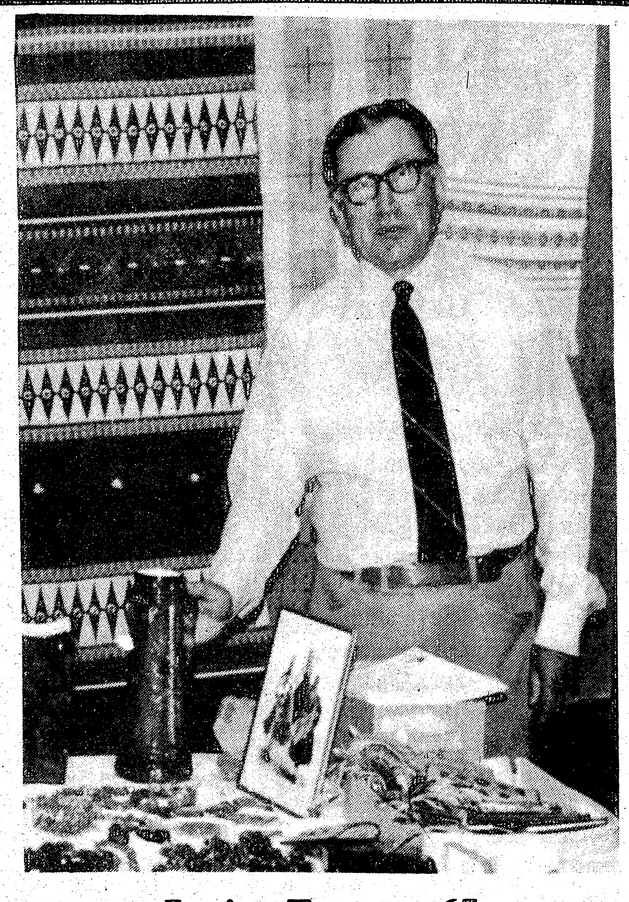

Jānim Zītaram 65

Ziemeļkalifornijā visai klusi tuvāko draugu vidū savu ieiešanu ,,brīvkunga kārtā'' jūnija mēnesī nosvinēja pazīstamais grāmatnieks un sabiedriskais darbinieks Jānis Zītars. Jubilārs ir populārs ar savu veselīgo humoru un lielo sirsnību. Viņš arī ir viens no tiem šodien retajiem, kas neatsakās pielikt roku sabiedriskos darbos, sarīkojumos un piedalās visādos pasākumos latviešu sabiedriskās dzīves labā. Pieder pie DV organizācijas, kur ir jau vairākus gadus valdes loceklis — Informācijas daļas vadītājs, Latviešu biedrības (ilggadējs revīzijas komisijas loceklis), vietējās Kreditsabiedrības (viens no pārstāvjiem), Zinaīdas Lazdas fondā un divi draudzēs.,,Tāpēc vien man nav nekādas izredzes nokļūt ellē, kaut gan stāsta, ka tur esot interesantāka sabiedrība'', smaidot saka jubilārs.

Jāņa Zītara dzīves lielākais veikums un arī panākumi neapšaubāmi ir grāmatniecībā, ko viņš apvienojis ar mūsu mākslas darbu, keramikas, audumu, kā arī zelta un sudraba lietu (tautiskos ietvaros) tirgošanu. Daudz gadus jubilārs strādājis maizes darbā spiestuvē. Šajā laikā pats izdevis vairākas grāmatas latviešu valodā — galvenokārt literātūru bērniem. Nesen Zītara izdevumā parādījās arī Latviešu-angļu vārdnīca'' un drīzumā iznāks Anglu-latviešu vārdnīca.

Bez jau minētā Zītars piedalās Ziemeļkalifornijas biļetena Zelta Vārtu Vēstis izdošanas darbos un ir arī ļoti atzīts amatieŗu aktieris. Pēdējos gados kļuvis arī kaislīgs makšķernieks ar visai respektējamiem panākumiem. Novēlējums jubilāram vēl ilgi darboties mūsu grāmatniecībā un daudz baltu dieniņu!

Gunārs Grieze.

GAŖEZERS

● Latviešu agronomiem, lauku sētu kopējiem un ikvienam, kam interesē daži pašreizējie aktuālie jautājumi, iespēja pulcēties gadskārtējā Zemnieku dienā Gaŗezerā 27. augustā. To rīko Agronomu biedrība ASV; salidojuma sākums pl. 11 no rīta. Paredzēti šādi priekšlasījumi: Dr. A. Lode runās par novērojumiem veselības kopšanā, mag. pharm. R. Jēkabsons par Mičigenas ārstniecības augiem, agr. J. Venners par augļu koku kaitēkļu un slimību apkaŗošanu. Pēc tam kopīgs groziņu azaids. Informācija par ceļu: jābrauc pa 131. ceļu, braucot no Kalamazū gaŗām Three Rivers, jānogriežas pa labi pa Hoffman Road, kur krustojumā mirgojošas ugunis. Sarīkojums notiks pulkv. O. Kalpaka mājā. Paredzētas arī pārrunas, referentiem atbildot uz jautājumiem.

V. Zirnītis.

KANADAS ZIŅAS

HAMILTONA

● 18. jūnijā First Place sarīkojumu zālē notika DV Hamiltonas nod. tautas deju kopas Vainadziņš sarīkojums. Dejotāji telpas bija piemēroti dekorējuši ar meijām un jāņuzālēm, kā arī sagatavojuši Jāņiem piemērotu programmu ar Jāņu dziesmām un dejām. Jāņu dziesmas dziedāja gan Vainadziņš, gan arī visa publika kopā, tā radot īstu Jāņu noskaņu.

Par deju mūziku gādāja iecienītā Runču deju kapella. Bija arī alus, Jāņu siers un citi sarīkojuma atribūti. Vakars noritēja lielā jautrībā un sirsnībā.

MONTREALA

● 42 gadi pagājuši, kopš jūnija vasarīgo briedumu druvās, pļavās un mežos pārtrauca murgu nakts, izraujot no Baltijas tautu vidus vairākus desmit tūkstošus šo tautu brīvības idejai lojālus pilsoņus, aizvedot tos speciāli ,,iekārtotos'' preču vagonos pretim vergu darbam, salam un badam, no kurienes tikai nedaudzi atgriezās ar dziļi iedragātu veselību. 13. un 14. jūnija nakts bija kulminācija, kuŗai sākumi meklējami jau 1940. gadā, tūliņ pēc sarkanarmijas ienākšanas Baltijas valstīs, kad vadītāju personu izsūtīšana vai nomocīšana čekas pagrabos tika izdarīta iespējami slepeni, un tikai draugs draugam pusvārdos varēja vēstīt par kādas šausmu nakts iestāšanos. Tā turpinās vēl šodien, un Dievs vien zina, cik ilgi vēl.

Baltiešu federācijas Kvebekas nodaļa 14. jūnija pavakarē rīkoja šim sarkanās varas asinskārajam ,,miermīlīgumam'' un mocekļu piemiņai domātu sanāksmi. Dominijas laukumā, kur pie kritušo karavīru pieminekļa nolika vainagu. Runāja Ukrainas un Ungārijas trimdinieku pārstāvji, bet aicinātais Kanadas daudzkultūru ministrs J. Flemmings pats nebija varējis ierasties — nolasīja viņa telegrammu.

Tuvējā katoļu katedrālē notika piemiņas dievkalpojums ar visu triju Baltijas tautu garīdznieku lūgsnām mātes valodā, triju tautu koŗu dziesmām un himnām. Dižvīru zemes jaukts koris, būdams lielākā sastāvā, dziedāja ērģeļu pavadījumā un triju dziesmu atskaņojumā panāca it tīkamu balsu saliedējumu. Varonīgi turējās mūsu ziemeļu kaimiņa jaukts koris ar vienu dziesmu, taču aizmirstot dziesmas īsto varonības pamatu — tīrskaņu. Latviešu vīru koris Junda vasaras pārtraukuma laikā bija varējis sakomplektēt nelielu sastāvu un turējās tā vidēji. Dziļi izjustu svētrunu angļu valodā teica prāv. A. Voitkus.

● Latviešu nama ārkārtas sapulce 13. jūlijā plkst. 19.30 nama telpās, 2372 Hampton Ave. Darba kārtā — līdzšinējā nama pārdošana, jo ar jaunā Latviešu centra iegūšanu 3955 Provost ielā vecais nams vairs nebūtu sabiedriskām rosmēm vajadzīgs. Jaunā centra vajadzībām līdzekļi, kas pārdošanas gadījumā tiktu iegūti, būtu ļoti noderīgi un nepieciešami.

Jaunā centra vajadzībām interesenti ziedojumus var sūtīt uz ,,Montreal Latvian Community Center'' vārda Augustam Pušpuram, 3395 Somerlet Road, Montreal, Que, H4K 1R7, tel. 334-6502.

VANKUVERA

● 11. jūnijā prāvests A.Āboliņš no Sietlas vadīja 14. jūnija atceres dievkalpojumu Vankuverā. Dievlūdzēji pievienojās mācītāja lūgšanām par tiem tūkstošiem tautiešu, kas 1940. g. 14. jūnija naktī uzsāka ciešanu ceļu uz Sibirijas vergu nometnēm, kā arī par tiem neskaitāmiem tūkstošiem, kas aizgāja to pašu moku ceļu vēlākajos gados un iet vēl šodien.

Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē Vankuveras ev. lut. latviešu draudzes priekšniece Zigrida Leimane vadīja 14. jūnija piemiņas aktu. Lūcija Kajaka nodeklamēja divas sēru dienai piemērotas dzejas un K. Kinstleris atskaņoja skaņu lentē uzņemtās patriotiskās dziesmas.

● Siltam jūnija lietum palaikam smidzinot, 18. jūnijā Britu Kolumbijas latvieši aizlīgoja Jāņus I. Lieljura īpašumā pie Čilivakas upes.

Lūcija un Vilnis Kajaki sagaidīja līgotājus ar miestiņu un Jāņu sieru, kuŗus bija sējuši Alma Ruško un Alberts Pūpols. Kārlis Kinsteris gādāja par līgo un deju mūziku.

Egons Pelēns vāca ziedojumus Rietumkrasta latviešu izglītības centra izveidošanai un aicināja visus līgotājus turpināt līgošanu 25. jūnijā jaunajā centrā, kur tajā pašā dienā arī atklās vasaras vidusskolas KURSA centru.

J. R.

TORONTO

● Mednieku un makšķernieku kluba internās Skeet šaušanas sacīkstēs 25. jūnijā Bērzainē bija pārstāvēti 8 šāvēji. A klase (100): V. Krauklis (87), izcīnot K. Šverna ceļojošo kausu. 2) A. Plūdums (82), un sacīkšu vad. A. Mackars (81). B klasē: H. Leitis (74), A. Tropiņš (72), A. Brencis (69).

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

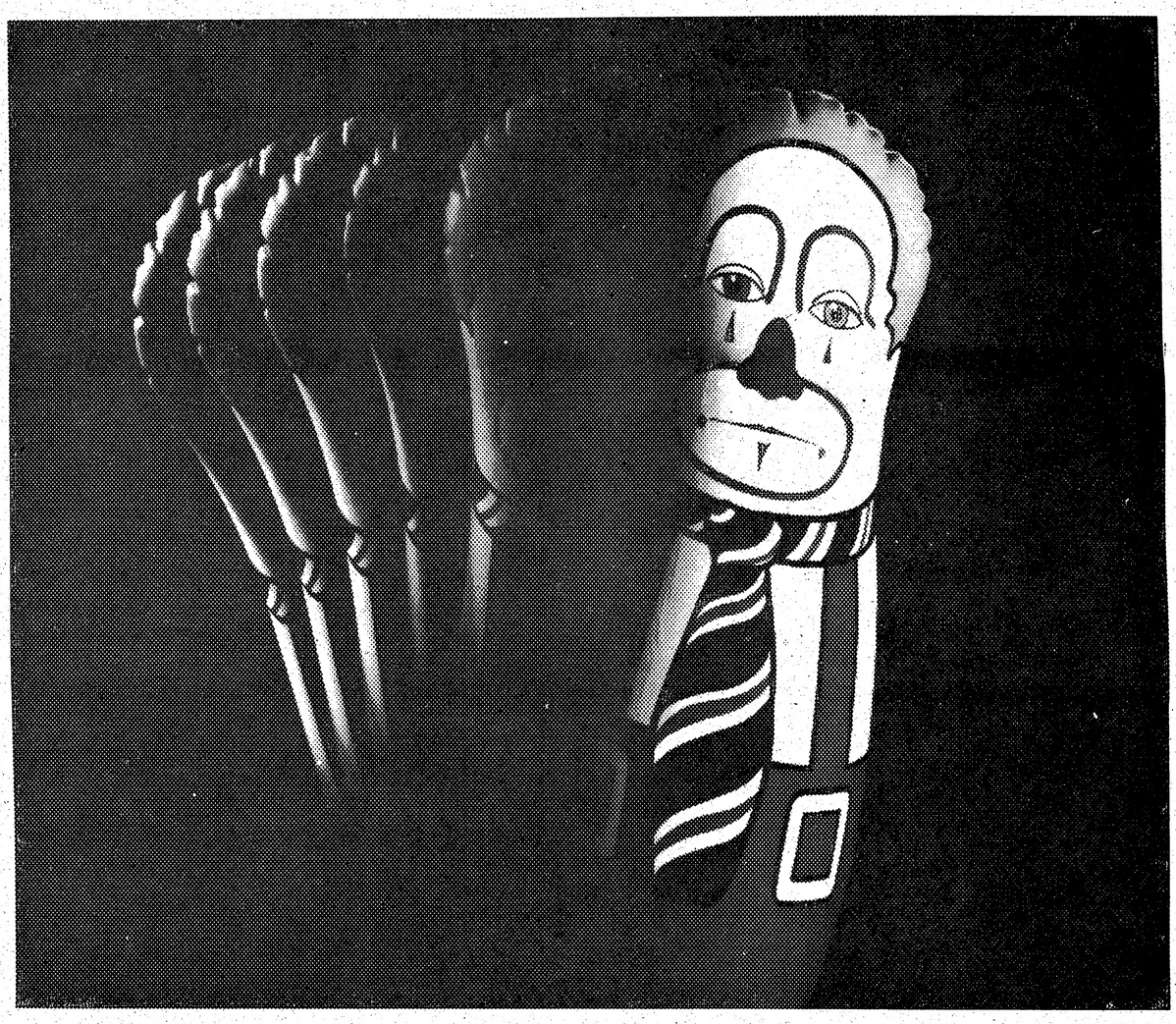

NE VIENMĒR CILVĒKIEM IR VIEGLI ATGŪTIES

Nav viegli par jaunu veidot dzīvi, ja jūs esat kriminālas vardarbības upuris.

Pārdzīvojums var būt ilgs un sāpīgs kā pašam upurim, tā viņa piederīgiem. Šādas personiskas traģēdijas gadījumos palīdz organizācija — The Criminal Injuries Compensation Board — ar financiālu palīdzību mazināt saimnieciskās grūtības, kā arī emocionālo smagumu, kas radies no fiziska ievainojuma.

Ja jūs esat cietuši kriminālas vardarbības dēļ, stājieties kontaktā ar mums. Lūguma sagatavošana ir vienkārša un bez sarežģījumiem. Palīdzība var būt neiedomājami liela.

Tuvākai informācijai sazināties: The Criminal Injuries Compensation Board, 439 University Avenue, 17th Floor, Toronto M5G 1Y8, (416) 965-4755.

THE CRIMINAL INJURIES COMPENSATION BOARD

Ministry of the Attorney General
Ontario
Roy McMurtry, Minister
William Davis, Premier

Anšlavs Eglītis

Opera kino ekrānā

Italiešu skatuves un filmu režisors Franko Zefirelli inscenējis daudz operu un rindu ievērojamu filmu (Romeo un Jūlija, Brālis mēness un māsa saule u.c.) ar lielu dekorātīvu vērienu, allaž veismīgi uzsverot laikmeta krāsainību. Ar Traviatu, kuŗā piedalās slavenā dziedone Terēze Stratas un pēdējos gados plašu popularitāti ieguvušais tenors Plasido Domingo, viņš, šķiet, vēlējies ar inscenējuma grandiozitāti pārspēt visu līdzšinējo.

Operu libreti pa laikam ir saspīlētas melodrāmas, kas samērā labi ,,panes'' dekorātīvu varenību, bet tieši Traviatas fābulai piemīt sava veida trauslums un intimitāte, ar ko barokāli grandiozās dekorācijas un inscenējums vairs nesaderas. Maigā, vārā Traviata iemitināta augsti velvētās, lepnam templim līdzīgās telpās, kuŗās visi priekšmeti liekas itin kā ,,lielāki nekā daba''. Krokoti aizkari, smagas brokāta portjēras, varenas mēbeles, milzu gleznas pie sienām platos, krāšņi uzzeltītos ielogos. Dzīŗu ainām, kas taču notiek privātu personu mītnēs, piešķirts karalisku svētku vēriens ar dejotāju un mūzikantu bariem un karnevālisķi ģērbtu viesu drūzmu. Galveno lomu tēlotāji šai burzmā pazūd. Ja uz brīdi atdalās vieni, tad aizmugurē tiem allaž paceļas rūpīgi sastādītas ,,klusās dabas'' — lepnu trauku krāvumi, efektīgi portjēru krokojumi, paklāju un segu raibums, kas izkliedē skatītāja uzmanību un pēdīgi sāk viņu nomākt. Izdomas jau Zefirelli netrūkst. Dzīŗu cēliens ieturēts sarkanīgos, karstos toņos. Traviatas slimības un posta ainas (viņas īpašumus izūtrupē) veidotas zilgani pelēkā koptonī, kas reizēm liekas jau pārāk mironīgi ledains. Zināmu atelpu sniedz zaļgandzeltenos toņos ieturētais epizods laukos, bet arī tur paceļas smagi muižas dzelzs vārti un vareni resnu koku stumbri, kas nomāc skatītāju un arī tēlotājus ar savu masīvitāti.

Tikai sevišķi izcila dziedātāja un izsmalcināta tēlotāja kā Terēze Stratas, par spīti savam nelielajam, gandrīz miniātūrajam augumam, spēj kaut cik pretoties šim dekorātīvajam bombastam un iezīmīgi izveidot aizkustinošu un neaizmirstamu vārīgu, melodrāmatisku pārpratumu noveiktu mīlestības mocekli. Cik daudz pateicīgāk viņas detalizēti niansētais un izsmalcinātais sniegums veidotos mierīgākā, vienkāršākā vidē! Tagad brīžiem atliek vienīgi pievērt acis un klausīties viņas plūstošajā, belkanto jūtīguma piesātinātajā dziedājumā. Plasido Domingo (Alfredo), ko pašlaik uzlūko par bīstamu sāncensi Lučiano Pavaroti un kam bez dziedoņa prasmes ir arī visai skatuviska āriene, tomēr paliek Statas Traviatas ēnā gandrīz kā palīglomas tēlotājs. Par filmas mūzikālo pusi jāspriež speciālistiem; neizgudrinātam klausītājam tā liekas perfekta, lai arī šķiet, ka Pavaroti balss tomēr skan itin kā dzidrāk nekā Domingo. Saprotams, tam par iemeslu var būt arī ieskaņojuma kvalitāte un īpatnības.

Ērmota parādība izrādē ir Alfredo tēvs, kas ierodas pie Traviatas pierunāt viņu atteikties no iemīļotā. Patētiski kāpinātajā un stilizētajā situācijā viņš iekļūst it kā no citas, naturālistiskas pasaules — pavisam nepievilcīgā, apdilušā paputējuša lauksaimnieka izskatā. Viņam ir plaša loma, gaŗi dziedājumi, kas viņa iederību izrādes kopainā tikai pasvītro. Arī uz nāvi slimās Traviatas klīšana pa tumšajiem un tukšajiem izūtrupētās pils gaiteņiem un patētiskais miršanas skats būtu drīzāk piemērots kādai heroiskai Brunhildai, nevis mīlas un slimības nomāktai meitenei. Filma arī pārāk cieši turas pie operas libreta un atskaņo Verdi mūziku bez saīsinājumiem. kas viss rāda, cik grūti, pat neiespējami, apmainīt mākslas nozares. Kas uz skatuves liekas pieņemams un pat iespaidīgs, uz ekrāna nereti velkas pārāk gausi un smagi.

Jāatzīmē spoži inscenētais centrālais dzīŗu skats ar oriģinālām un virpulīgām čigānu un vēršu cīnītāju daļām u.c. Bet šī greznība skatītāju aizved prom no Traviatas likteņa stāsta. Negribot nāk prātā senā melnbaltā filma Dāma ar kamēlijām (ar Grētu Garbo un Robertu Tēloru), kas šo pašu Traviatas tēmu veidoja gluži savādākā stilizācijā, nereti it kā tukšās telpās, uz neaizkrāmētiem foniem, lai nekas nenovirzītu skatītāja ievērību no galvenajām personām.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466—1514 465—7902

Humphrey Funeral Home
A. W. Miles Chapel
1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

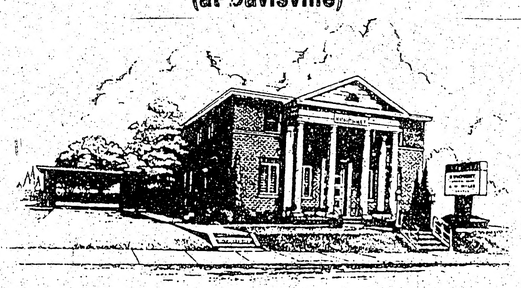

Toronto centrā vislabāk situētais bēŗu nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēŗu namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.

487-4523

ENGLISH-LATVIAN DICTIONARY Compiled by:
over 40,000 entries
Z. Belzēja
J. Curiks
A. Feldhūns
A. Grīnblats
L. Jurka
A. Millere
M. Sosāre
L. Timenčika
U.S.A. $ 45.– (Postage 90 cents)
Published by
"LATVJU GRĀMATA"
Order At:
ZELTA VĀRTU VĒSTIS 500 University Ave., Los Gatos, CA 95030 Tel. (408) 354—4466
or
Jāņa Zīlara GRĀMATNĪCA 24087 Azevedo Ave., Hayward, CA 94541 Tel. (415) 582—7276

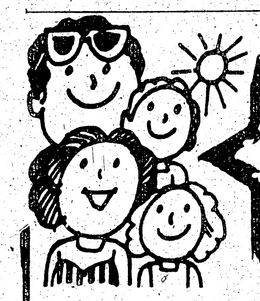

Acapulko 1 nedēļu no $499 (apartment), no personas $429.
Cancun Visās cenās iesk. lidojums, viesnīca un vietējie braucieni.

Austrālija
Visi, kas vēlas braukt organizētā veidā uz Latviešu jaunatnes vispasaules kongresu Austrālijā, lūgti pieteikties jau laikus, lai varētu izkārtot lētāku un izdevīgāku lidojumu.

Vasaras cenas
Londona.....no $639
Frankfurte....." $739
Parīze....." $749
Losandželosa..." $299
Kanadas $ plus takse.

Cenas mainīgas, atkarībā no braukšanas datuma un personu skaita. Zvanīt Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.
HELLO WORLD TRAVEL LTD.
RICHMOND HILL 884-2122 10520 Yonge St. N. Richmond Heights Plaza
AVENUE RD. N. 789-5304 1843 Avenue Rd. (6 blks. North of Lawrence)
UNION STATION 368-7451 65 Front St. West Arrivals Concourse

Mūžībā aizsaukts mūsu mīļais draugs
Valdemārs Valters Goba
dzimis 1904. gada 14. oktobrī Latvijā,
miris 1983. gada 3. jūlijā Berijā, Ont.
Par viņu skumst
Bankavi **Bruņinieki**
Baršēvski **Siliņa**
Bērzes **Smiltnieki**
Borisi **Vēveri**

Mūžībā aizsaukts mūsu mīļais
Adalberts Bubenko
1983. gada 7. jūlijā Toronto.
Neaizmirstamā piemiņā viņu paturēs
sieva,
dēls Mārtiņš ar ģimeni un
pārējie piederīgie.
Vējš augstākās priedes nolauza...

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Vēršu astu vira
(4—6 pers.)

2—3 m. sagrieztas vēršu astes, 2 ēdamk. tauku, 2 sīpoli, sasmalcināti, 2 sasmalcināti burkāni, 1 tase sagrieztas selerijas, 1 1/2 litra ūdens, 1 lauru lapa un 4 pētersīļu stiebri, sasieti kopā, 1/2 tējk. žāvēta timiāna, 1/2 tējk. žāvēta marjorama, speķa ādiņa (vēlama), 2 tējk. sāls, svaigi samalti melnie pipari, kartupeļu milti, citrona sula garšai.

Nomazgā vērša astes un nosausina papīra dvielī; lielā pannā izkausē taukus un apbrūnina vērša astes no visām pusēm. Izceļ un notecina taukus.— Pannas taukos apcep saknes, kamēr viegli brūnas. Katlā ielej ūdeni, pieliek saknes, garšvielas un apceptās vērša astes. Vāra uz lēna siltuma, šad tad noņemot putas, apm. 3 st. vai kamēr gaļa mīksta.— Virai nosmeļ taukus.

Gaļu nokasa no kauliem un sakapā, tad gaļu liek atpakaļ virā.

Sabiezina viru, kartupeļu miltus sajaucot ar nedaudz ūdens, ja tīk. Garšas dēļ vēl pieliek sāli un piparus un citrona sulu.— Grezno ar pētersīļiem un pasniedz ar grauzdētu maizi.

Marinēti barbekjū stēki
(4 personām)

4 stēki (rib eye steaks) vai jēra karbonādes.

Marinmāde: 1/2 tases soja mērces, 1 daiviņa ķiploka, smalki sagrūsta, smalki sagrūsti pipari.

Ieliek stēkus vai karbonādes lielā bļodā. Sajauc marinādi un pārlej gaļai, atstājot apm. 30 min. Pēc tam gaļu izceļ no marinādes un nedaudz notecina. Uzliek gaļu uz kvēlojošām oglām un cep 3—4 min. no katras puses vai mazāk, ja vēlas maz apceptu.

Pasniedz ar barbekjū mērci, salātiem, maizi (apalīšiem) vai alumīnija papīrā ceptiem kartupeļiem ar mizu.

Austrijas rauga kūka

1 tase sviesta, 1 aploksne rauga vai 1 gabaliņš, 3/4 tases sviesta, 1 tase silta piena, 4 olas, 4 tases miltu, 1/4 tējk. sāls, viena apelsīna noberzta miza, 1 tase rozīņu, bez sēklām, 1/3 tases sakapātu valriekstu, 2 tējk. pūdercukura.

Skursteņa veida kūku formu izziež ar sviestu un noliek sānis. Izkausē raugu 4 ēdamk. siltā pienā, pieliekot 1/2 tējk. cukura.— Bļodā saputo sviestu ar cukuru, kamēr masa viegla. Pieliek vienu pēc otras olas, pa starpām pievienojot pa ēdamkarotei miltu. Pieliek raugu un pusi no miltiem. Pievieno pārējo pienu un labi sakuļ, tad miltus, sāli, apelsīnu miziņu, rozīnes un valriekstus.

Masu iepilda sagatavotā formā. Apklāj un ļauj uzrūgt 2 st. siltā vietā, kamēr mīkla dubultojusies.

Cep 350°F 40 min., kamēr kūka labi uzcēlusies, zeltaina un nelīp pie iedurtā kociņa. Gatavu atdzesē formā 30 min., tad atdzesē uz režģiem; apklāj ar pūdercukuru.

GAŖEZERS

DV šautuvē 18. jūnijā risinājās DV ASV šaušanas sacensības ar šautenēm un pistolēm, kuŗās izcīnīja Gaŗezera vairogu-ceļojošo balvu komandām, vērtējot arī individuālo sacensību rezultātus. Sacensības ilga visu dienu. Piedalījās 26 šāvēji no četrām apvienībām, ieskaitot divus jauniešus. Tās notika Grand Rapidu DV apvienības izkārtojumā un apvienības šaušanas sporta sekcijas vad. Aleksandra Pastara vadībā. Tiesnešus deva katra apvienība, kuŗas dalībnieki piedalījās. Sacensības rīta cēlienā atklāja Gaŗezera prezidents Aivars Pētersons, pēc kam drīz vien sākās rosība uz uguns līnijas un pie mērķiem, saskaitot rezultātus. Komandu sacensībās ar šauteni 1. vietu izcīnīja Milvoku komanda ar 1884 punktiem, tā iegūstot uz vienu gadu Gaŗezera ceļojošo vairogu. 2. vietā Grand Rapidu komanda ar 1832 p., (pag. gada uzvarētāja). Iepriecināja Detroitas DV apvienības komanda, kuŗā šāvēji bija jaunāku gadu gājuma ļaudis. Ar šauteni meistaru klasē: 1. v. M. Kalniņš (Milvoki), 2. v. U. Kalējs sen. (Grand Rapidi), 3. v. A. Krauklis (Milvoki). Ar šauteni vispārējā klasē: 1. v. U. Kalējs jun. (Grand Rapidi), 2. v. G. Kalējs (Grand Rapidi), 3.v. J. Jansons (Grand Rapidi). Ar pistolēm meistaru klasē: 1. v. M. Kalniņš (Milvoki), 2. v. A. Pastars (Grand Rapidi), 3. v. I. Kēlers (Čikaga). Ar pistoli vispārējā klasē: 1. v. U. Kalējs sen. (Grand Rapidi), 2. v. A. Krauklis (Milvoki), 3. v. I.I. Švānfelds (Čikaga). Jauniešu klasē ar šauteni: 1. v. Laura Švānfelde (Čikaga), 2. v. Kristīne Švānfelde (Čikaga). Dāmu klasē ar šauteni 1. v. Anita Kalniņa (Milvoki). Noslēgumā DV ASV šaušanas sporta vadītājs V. Zālīte un A. Pastars izdalīja lielu skaitu balvu un pateicās par sacensību labo un disciplīnēto norisi, izsakot pateicību arī tiesnešiem. Balvas bija gatavojis A. Pastars. Par ēdināšanu rūpējās vanadzes-Marija Pastare un Anna Tarbunasa no Grand Rapidiem. **V. Zirnītis**

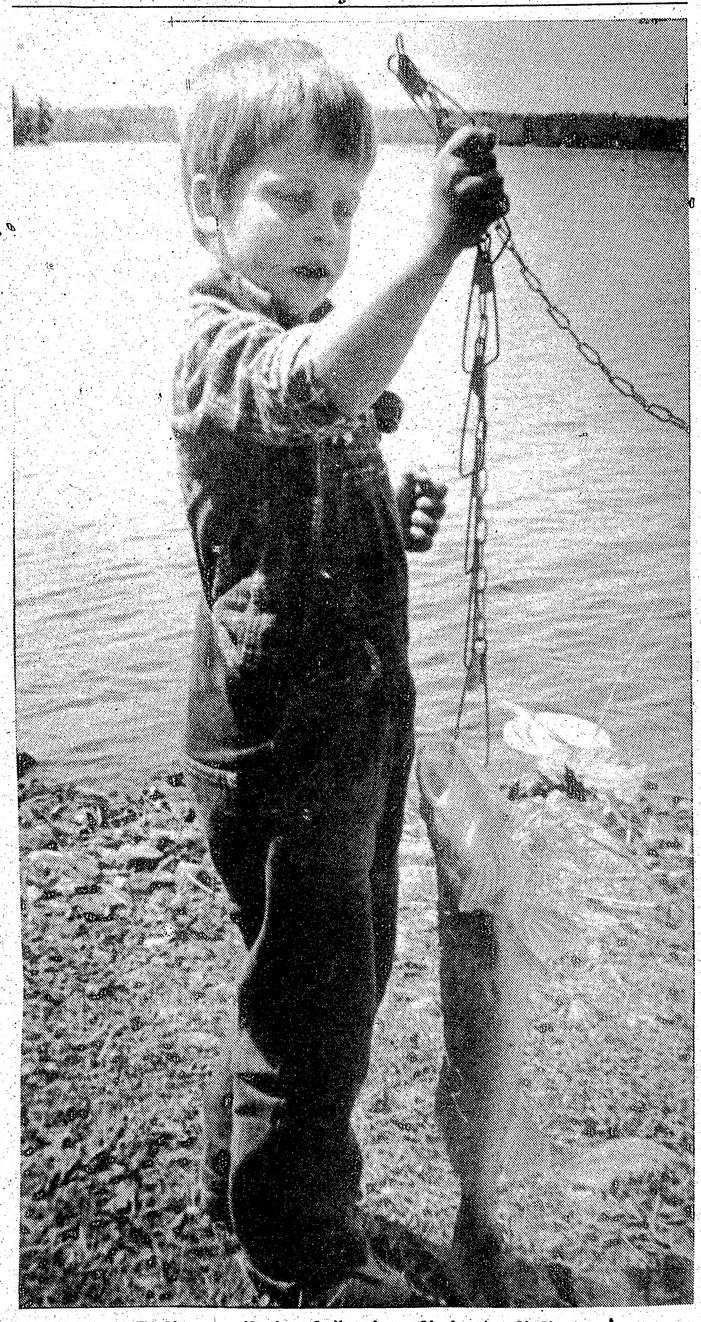

Lārim Bāliņam tikai vēl četri gadiņi. Ar lieliem lōmiem viņš kaitina vidējās un visvecākās paaudzes jauniešus — makšķerniekus.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās,
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

KO PAR MUMS DOMĀ CITI

Lai uzzinātu apmeklētāju domas un atziņas par paveikto, mums, filatelistiem, ieviesusies paraža plašākos sarīkojumos, izstādēs u.t.t. izlikt apmeklētāju vajadzībām viesu grāmatu, kuŗā tie var ierakstīt ne vien savus vārdus un adreses, bet arī atzinumus par redzēto. Pēdējie ir svarīgi organizācijas darbības tālākai veidošanai. No tiem varam spriest, vai mūsu darbs un pieliktās pūles bijušas labas vai nekam nederīgas.

Kad 1981. gadā Toronto notika latviešu dziesmu svētki, tanī pasā laikā bija arī latviešu pastmarku izstāde, kuŗā apmekētājiem bija pieejama arī mūsu viesu grāmata. Kad izstāde bija beigusies, pārskirstot grāmatas lapas, tanī atradām daudz cildinoša un ierosinoša turpmākam darbam. Te zīmīgākie no ierakstiem. Kāds tautietis no Toronto raksta: „Viss latviskais ir patīkams, paldies tiem, kas strādā," kāds cits „Ar asarām paldies" u.t.t. Tas liecina, ka paveiktais darbs nav bijis tikai vecu krāsainu papīrīšu lipināšana, kā viens otrs to vēl tagad atzīst, bet gan darbs Latvijas un latviešu labā. Seviški iepriecinoši bija tas, ka izstādē piedalījās arī mūsu jaunie krājēji no TLB Sestdienas skolas. Protams, atzinumi zīmējas arī uz viņiem.

Nupat aizvadījam interesantās Toronto Karavānas dienas. Latviešu pāviljonā, kas bija iekārtots Toronto Latviešu Kultūras Centra telpās, pirmo reizi piedalījās arī Toronto Latviešu Filatelistu Numizmatu klubs ar pastmarkām, naudas zīmēm un Latvijas ordeņu klāstiem. Apmeklētāji varēja iegādāties arī dažādus LFA izdevumus nepastmarkas u.t.t. Stendu apkalpoja paši kluba dalībnieki, kuŗi pārdeva ne vien dažādus izdevumus, bet interesentiem sniedza arī paskaidrojumus uz jautājumiem par mūsu pastmarkām, naudas zīmēm, ordeņiem un dažiem jautājumiem par Latvijas vēsturi. Stendā bija izlikta arī mūsu viesu grāmata, kuŗā vēlāk atradām daudz jauku, interesantu, cildinošu ierakstu ne vien no latviešiem, bet lielāko tiesu no nelatviešiem. Šoreiz šie ieraksti atspoguļoja ne tikai filatelijas stendu, bet gan visu latviešu pāviljonu, Redzējām, ks apmeklētāju vidū bijuši arī ciemiņi no tālām aizjūras zemēm, kā Jaunzēlandes, Norvēģijas, Vācijas un citurienes.

M. un H. Valdmani no Oslo, Norvēģijā, raksta: „Ļoti skaisti, paldies." Bet nelatvieši neskopojas ar vēl plašākiem atzinumiem. Arī sarunās apmeklētāji neskopojās ar savām atziņām, kuŗās nereti izskanēja apbrīna par to enerģiju un entuziasmu, ko rīkotāji un programam izpildītāji pielikuši, lai viss izdotos tā, kā tas bija.

Bija vairs tikai dažas minūtes līdz slēgšanai, vēl vienmēr nāca jauni apmeklētāji. Interesanti bija vērot kādu mazāku grupiņu, kuŗa, lai gan daži stendi bija jau novākti, izteica savu izbrīnu par tīrību un gaumīgo iekārtojumu. Tas tiešām tā arī bija, tīrība, kārtība un pieklājība bija redzama visur. Mēs, filatelisti, te bijām pirmo reizi. Cerēsim, ka ar rīkotāju atļauju ne pēdējo. Negribētu teikt, ka mēs sniedzām labāko, bet darbs māca darītāju, un ja būs atļauts, nākošo gadu būs kas vairāk.

Pēc mana ieskata vienīgais nepatīkams bija, ka koridorā pie sienas bija novietots kāds foto palielinājums no Rīgas krastmalas. Bet tas bija no tagadējiem, okupācijas laikiem. Vai rīkotājiem būtu bijušas kādas grūtības sameklēt kādu Rīgas skatu no Latvijas neatkarības laikiem?

K. Strazdiņš

GUNĀRS GAIĶIS, B.Sc., Phm., LL.B.
advokāts un notārs
ar šo paziņo advokāta darbības uzsākšanu.
Visāda veida juridiski padomi un pakalpojumi
Birojs: 150 Consumers Rd., Suite 300,
Willowdale, Ont. M2J 1P9,
(416) 492-8967.

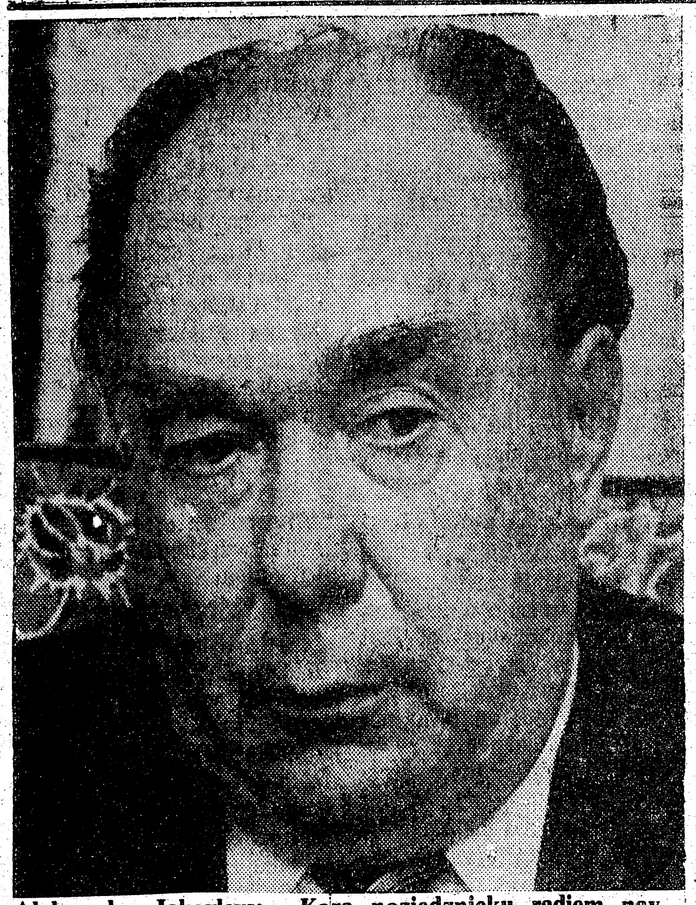

Aleksandrs Jakovļevs: ,,Kaŗa noziedznieku radiem nav nekāda ciemošanās!"

Latviešu Namā tagad ir vēsi

Latviešu Namā tagad arī viskarstākā vasaras dienā nebūs karsti, jo pašreiz tur beidz jau maijā sāktās gaisa dzesināšanas noskaņošanu. No firmām, kas vēlējās šo darbu uzņemties, kā izdevīgāko atzina Nordtown Air System par $52.000.- Darbs ir jau gandrīz pabeigts. No valdes puses darba izpildījumam sekoja Oskars Lepše un Edgars Koks, bet valdei lielu palīdzību sniedza Mārtiņš Lejiņš, sastādot noteikumus un specifikācijas kontraktoram un arī sniedzot padomus mašīnu uzstādīšanas laikā.

Vēsināšanas ierīkošanai ziedojumos līdz jūlija sākumam ir saņemti $21.188.-, ar ko, pieliekot klāt uzkrātās rezerves, pietiktu samaksai par vēsināšanu, bet pietrūks zāļu krāsošanai, apgaismošanas pārkārtošanai, ko pašreiz dara pa vasaras kluso laiku, kad apmēram no Jāņiem līdz septembŗa sākumam latviešu sarīkojumi un sanāksmes nenotiek gandrīz nemaz, jo visi ir atvaļinājumos — ceļojumos un ezermalās. Kaut arī līdzekļu sagādē daudz dara enerģiskā nama dāmu komiteja Sofijas Zaķes vadībā, Latviešu Nams cer, ka nama labvēļi, kas to līdz šim nav paspējuši, savu ziedojumu tomēr atsūtīs (Latvian House — 491 College St., Toronto, Ontario, M6G 1A3).

Kreditsabiedrības operāciju telpa pārcēlusies pirmajā stāvā bijušajā Toronto Latviešu biedrības istabā blakus DV grāmatnīcai. TLB tagad atrodas kreditsabiedrības skaitļotāju istabā vidējā stāvā.

Vasarās nama zāles, īpaši nedēļas nogalēs, īrē sveštautiešu organizācijas un samērā labi maksā. ,,Latviešu sezona", kā tas jau bijis gadiem ilgi, sākas rudenī, kad piektdienas vakaros mācības gadu atsāk latviešu ģimnazija, ceturtdienās — pensionāri un citās dienās dažādas nodarbības, sēdes, sapulces un sanāksmes. Latviešu Nams lūdz organizācijas jau tagad pieteikt un aizrunāt telpas saviem sarīkojumiem 1983/84. g. sezonai, lai nerastos situācija, kā tas bija pagājušā gadā, proti, lielos latviešu sarīkojumus pieteica pēdējā brīdī, kad lielās zāles bija jau izdotas sveštautiešiem un atteikšana radīja sarežģījumus. Izdevīgā ģeografiskā novietojuma dēļ LN telpas sveštautieši īrē labprāt, bet LN vadība latviešiem, īpaši jaunatnei, arvien dod priekšroku. Tā to sāka LN pirmais valdes priekšsēdis Elmārs Šķobe 1964.g. un šodien turpina tagadējais — Ēriks Nāgelis.

Juridiski LN ir tāds pats privātīpašums, kāda ir katra latvieša personiskā māja. LN statūtos ir pants, ka — ar akcionāru piekrišanu — Latvijai, nokratot komūnistu okupācijas važas un kļūstot brīvai, LN pāriet brīvās Latvijas valdības pilnā īpašumā. Ne visi latviešu īpašumi svešumā to juridiski tā ir nokārtojuši. Likvidācijas gadījumā tie nebūs vis latviešu nacionālais kapitāls, bet būs jāatstāj provinču vai federālai valdībai. Tādu ceļu ir aizgājuši daudzu citu ieceļotāju īpašumi. Ja tik bieži pieminētā ticība brīvajai Latvijai mums nav tikai tukši vārdi un ja atzīstam, ka trimdas pienākums ir palīdzēt Latvijai atbrīvoties no okupācijas, tad Latviešu Nama vajadzība un pastāvēšana nākotnē ar to vien jau ir morāli pamatota.

Jānis Ozols.

AUTO MECHANIĶIS

licencēts ar pieredzi vajadzīgs pastāvīgam darbam.
Laimons Auto Service
Toronto
(416) 466-0540
vakaros (416) 494-7048.

Kādēļ mūsu...

(Turpinājums no 1. lp.)

Katrs bērns un cilvēciska būtne zina, ka mēs esam par mieru.

Mēs Pad. savienībā zinām, kas vainojams bruņošanās drudzī. Protesti būtu jāsūta uz pareizo adresi." (Protams, Jakovļevs domāja Vašingtonu).

Atzīmējis savu apbrīnu Kanadas ministru prezidentam Trudo, Jakovļevs norādīja, ka 10 gados Pad. savienības un Kanadas tirdznieciskie darījumi astoņkāršojušies. Laba sadarbība bijusi saimnieciskā, rūpnieciskā un technoloģiskā laukā. Svētīgus augļus nesusi abu valstu sadarbība ziemeļos un Arktikā.

Jakovļevs uzsvēra, ka emigrācijas lietas ir katras valsts iekšēja darīšana. Neviena cienījama valsts nepieļautu iejaukties tās iekšpolītikā. Pēdējos 10 gados 14.000 cilvēku no Pad. savienības ieradušies Kanadā, lai apciemotu piederīgos. No 1978.—1982.g. 500 Pad. sav. iedzīvotāju pārcēlušies uz pastāvīgu dzīvi Kanadā. Tanī pašā laika sprīdī 60 kanadiešu ģimenes pārcēlušās uz Pad. savienību. Nenokārtotas esot tikai kādas 27 ģimeņu problēmas.

Derētu iegaumēt Jakovļeva intervijas beigu vārdus:

,,Jūs paši sapratīsit, ka mēs nevaram atļaut emigrēt uz Kanadu kaŗa noziedznieku radiem. Mēs to esam Kanadas autoritātēm izskaidrojuši. Mēs nevaram apēnot to mocekļu piemiņu, kuŗus tie paši kaŗa noziedznieki nogalinājuši un spīdzinājuši. Neviens visā Pad. savienībā to neattaisnotu!"

Jakovļevs pirms diplomāta karjēras Kanadā Maskavā bija žurnālists un strādāja turpat, kur tagadējais čekists Andropovs — komūnistu partijas centrālkomitejas ideoloģijas sekcijā.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Kanadiešu laikraksts par vajāšanām okupētajā Latvijā

Toronto's Other Voice

Amerikāņu meitenes Samantas Smites viesošanos Padomju savienībā interesantā ievadrakstā izvērtējis Toronto lielais laikraksts The Sun. Tā kā tur skartas politiskās vajāšanas Latvijā, tad nododam rakstu negrozītā veidā mūsu lasītājiem, lai tie savukārt varētu ar šī raksta saturu iepazīstināt savus angliski runājošos draugus.

Lasītāji darītu pareizi, ja ar pāris rindām pateiktos The Sun redakcijai par šī objektīvā raksta ievietošanu.

Vēstules varētu sūtīt: B. Amiel, editor-in-chief — The Toronto Sun, 333 King St. E., Toronto, M5A 3X5, tel.947-2222.

Samantha's sins

Little Samantha Smith, the 11-year-old girl from Maine, is spending some time in the Soviet Union as a guest of Yuri Andropov after she wrote to him about peace.

Little Samantha put on the uniform of the Soviet youth movement, but, "She's not wearing the red kerchief of the youth movement," explained Samantha's mum, because that would signify devotion to the Soviet Union.

What fine, thoughtful moral distinctions.

Did her parents manage to make any other gruelling stands of principle as Samantha was trotted about as a symbol of the universal desire of all peoples for peace?

Did they perhaps inquire about the fate of those Soviets in the independent peace movement?

Did they ask, just in passing, about the current terror in Latvia, where the KGB is rounding up nationalists, Baptists and members of the unofficial peace movement?

Did the Smiths enquire as to the health of 33-year-old electrician Janis Rozkalns arrested in April for having a copy of the United Nations Declaration of Human Rights in his home? Or Lidija Doronina, a 58-year old nurse arrested for the crime of possessing documents of the independent Soviet peace movement? Did they pass on their condolences to the widow of Alfred Levalds, a Baptist and 69-year-old machinist who died after an early-morning raid on his home by the KGB in search of samizdat literature?

Such obscure points may have skipped the small talk of Samantha's parents when chatting it up with the boys in the Kremlin. But what about interests closer to home?

Did the Smiths mention anything about the extraordinary lengths the Soviets are going to jam the U.S.-sponsored Radio Free Europe and Radio Liberty? That would have helped us, too, because the jamming is so bad that our own CBC programs to the Inuits are virtually wiped out by the Soviets. (This may not necessarily be a loss for Inuits, but it's the principle of the thing.)

Did they ask why it is necessary to protect people from news and information? Or was that not part of the open and understanding dialogue between Samantha and Yuri?

And is it out of place to say that it is an abomination to those Russians, harassed and imprisoned because they want world peace, to see Samantha and co. parading around that concentration camp of a land without shame?

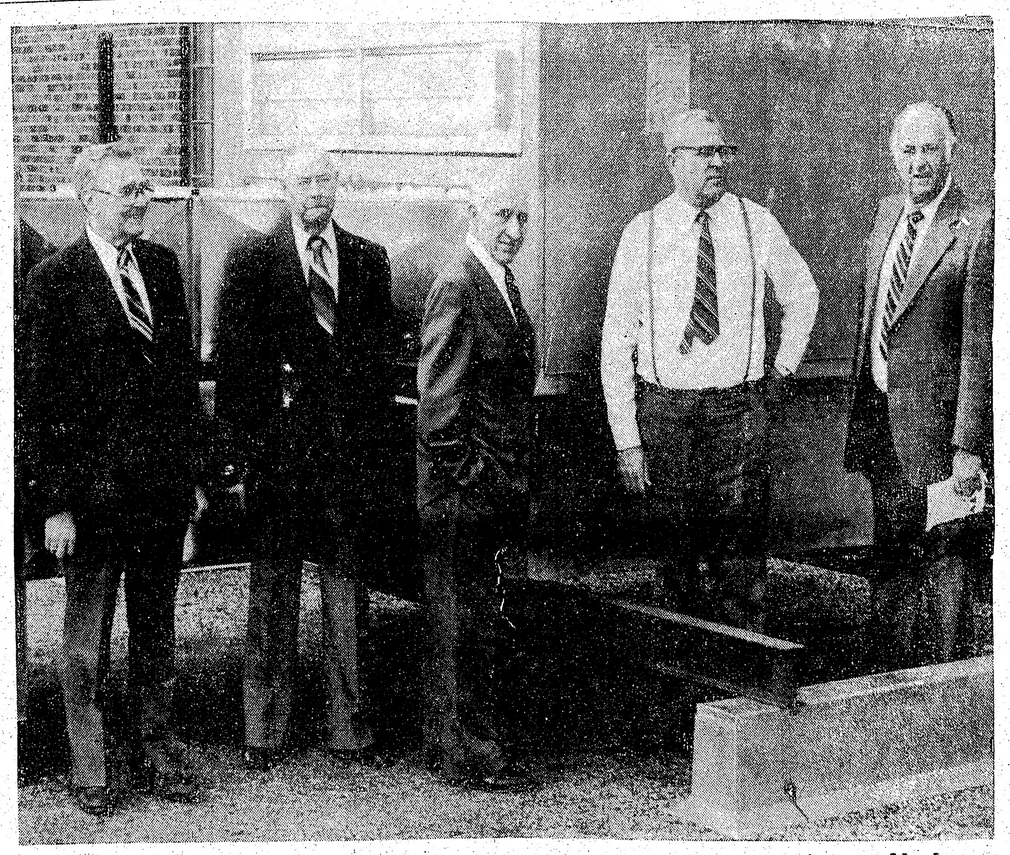

Latviešu Nama vadība iepazīstas ar dzesināšanas sistēmām uz nama jumta. No kr.: J. Galējs, O. Lepše, Ed. Koks, M. Lejiņš un Ē. Nāgelis. Foto V. Plampe.